

PEST MEGYE

ÖNKORMÁNYZATÁNAK

KÖZLÖNYE

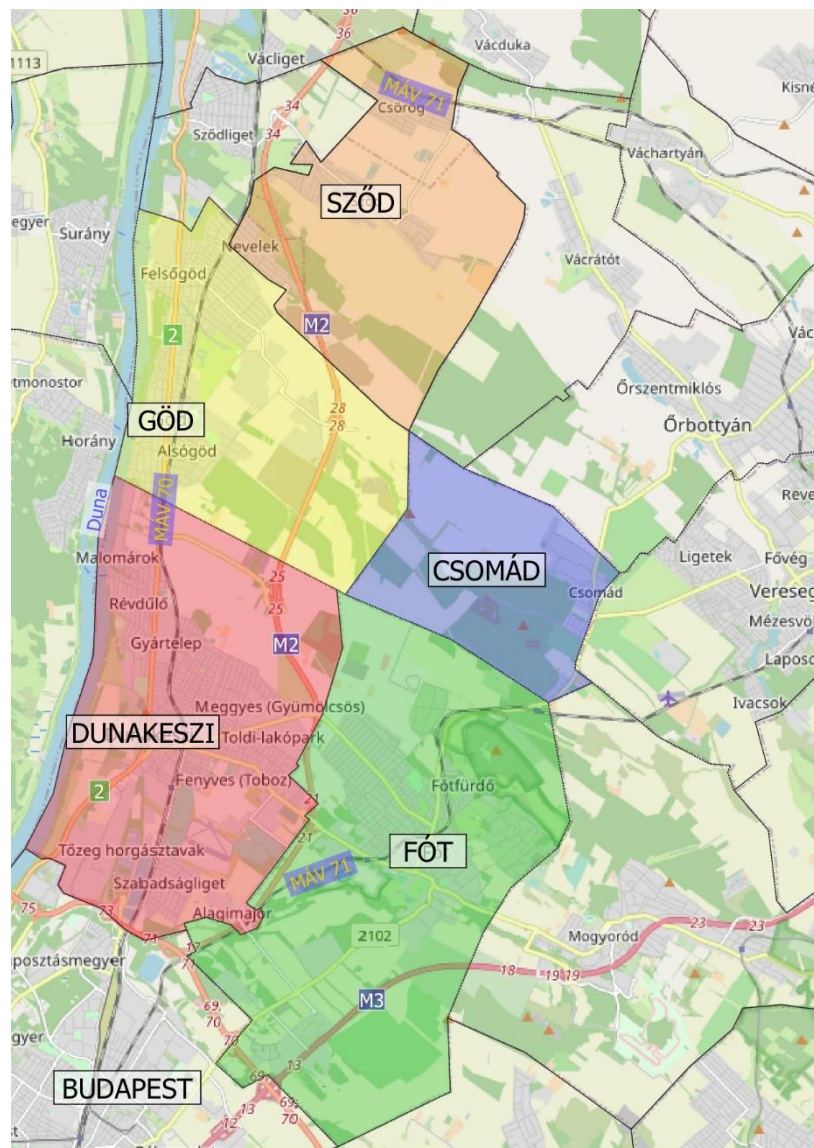

GÖDI KÜLÖNLEGES GAZDASÁGI ÖVEZET FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Stratégiai és Operatív Program

Megrendelő:
**Pest Megyei Területfejlesztési Nonprofit
Kft.**
Készítette:
Pro Régió Nonprofit Kft.

2021. október 12.

GÖDI KÜLÖNLEGES GAZDASÁGI ÖVEZET FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Stratégiai és Operatív Program

Megrendelő:

Pest Megyei Területfejlesztési Nonprofit Kft.

Készítette:

Pro Régió Nonprofit Kft.

Szakmai igazgató:

Dr. Gordos Tamás

Projekt vezető:

Galli Károly

Munkatársak:

Tóth Csaba

Keresztessy Márk

Sántha Izabella

Kezán András

Bánhegyi Mónika

2021. október 12.

Bevezető és Vezetői összefoglaló.....	8
A gödi különleges gazdasági övezet övezeti településeinek helyzetét összefoglaló SWOT-analízis	10
A gödi különleges gazdasági övezet Jövőképe	13
A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztésének alapelvei.....	13
A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztésének célrendszere.....	14
I. Partnerségi terv	17
II. Fejlesztési igények felmérése (meglévők áttekintése, új javaslatok gyűjtése, szintetizálása)	19
III. Helyzetfeltáró-értékelő vizsgálat	21
III.1. A gödi különleges gazdasági övezet társadalmi, gazdasági, környezeti helyzetének elemzése.....	21
III.1.1. A gödi különleges gazdasági övezetre értelmezhető külső környezet vizsgálata. 21	
III.1.2. A gödi különleges gazdasági övezet adottságainak, belső erőforrásainak elemzése	26
III.1.2.1. Közigazgatás	26
III.1.2.2. Az övezet demográfiai helyzete	26
III.1.2.3. Az övezet közműellátottságának helyzete	30
III.1.2.4. Gyermejköltségek szolgáltatások és közoktatás	34
III.1.2.5. Nyugdíjasok, idősgondozás	45
III.1.2.6. Egészségügyi ellátás és intézményrendszer.....	46
III.1.2.7. Lakáshelyzet az övezeti településeken	48
III.1.2.8. Közlekedési infrastruktúra, közutak és közterek	52
III.1.2.9. Jövedelmi viszonyok.....	55
III.1.2.10. Az övezeti települések vállalkozásainak helyzete	56
III.1.2.11. Civil és nonprofit szervezetek	62
III.1.3. Kiemelt státuszú nagyvállalatok és nagyberuházások az övezet településein	69
III.1.4. A Covid-19 járvány társadalmi és gazdasági hatásai	74
III.1.5. A gödi különleges gazdasági övezet ipari parkjai	84
III.1.6. Az övezet világgazdasági kapcsolódásának (szállítói láncok) vizsgálata	89
III.2. A gödi különleges gazdasági övezetet érintő tervezési-fejlesztési környezet áttekintése	97
III.2.1. Az övezeti települések településfejlesztési dokumentumainak áttekintése	97

III.2.2. A Pest megyei területfejlesztési program rendelkezéseinek áttekintése.....	101
III.2.3. A gödi különleges gazdasági övezet jogszabályi környezete	101
III.3. Helyzetértékelés – Swot-analízis.....	109
IV. A stratégia elkészítésének javaslattevő fázisa	113
IV.1. A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztésének stratégiai programja.....	114
IV.1.1. A gödi különleges gazdasági övezet jövőképe	116
IV.1.2. A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztési elvei	117
IV.1.3. A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztésének átfogó céljai	119
IV.1.4. A fejlesztési célok a gödi különleges gazdasági övezet települései és a közvetlenebbül érintett környező települések vonatkozásában	120
IV.1.4.1. Specifikus, területi és horizontális célok.....	120
IV.1.4.2. A célrendszer részletes bemutatása	121
IV.1.5. Belső koherencia: a célrendszer és a prioritások kapcsolata	126
IV.1.6. Külső koherencia: a célrendszer kapcsolata más országos és megyei tervdokumentumokkal.....	128
IV. 2. A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztésének operatív programja.....	134
IV.2.1. Prioritások bemutatása	134
IV.2.2. Intézkedések leírása	134
IV.3. A megvalósítás mechanizmusa	136
IV.3.1. Intézményrendszeri javaslatok	136
IV.3.2. Forrástérkép.....	140

Ábra- és táblázatjegyzék

1. ábra A gödi különleges gazdasági övezet térképe	25
2. ábra: Települések lakónépességének változása (2000=100%)	27
3. ábra: A különleges övezet településeinek ezer lakosra jutó vándorlási egyenlege, fő (2000-2020).....	28
4. ábra: Ezer lakosra jutó természetes szaporodás/fogyás, fő (2000-2020).....	28
5. ábra: Kőolaj, földgáz és villamos gerinchálózat nyomvonal.....	32
6. ábra: Hulladéklerakók területi elhelyezkedése	34
7. ábra: A 0-2 éves gyermekek számának változása a különleges gazdasági övezet településein, 2000=100,0%.....	35
8. ábra: A 3-5 éves gyermekek számának változása a különleges gazdasági övezet településein, 2000=100,0%.....	37
9. ábra: A 6-13 éves gyermekek számának változása a különleges gazdasági övezet településein, 2000=100,0%.....	39
10. ábra: A 14-17 éves gyermekek számának változása a különleges gazdasági övezet településein, 2000=100,0%	41
11. ábra: A különleges gazdasági övezet településeinek lakásállománya, 2001=100,0%	49
12. ábra: A lakóingatlanok egy négyzetméterre jutó eladási ára a különleges gazdasági övezet településein (2004-2021)	51
13. ábra: Országos jelentőségű közlekedési hálózati elemek	54
14. ábra: A működő vállalkozások számának változása a gazdálkodás formája szerint (2011=100,0%), 2011-2018	58
15. ábra: A működő vállalkozások számának gazdasági ágak szerinti megoszlása főtevékenységük alapján, 2019.....	59
16. ábra: A működő 50-249 főt foglalkoztató vállalkozások száma a főtevékenységük alapján meghatározott gazdasági ágak szerint, 2019	61
17. ábra: A 0-49 fős működő vállalkozások számának gazdasági ágak szerinti megoszlása főtevékenységük alapján, 2019.....	62
18. ábra: A Dunakeszi Járműjavító Kft. telephelye, 2020	73
19. ábra: A foglalkoztatottak és a munkanélküliek becsült száma az gödi különleges gazdasági övezet lakossága körében (ezer fő).....	77
20. ábra: A munkanélküliségi ráta alakulása Pest megyében (%).....	77
21. ábra: A foglalkoztatási ráta alakulása Pest megyében (%)	78
22. ábra: A beruházások értéke nemzetgazdasági áganként Pest megyében, 2020 I-III. negyedév (millió Ft).....	78
23. ábra: A beruházások értékének változása gazdasági áganként Pest megyében az előző év azonos időszakához képest, 2020 I-III. negyedév (%)	79
24. ábra: A feldolgozóipari ágazat termelésének volumenváltozása Pest megyében 2020 I-III. negyedévében, előző év azonos időszaka = 100,0% (milliárd Ft)	80

25. ábra: A kiskereskedelmi üzletek forgalmának kiigazítatlan volumenindexének változása üzlettípusonként országosan, 2020 (előző év azonos időszaka = 100,0%).....	80
26. ábra: A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák számának alakulása Pest megyében (ezer fő)	82
27. ábra: A vendéglátóhelyek eladási forgalmának volumenindexének változása országosan, az előző év azonos időszakához képest, 2020 (%)	82
28. ábra: Az East Gate Business Park műholdfelvétele.....	85
29. ábra: HelloParks Fót logisztikai központ (Fót), fejlesztés alatt	86
30. ábra: LOGIN Business Park műholdfelvétele.....	87
31. ábra: Samsung SDI gyártelepének műholdfelvétele	88
32. ábra: a fejlesztési célrendszer alapsémája	116
1. tábla: Települések lakónépessége az év végén	26
2. tábla: Települések állandó népességének megoszlása	29
3. tábla: Települések népességének megoszlása iskolázottság szerint a megfelelő korúak arányában (2011. október 1.).....	30
4. tábla: A lakások közművekkel való ellátottsága, 2019.....	31
5. tábla: A kiépített közműhálózat hossza közműelemek szerint a különleges övezet településein, 2019.....	31
6. tábla Erőforrás felhasználás a különleges övezet településein, 2019	33
7. tábla: Az állandó népességből a 0-2 évesek létszáma az övezet településein	34
8. tábla: A különleges gazdasági övezet településein működő bölcsődék alapadatai, 2020 ..	36
9. tábla: Az állandó népességből a 3-5 évesek létszáma az övezet településein	37
10. tábla: A különleges gazdasági övezet településein működő óvodák alapadatai, 2019	38
11. tábla: Az állandó népességből a 6-13 évesek létszáma az övezet településein	38
12. tábla: A különleges gazdasági övezet településein működő általános iskolák alapadatai, 2019.....	40
13. tábla: „Az állandó népességből a 14-17 évesek létszáma az övezet településein”, 2020.	41
14. tábla: A különleges gazdasági övezet településein működő gimnáziumok alapadatai, 2019	42
15. tábla: A különleges gazdasági övezet településein működő szakközépiskolák és szakközépiskolák alapadatai, 2019	43
16. tábla: Gyermekegészségügyi szolgáltatások és védelemben vett gyermekek az övezet településein, 2020.....	44
17. tábla: Nyugdíjban és nyugdíj jellegű ellátásban részesülők száma a különleges gazdasági övezet településein, 2020	45
18. tábla: Időskorúakat ellátó intézmények alapadatai, 2020.....	46
19. tábla: Háziorvosi és házi gyermekorvosi szolgáltatások alapadatai, 2020	46
20. tábla: Egészségügyi szakellátás alapadatai, 2020	48
21. tábla: Lakásállomány és annak változása a különleges gazdasági övezet településein, 2020	50

22. tábla: Önkormányzati fenntartású közművek hálózati adatai, 2019	52
23. tábla: A különleges övezet településeit feltáró gyorsforgalmi és főútvonalainak forgalma	53
24. tábla: Gépjármű állomány a különleges gazdasági övezet településein, 2020.....	55
25. tábla: A személyi jövedelemadó alakulása a különleges övezet településein, 2019	56
26. tábla: Működő gazdasági szervezetek a különleges gazdasági övezet településein, 2019	57
27. tábla: Működő vállalkozások száma létszám-kategóriák szerint, 2019	58
28. tábla: A civil és nonprofit szervezetek száma a különleges gazdasági övezet településein, 2019.....	62
29. tábla: Göd város önkormányzatának tervezett támogatásértékű működési kiadások és működési célú pénzeszközátadások előirányzatai (ezer Ft)	63
30. tábla: Dunakeszi város önkormányzatának tervezett támogatásértékű működési kiadások, működési célú és felhalmozási célú pénzeszköz átadások előirányzatai (ezer Ft)	64
31. tábla: Csomád község önkormányzatának tervezett támogatásértékű működési kiadások, működési célú pénzeszköz átadások előirányzatai (Ft)	66
32. tábla: Fót Város Önkormányzatának civil és nonprofit szervezetnek nyújtott, nem normatív, céljellegű, fejlesztési támogatások (Ft)	67
33. tábla: A gödi különleges gazdasági övezet legjelentősebb vállalatai.....	93
34. tábla: Göd város Településfejlesztési Konceptiójának célrendszere	97
35. tábla: Dunakeszi város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának célrendszere.....	98
36. tábla: Sződ község Településfejlesztési Konceptiójának célrendszere.....	99
37. tábla: Csomád község Településfejlesztési Konceptiójának céljai és rész céljai	100
38. tábla: Fót Város Településfejlesztési Konceptiójának célrendszere	101
39. tábla: A Stratégia céljai és prioritásai közötti illeszkedés	126
40. tábla: A pénzügyi alapok és a prioritásai közötti illeszkedés	127
41. tábla: A Pest Megyei Területfejlesztési Program prioritásai, illetve a gödi különleges gazdasági övezet Fejlesztési Stratégiai és Operatív Program céljai közötti összefüggések, szinergiák.....	129
42. tábla: A Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió stratégia céljai, illetve a gödi különleges gazdasági övezet Fejlesztési Stratégiai és Operatív Program céljai közötti összefüggések, szinergiák.....	132
45. tábla: A közreműködő szervezeti jellegű tevékenységhez kapcsolódó fő feladatokra és munkafolyamatokra vonatkozó javaslatok	139

BEVEZETŐ ÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Jelen dokumentum a gödi különleges gazdasági övezet fejlesztésének stratégiája. Pest Megye Önkormányzatának kiemelt feladata a gödi különleges gazdasági övezet települései (Csomád, Dunakeszi, Göd, Fót és Sződ, a továbbiakban: övezeti települések) fejlesztési elképzeléseinek és tevékenységének stratégiai szemléletű megalapozása¹.

A stratégia szövegezése során az „övezet”, vagy az „övezeti település(ek)” megnevezések minden esetben a fenti övezeti településeket jelentik.

A stratégia megalapozására részletes helyzetfeltárás és helyzetértékelés készült a gödi övezet jogszabályban nevesített övezeti településeinek társadalmi-gazdasági helyzetéről, amely a szükséges szakmai alátámasztást szolgáltatja az övezeti települések területén tervezett fejlesztésekhez.

A helyzetértékelés alapján jelen dokumentum keretében elkészült a különleges gazdasági övezet stratégiai programja, amely az övezet fejlesztésének alapelveit, jövőképét és célrendszerét tartalmazza. Az erre épülő operatív programban kerültek meghatározásra és bemutatásra a célok elérését szolgáló prioritások és intézkedések, illetve a fejlesztési projektcsomagok, amelyek az övezeti települések aktív bevonásával, fejlesztési igényeik és elképzeléseik megismerésével, az általuk átadott projektlisták alapján készültek el, és az operatív program alapját képezik.

A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztési stratégiája alapozza meg a lentebb bemutatott jogszabályok rendelkezései alapján Pest megye Önkormányzata rendeletében meghatározott pénzügyi alapok közül a Településfejlesztési alap felhasználását. Ennek keretében, kétkörös pályázati rendszer kerül kiírásra, és azon pályázati fejlesztések lesznek támogathatók, amelyek a stratégia céljainak megvalósulását szolgálják és illeszkednek az operatív program prioritásaihoz és intézkedéseihez.

A magyar Országgyűlés 2020. június 16-án fogadta el a 2020. évi LIX. törvényt a különleges gazdasági övezetéről (a továbbiakban: Törvény). A Törvény célja, hogy „Magyarország nemzetgazdasági stabilitása, gazdasági termelőképességének előmozdítása és versenyképességének fokozása, valamint kiemelt gazdasági jelentőséggel bíró területei gazdasági fejlődésének előmozdítása érdekében” „minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson”.

A különleges gazdasági övezethez tartozó „ingatlanok tulajdonjogát a különleges gazdasági övezet fekvése szerinti megye megyei önkormányzata az ingatlanok terheivel, és az azokkal kapcsolatos egyéb kötelezettségekkel együtt szerzi meg.”

¹ A gödi különleges gazdasági övezet területét a 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet mellékletében felsorolt, Göd közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti helyrajzi számok szerint meghatározott ingatlanok alkotják. A 294/2020. (VI. 18.) Korm. rendelete 2. § (2) bekezdése nevesíti „a Beruházással közvetlenebbül érintett települési önkormányzat”-okat (a továbbiakban: övezeti település).

A Kormány a 2020. évi LIX. törvény felhatalmazása alapján alkotta meg a 294/2020. (VI. 18.) Korm. rendeletet a Göd város közigazgatási területén különleges gazdasági övezet kijelöléséről (a továbbiakban: Rendelet). A Rendeletben a Kormány különleges gazdasági övezetet jelölt ki Göd város közigazgatási területén.

Az érintett ingatlanok nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások helyszínéül szolgálnak a 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról alapján. A beruházás kormányrendelet szerinti meghatározása: 7. „Ipari-innovációs fejlesztési terület kialakítása, valamint a területen megvalósítandó feldolgozóipari beruházások Göd város területén”; továbbá 7a „Ipari-innovációs fejlesztési terület kialakítás, valamint a területen megvalósítandó feldolgozóipari beruházások megvalósításához szükséges közlekedési és egyéb infrastruktúra-beruházások és véderdő telepítések Göd város területén”. A Rendelet értelmében „Beruházással közvetlenebbül érintett települési önkormányzat”: Csomád, Dunakeszi, Göd, Fót és Sződ települések Önkormányzatai.

A gödi különleges gazdasági övezet településeinek támogatásra vonatkozó általános szabályokat Pest Megye Önkormányzata Közgyűlésének 14/2020. (X.5.) önkormányzati rendelete az önkormányzati támogatásokról, IV. fejezete A gödi különleges gazdasági övezettel kapcsolatos szabályokról tartalmazza (2020. október 6.).

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Törvény) 8. § (4) bekezdése alapján Pest Megye Önkormányzata saját bevételét képező helyi adóbevételből a Göd város közigazgatási területén különleges gazdasági övezet kijelöléséről szóló 294/2020. (VI. 18.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése szerint a beruházással közvetlenebbül érintett települések (a továbbiakban: övezeti település), valamint más Pest megyei település fejlesztéseinek támogatására az e rendeletben foglaltakat a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Közgyűlés a Törvény 8. § (4) bekezdése alapján Pest Megye Önkormányzatát megillető adóbevétel 97%-a (a továbbiakban: forrás) felhasználására az alábbi alapokat hozza létre:

- a) Településfejlesztési alap,
- b) Gödi útfenntartási és -fejlesztési alap,
- c) Gödi zöld-fenntarthatósági alap,
- d) Civil támogatási alap.

(2)² Az önkormányzat éves költségvetési rendeletében tervezett adóbevétel (1) bekezdés a-d) pont szerinti alapok közötti allokációjáról a Közgyűlés dönt.

² Módosította a 4/2021. (II.17.) önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdése, hatályos 2021. 02. 18-tól.

A Civil támogatási alap, a Gödi útfenntartási és -fejlesztési alap és a Gödi zöld-fenntarthatósági alap hasznosítása nem tárgya jelen Stratégiának.

A 14/2020. (X.5.) önkormányzati rendelet 35. § (1) bekezdése alapján Pest Megye Önkormányzata köteles gondoskodni az övezeti települések területét magában foglaló fejlesztési program kidolgozásáról, amely figyelembe veszi az övezeti települések településfejlesztési dokumentumaiban foglaltakat, továbbá a megyei területfejlesztési program rendelkezéseit is.

A fejlesztési programról a Közgyűlés hoz döntést.

A gödi különleges gazdasági övezet övezeti településeinek helyzetét összefoglaló SWOT-analízis

A SWOT-analízis az övezeti települések helyzetét összefoglaló értékelés, az alábbi csoportosítás szerint:

- Belső tényezők vizsgálata (belső pozitív és negatív adottságok)
 - Strengths (Erősségek)
 - Weaknesses (Gyengeségek)

- Külső tényezők vizsgálata (befolyásoló külső pozitív és negatív tényezők)
 - Opportunities (Lehetőségek)
 - Threats (Veszélyek)

Az elemzés az övezeti települések működését befolyásoló belső adottságok (erősségek, gyengeségek) és külső feltételek (lehetőségek, veszélyek) értékelése.

A belső adottságok és lehetőségek jelen esetben az övezeti települések jellemzőit jelenti, amelyekre az övezet fejlesztőinek és vezetőinek többnyire közvetlen vagy közvetett hatása van, az erősségek növelésével, kiaknázásával, a gyengeségek csökkentésére vagy megszüntetésére irányuló tevékenységgel. A külső tényezők és feltételek az övezet fejlesztői és vezetői számára adottságként jelentkeznek, rájuk jellemzően közvetlen ráhatásuk nincs, a megvalósítás során azonban a lehetőségek kihasználására és a veszélyek elhárítására, csökkentésére irányuló tevékenységekre van szükség.

Az elemzés azzal a feltételezéssel készült, hogy a COVID-19 válság mielőbbi lecsengése és/vagy a vakcina révén kezelése várható, és a Projekt indulására a korábbi üzleti viszonyok és trendek közel helyreállnak.

Belső tényezők

Erősségek

- Az övezet magterületei gazdag és nagy múltú ipari hagyományokkal és jelenleg is prosperáló ipari bázissal rendelkeznek.
- A külföldi működőtőke beruházások számára igen kedvezőek az övezet kínálta betelepülési feltételek: képzett munkaerő, ipari-termelési hagyományok, előkészített, kedvező árú iparterületek, jó közlekedés kapcsolatok, kedvező elhelyezkedés Pest megyén belül, különleges gazdasági övezet státusz.
- A Samsung Gödön működő gyártelepe nemzetközi szinten is jelentős ipari, technológiai és K+F kapacitást testesít meg, amely magas szintre emeli a terület szakmai és beruházói ismertségét és vonzerejét, egyben magas szintű munkakultúrát honosít meg a szélesebb térségben.
- A térségben jelentős a még kihasználatlan, már kereskedelmi-gazdasági, vagy ipari-gazdasági övezetbe sorolt terület, mely egy részben már meglévő, más részében kialakítandó infrastruktúrával fogadóképes bázisként alkalmas a szektor fejlesztésére.
- Az övezeti településeken a növekvő, fiatalos korösszetételű, képzett népesség, ezen belül is a felsőfokú végzettségűek magas aránya erős és versenyképes munkaerőpiaci háttérrel biztosíthat az egyre növekvő és innováció-orientált piaci igények számára is.
- Az övezet közlekedési elérhetősége és kapcsolatai mind a közút, mind a vasút tekintetében kiemelkedően jók, az M0, M2, M3 csomópontoknak megfelelően sugaras és harántirányú vonatkozásban egyaránt. Az M0 révén tulajdonképpen az összes hazai autópályával gyorsforgalmi úthálózati kapcsolatban van. Az övezet két páneurópai (TEN-T), ún. Helsink-i folyosóhoz kapcsolódik: az V. (Velence-Ljubljana-Budapest-Kijev) közúti és a VII. Duna vízi közlekedési folyosóhoz.
- Az övezeti településeken a lakosság országos átlagnál jóval kedvezőbb jövedelmi viszonyai jelentős belső keresletet jelentenek a helyben működő kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások számára.
- Az övezet gazdaságának sajátos színfoltja a főtí Mafilm filmgyár, ahol számtalan nemzetközi filmes produkció készült, ami speciális ismertséget biztosíthat az övezetnek.

Gyengeségek

- Az övezeti településekre betelepült vagy korábban is ott működő ipari kapacitások jellemzően gyártó, összeszerelő tevékenységet folytatnak, a K+F+I tevékenység kevésbé jellemző az övezetben, ami a jövedelemtermelő képesség és a hosszú távú fejlődési pályák szempontjából kedvezőtlen.

- Az övezet központi településeire nagy sűrűségű beépítettség és a közlekedési hálózatok sűrűsödése jellemző, ahol kedvezőtlen a lakó és gazdasági funkciók mozaikos keveredése és a funkciók közötti szükséges távolság, védőzónák szűkössége.
- Az övezeti településeken a multinacionális termelő és kereskedő-szolgáltató cégek a munkaerőpiacon igen jelentős elszívó hatással bírnak, ami a kisebb, hazai cégek számára kedvezőtlen a munkaerő utánpótlás területén.
- A Duna, úgyszintén mint VII. páneurópai közlekedési (Helsinki) folyosó az övezeti települések alkotta nyugati határát alkotja, de ipari-kereskedelmi kikötő hiányában csak rekreációs-turisztikai előnyöket jelent.
- Az övezetben a logisztika-raktározás, illetve a bevásárlóközpontok jelentette kiskereskedelem és lakossági szolgáltatások nagy koncentrációt mutatnak a közlekedési csomópontokban és döntően Budapest ilyen irányú igényeit szolgálják ki, ami az övezeti gazdaság termelékenységére és fejlődési perspektívájára szempontjából kedvezőtlen.
- Az övezetben a vasúti közlekedés elavult, a hozzá kapcsolódó P+R parkolási lehetőség fejlesztendő, szintbeli vasúti-közúti keresztezéseknek jelentős a forgalmat lassító hatása.
- Az övezeti településekre irányuló nagymértékű bevándorlás okozta lakónépesség növekedés kedvezőtlen mellékhatásai a túlterhelt intézményrendszerek, az állandó infrastruktúra fejlesztési kényszer és a közlekedési hálózatok periodikus túlszűfolttsága, az állandósult közlekedési dugók.

Külső tényezők

Lehetőségek

- A telephelyet kereső külföldi vállalkozások érdeklődése fokozott az olyan adottságokkal rendelkező területek iránt, mint a gödi különleges gazdasági övezet.
- Különleges lehetőséget jelent a budapesti metropoliszrégió vásárlóereje, valamint kulturális és tudásbázisa, egyetemei és innovációs központjai, üzleti szolgáltatásainak kínálata, az elérhető humán erőforrás koncentrációja és sokfélesége, amelynek a gödi különleges gazdasági övezet is része.
- A meglévő jelentős hazai és globális cégek által képviselt gyártókapacitás a vállalati központok és innovációs, K+F tevékenységek számára telephelyet kereső globális cégek számára is attraktív lehet.
- Budapest közvetlen közelsége és jó közlekedési elérhetősége óriási piacot és partnerségi lehetőségeket, hálózati potenciált jelent az övezetben folytatott szinte minden gazdasági tevékenység számára. A kapuszerep és a közlekedési folyosók ezen külső előnyöket kiterjeszti a távolabbi Pest megyei és szomszéd megyei településekre, mint potenciális vonzáskörzetre.

Veszélyek

- Az alacsonyabb szintű és globális szervezeti keretek között működő termelési tevékenységek esetében fokozott a kitétsége a külső válságok, vagy csupán vállalati racionalizálások és átszervezések következtében bekövetkező gyárbezárásoknak, ami drasztikus „lyukat üthet” a jelentős részt ezekre a cégekre épülő helyi foglalkoztatásban.
- Az övezeti településeken jelentős és várhatóan fokozódó a külső tranzitforgalomból eredő fokozott környezeti terhelés, ami jelentősen meghaladja a helyi forgalom mértékét.
- Az övezetben a tudáspotenciál örvendetesen magas (pl. felsőfokú végzettségűek aránya), ugyanakkor fennáll a veszélye annak, hogy képzett munkavállalók többsége nem az övezeti gazdaságban, hanem külső munkahelyeken (főleg Budapesten) dolgozik, és az övezeti települések alvóvárosként funkcionálnak.
- Az övezeti településekre Budapestről és az ország más részeiről betelepülők száma lassan kezelhetetlenné válik, a fejlesztések nem képesek lekövetni a növekedésből fakadó igényeket és az övezet egyre élethetlenebb lesz. A robbanásszerű gazdasági fejlődés felerősítheti a már így is nehezen kontrolálható szuburbanizációs folyamatokat, amely által az övezet települései túlzott népességkoncentrációból fakadó nehézségekkel nézhetnek szembe, mint pl. a társadalmi konfliktusok, közlekedési nehézségek, túlterhelt infrastruktúra.

A gödi különleges gazdasági övezet Jövőképe

„A gödi különleges gazdasági övezet térségének gazdasági és innovációs potenciálja, globális beágyazottsága révén a Budapest és Pest megye, mint nemzetközi-regionális szintű növekedési pólus egyik meghatározó elemévé fejlődik, miközben fokozza vonzó lakóhelyi adottságait és megőrzi fiatalos korosztályú, magas képzettségű és jövedelmű népességét.”

A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztésének alapelvei

- A különleges gazdasági övezet és a kapcsolódó térség települései hosszú távon is fenntartható módon fejlődő, versenyképes gazdaságú, lakóinak perspektívát kínáló, lakosságszámában kiegyensúlyozottan bővülő, élhető térség kíván maradni.
- A különleges gazdasági övezetben zajló, elsősorban a Samsung gyár bővülését jelentő iparfejlesztés beruházások maximális hatékonysággal járuljanak hozzá az övezeti települések és a tágabb térség társadalmi-gazdasági, várospolitikai céljainak megvalósulásához, míg a kedvezőtlen folyamatok, hatások, kockázatok minimalizálásra kerülnek.
- Az övezeti településeken élők és az itt működő vállalkozások számára a nagy léptékű ipari fejlesztések nem csak lehetőséget, de olykor többlet terheléseket is okoznak,

ezért alapelv, hogy a helyi gazdaság hasznaiból ezen csoportok – akár közvetett módon - fokozott módon részesüljenek.

- A fejlesztések komplex és integrált módon valósuljanak meg, a gazdaság, az egyéb helyi adottságok, intézmények és szervezetek - szakmai és civil szereplők - bevonásával, széleskörű térségi partnerséggel és munkamegosztással, a potenciálok egymásra építésével, az elérhető pozitív szinergiák létrehozásával. Az övezeti gazdaság fejlesztését a gödi gazdasági övezet a gazdaság fejlődéséhez szükséges háttérinfrastruktúrák és feltételek megteremtésével támogatja.
- A fejlesztéseket a társadalmi-, környezeti- és gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság szempontjainak figyelembevételével kell megvalósítani, kiemelt tekintettel az övezeti településeken a lakókörnyezeti minőség megóvására és a fenntartható mértékű gazdaságfejlesztésre.

A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztésének célrendszere

ÁTFOGÓ CÉLOK

Á-1: A magas életminőség és a vonzó települési és beruházói környezet feltételeinek megtartása, fokozása az övezetben és térségében.

Á-2: Az övezet térségében magas hozzáadott értékű, globális-regionális szinten versenyképes és fenntartható gazdaság megteremtésével Pest megyei növekedési-innovációs pólus fenntartása és erősítése.

SPECIFIKUS CÉLOK

S-1. Az övezeti gazdaság szerkezetének átalakítása, a tudás- és technológiaigényes, magas hozzáadott értéket termelő iparágak és a globális cégek helyi beszállítói arányának növekedése.

S-2. A helyi – hazai és külföldi -, illetve potenciális betelepülő vállalkozások infrastrukturális igényeinek kielégítése, versenyképességük javítása.

S-3. Az övezeti lakosság munkaerőpiaci versenyképességét növelő intézményi szolgáltatások minőségi javulása és kapacitásbővülése a térségi versenyképesség növelése érdekében.

S-4. Az övezet településein az ott lakók mindennapi életminőségét javító intézményi és infrastrukturális feltételek javulása, okos rendszerek bevezetése.

TERÜLETI CÉLOK

T-1. A gazdasági övezet magterületein a Samsunghoz és más nagyvállalatokhoz való beszállítói kapcsolódások fokozott megjelenése, övezeten belüli termelési-innovációs beszállítói hálózatok kialakulása.

T-2. Az övezeti településeket felfűző 2-es főút térségében minőségi belső övezeti közlekedési-gazdasági (kereskedelmi, szolgáltató, rekreációs) tengely kialakulása.

T-3. A helyi lakosság rekreációs igényeit támogató új lehetőségek, illetve a meglévők minőségi fejlődése a Duna-part mentén és a Somlyó térségében.

HORIZONTÁLIS CÉLOK

H-1. A különleges gazdasági övezetbe kapcsolódó fejlesztések esetében a környezettudatosság, környezeti fenntarthatóság (sustainability) és a gazdasági-műszaki fenntarthatóság (maintenance) érvényesülése.

H-2. A munkaképes korú övezeti lakosság számára az esélyegyenlőség javulása a helyi-térségi munkahelyekhez kapcsolódó munkához jutás tekintetében.

H-3. Erősödő hálózatosodás az övezet üzleti-gazdasági, intézményi és önkormányzati rendszerei között.

PRIORITÁSOK - INTÉZKEDÉSEK

P-1. Az övezeti versenyképesség növekedését és fenntartható fejlődését indukáló helyi gazdaságfejlesztés

P-1.1. Globális cégek helyi beszállítói körének bővítése, ezzel a KKV szektor erősítése.

P-1.2. Inkubátorházak és innovációs központok fejlesztése a helyi technológiai és tudásbázis fejlesztése érdekében.

P-1.3. Kisléptékű iparterület fejlesztések.

P-1.4. A magas szintű szolgáltatásokat nyújtó, csomóponti logisztikai központok támogatása.

P-1.5. Lakossági és üzleti ellátást támogató kereskedelmi-szolgáltató központok támogatása.

P-2. A vállalkozások és a helyi lakosság esélyeit és életminőségét növelő műszaki infrastruktúra fejlesztés.

P-2.1. Az övezeti települések közlekedési infrastruktúra hálózatának (belterületi utak, kerékpárutak, járdák, parkolók stb.) fejlesztése.

P-2.2. Parkolási viszonyok fejlesztése a gazdasági-üzleti magterületek közelében.

P-2.3. Települési csapadékvíz és szennyvízelvezető rendszerek fejlesztése.

P-2.4. Közösségi biztonsági rendszerek és közvilágítás, illetve okos rendszerek fejlesztése.

P-3. Övezeti intézmények fejlesztése a növekvő létszámigények és a minőségi közösségi ellátás érdekében.

P-3.1. Szociális ellátás fejlesztése az övezeti településeken: bölcsődei ellátás és idősek ellátása.

P-3.2. Az övezet oktatási rendszerének korszerűsítése.

P-3.3. Az egészségügyi rendszer egységeinek, komplex minőségi fejlesztése, beleértve azok eszközállományát is.

P-3.4. Kulturális és örökségi helyszínek, illetve sport-rekreációs intézmények és feltételek fejlesztése.

P-3.5. Egyéb önkormányzati intézmények és rendszerek fejlesztése.

P-4. Az övezet környezeti állapotának fejlesztése és javítása.

P-4.1. A települési zöldterületek fejlesztése és bővítése.

P-4.2. Az illegális hulladéklerakók felszámolása.

P-4.3. A települési környezet védelmét szolgáló egyéb beruházások.

P-5. Települési környezet fejlesztése a vonzó és élhető közösségi terek létrehozása érdekében.

P-5.1. Településközpontok komplex fejlesztése.

P-5.2. A 2-es főút településeken átvezető szakaszainak komplex fejlesztése – zöldterületek, parkolók, kereskedelem és szolgáltatások stb.

P-5.3. Új lakóterületek kialakításának előkészítése.

P-5.4. Közösségi terek fejlesztése a lakóterületeken.

P-5.5. Egyéb településfejlesztési beruházások megvalósítása.

A gödi különleges vállalkozási övezet települései (Dunakeszi, Fót, Göd, Csomád, Sződ) által meghatározott fejlesztések indikatív költségigénye (2021)

Prioritás száma	Prioritás megnevezése	Projektok (db)	Projektok bekerülési költsége (nettó Ft)
P-1.	Az övezeti versenyképesség növekedését és fenntartható fejlődését indukáló helyi gazdaságfejlesztés	9	15 645 149 606 Ft
P-2.	A vállalkozások és a helyi lakosság esélyeit és életminőségét növelő műszaki infrastruktúra fejlesztés.	204	52 258 881 280 Ft
P-3.	Övezeti intézmények fejlesztése a növekvő létszámgigények és a minőségi közösségi ellátás érdekében.	54	25 301 232 846 Ft
P-4.	Az övezet környezeti állapotának fejlesztése és javítása.	25	3 158 267 717 Ft
P-5.	Települési környezet fejlesztése a vonzó és élhető közösségi terek létrehozása érdekében.	57	26 052 480 315 Ft
Összegzés		349	122 416 011 764 Ft

Forrás: települések adatszolgáltatása

Az érintett önkormányzatok által megadott, nagyrészt becsült költséget is tartalmazó konkrét projektlista a tanulmányban nem szerepel. Az önkormányzati fejlesztési igényeket megjelenítő projektek a Prioritások, hozzá kapcsolódó Intézkedések és az ezekhez illeszkedő összevont (aggregált) Projektcsomagok rendszerben kerültek bemutatásra.

I. PARTNERSÉGI TERV

Projekt indító megbeszélés (2021. január 28.)

Részvevők:

Dr. Szinay József, Pest Megyei Önkormányzati Hivatal, Gazdaságfejlesztési iroda vezetője
Varga Tamás, Pro Régió NKft., ügyvezető
Galli Károly, Pro Régió NKft., vezető projektmenedzser

A Stratégia készítésének partnerségi tevékenysége részeként az érintett települések vezetőivel és munkatársaival folytatott szakmai egyeztetések

Dunakeszi, Polgármesteri Hivatal (2021. 02. 22.)

Részvevők:

Dióssi Csaba, Dunakeszi Város polgármestere
Erdész Zoltán, Dunakeszi Város alpolgármestere
Dr. Szinay József, Pest Megyei Önkormányzati Hivatal, Gazdaságfejlesztési iroda vezetője
Dr Gordos Tamás, Pro Régió NKft., szakmai igazgató
Galli Károly, Pro Régió NKft., vezető projektmenedzser

Sződ, Polgármesteri Hivatal (2021. 02. 22.)

Részvevők:

Hertel László, Sződ Község polgármestere
Dr. Gordos Tamás, Pro Régió NKft., szakmai igazgató
Galli Károly, Pro Régió NKft., vezető projektmenedzser

Fót, Polgármesteri Hivatal (2021. 02. 24.)

Részvevők:

Dr. Vass György, Fót Város polgármestere
Bíró Zoltán, Fót Város alpolgármestere
Dr. Balla Gergely, Nordic Consulting Kft.

Dr. Szinay József, Pest Megyei Önkormányzati Hivatal, Gazdaságfejlesztési iroda vezetője

Dr. Gordos Tamás, Pro Régió NKft., szakmai igazgató

Galli Károly, Pro Régió NKft., vezető projektmenedzser

Csomád, Polgármesteri Hivatal (2021. 02. 24.)

Részvevők:

Klement János, Csomád Község polgármestere

Stipka István, gazdasági és ügyrendi bizottság elnöke

Dr. Gordos Tamás, Pro Régió NKft., szakmai igazgató

Galli Károly, Pro Régió NKft., vezető projektmenedzser

Göd, Polgármesteri Hivatal (2021. 02. 24.)

Részvevők:

Balogh Csaba, Göd Város polgármestere

Aba Lehet, Göd Város főépítésze (online)

Elekes Balázs, beruházási referens – polgármesteri tanácsadó, Göd

Vajda Viktória, önkormányzati képviselő, Göd

Dr. Szinay József, Pest Megyei Önkormányzati Hivatal, Gazdaságfejlesztési iroda vezetője

Varga Tamás, Pro Régió NKft., ügyvezető

Dr. Gordos Tamás, Pro Régió NKft., szakmai igazgató

Dunakeszi, online megbeszélés (2021. 03. 10.)

Részvevők:

Dióssi Csaba, Dunakeszi Város polgármestere

Somodi István, osztályvezető, Városüzemeltetési osztály

Galli Károly, Pro Régió NKft., vezető projektmenedzser

II. FEJLESZTÉSI IGÉNYEK FELMÉRÉSE (MEGLÉVŐEK ÁTTEKINTÉSE, ÚJ JAVASLATOK GYŰJTÉSE, SZINTETIZÁLÁSA)

A tanulmány Helyzetfeltárás munkarész keretében feltárássra és meghatározásra kerültek az érintett települések fejlesztési igényei. Az igények meghatározásának forrásai az alábbiak:

- A települések meglévő és érvényes településfejlesztési dokumentumaiban – Településfejlesztési Konceptió (TFK), Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) megjelenített fejlesztési célok, projektek.
- A települések vezetőivel folytatott egyeztetéseken megjelenő fejlesztési elképzelések, projektek.

Jelen dokumentum a konkrét fejlesztési projekteket nem tartalmazza. A megismert és feldolgozott települési projektek alapján a fejlesztési igények tekintetében meghatározásra kerültek a fő projekt kategóriák, amelyek megvalósítását a települések tervezik, illetve szükségesnek tartanak. Ezen fejlesztési projekt kategóriák kizárólag a települési önkormányzatoknál megjelenő elképzeléseket és igényeket tartalmazzák.

Települési infrastruktúra fejlesztés

- Belterületi utak szilárd burkolattal történő kiépítése, felújítása és korszerűsítése
- Járdaépítés és felújítás
- Kerékpárút fejlesztések
- Csapadékvíz elvezetés
- Csatornahálózat fejlesztése
- Településeken átvezető főutak és környezetük komplex felújítása és fejlesztése

Települési intézményrendszer fejlesztés

- Oktatási és szociális intézmények felújítása, bővítése
- Kulturális intézmények fejlesztése
- Sport célú intézmények fejlesztése

Helyi gazdaságfejlesztés

- Iparterület fejlesztés
- Logisztikai központok fejlesztése
- Turizmus, szabadidős-rekreációs célú fejlesztések
- Településközpontok és főutak környezetében vállalkozásfejlesztés
- Piacok, termelői értékesítési lehetőségek ökoszemléletű fejlesztése
- Termálvizes, üvegházgas gazdaságok támogatása

Települési környezet fejlesztése

- Településközpontok, alközpontok komplex fejlesztése
- Lakóterületek fejlesztése: közlekedési kapcsolatok, közműfejlesztés stb.
- Települési zöldterületek komplex fejlesztése – közparkok, játszóterek stb.

III. HELYZETFELTÁRÓ-ÉRTÉKELŐ VIZSGÁLAT

III.1. A GÖDI KÜLÖNLEGES GAZDASÁGI ÖVEZET TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, KÖRNYEZETI HELYZETÉNEK ELEMZÉSE

III.1.1. A gödi különleges gazdasági övezetre értelmezhető külső környezet vizsgálata

Az övezet külső környezet több szinten értelmezhető. Jelent közvetlen térbeli közelséget, kapcsolódásokat, jelent külső hálózati elemeket, továbbá jelent funkcionális külső környezetet a gazdasági és intézményi környezet, illetve a fejlesztéspolitika révén.

A gödi különleges gazdasági övezet Pest megyében, a megye északkeleti részén helyezkedik el, Budapeستől északra, a Duna bal partján. A 294/2020. (VI. 18.) Korm. rendeletet szerint, az övezet települései északról dél felé haladva Sződ, Göd, Csomád, Dunakeszi és Fót. Sződ a Váci járáshoz tartozik, míg a Dunakeszi járás települései Dunakeszi, Göd, Fót és Csomád.

Az övezet határát nyugaton a Duna vonala alkotja. Északi település szomszédjai a Dunától kiindulva Szödliget, Vác, Vácduka, keleten Vácrátót, Órbottyán, Veresegyház és Mogyoród, délen Csömör, illetve Budapest XV. és IV. kerületei.

Az övezet stratégiai pozícióban terül el, mivel két kiemelten fontos budapesti „kaputérség”, illetve közlekedési-gazdasági fejlesztési tengely része:

- Az M2 autópályához kapcsolódóan Budapest és a Pest megye északi kapuja, a Budapest-Vác-Parassapuszta tengely részeként. Az M2-es autópályát 2x2 sávú szakasza Budapestet köti össze Váccal és része az E77-es európai főútvonalnak. Az M2 meghosszabbítása a 2. sz. főút nyomvonalán, Rétságon keresztül Parassapusztáig a tervekben szerepel.
- Az M3 autópályája budapesti kivezető szakaszához kapcsolódva (északkeleti kapu) a V. sz. páneurópai (TEN-T: Velence – Trieszt/Koper – Ljubljana – Maribor – Budapest – Ungvár – Lviv – Kijev), ún. Helsinki folyosó része.

Az M0 autópályája, mint közel körkörös hálózati elem az összes hazai autópályához megteremti a gyorsforgalmi úthálózati kapcsolódást az övezet számára. A közvetlenül az övezethez kapcsolódó Megyeri híd pedig a Duna jobb partjának, Pest megye északi települései és járásai, illetve Budapest budai kerületei felé teremt kapcsolatot.

Az M2 autópályát szempontjából jelentős negatív külső tényező, hogy a tengelynek a határ túloldalán nincs gyorsforgalmi úthálózati folytatása, sem kapcsolódása. A rövid Zólyom-Besztercebánya közötti szakaszt leszámítva egészen a lengyel határig nincs kiépítve a folyosó a szlovák oldalon, ezért az nem képes európai szintű fejlesztési tengelyként működni.

Az övezet a Duna-parti fekvés révén kapcsolódik a VII. sz. Helsinki folyosóhoz is, amely az egyetlen vízi páneurópai folyosó, és az Északi tengert a Fekete-tengerrel köti össze a Rajna–Majna–Duna-csatornán keresztül (TEN-T: Rotterdam - Mainz - Frankfurt - Bamberg - Regensburg - Passau - Linz - Bécs - Pozsony - **Győr-Gönyű - Budapest-Csepel - Dunaújváros - Baja - Mohács** - Belgrád - Silistra - Konstanca - Galat - Izmail). A külső közlekedési kapcsolatok tekintetében ugyanakkor hiányosság, hogy a Duna, mint vízi közlekedési folyosó, az övezeti gazdaság szempontjából nem tud szerepet játszani, mert kereskedelmi kikötő nem található rajta ezen a szakaszon.

A 2. sz. főút és az M2 autótút az övezet külső kapcsolódásainak meghatározó közúti közlekedési elemei, amelyek összekötik az övezeti településeket egymással, a fővárossal és a kapcsolódó térségekkel. Az M2 autótút átadásával majd kétszer kétsávossá fejlesztésével ez az elem főleg a tranzitforgalom számára vált fontossá, míg a 2. sz. főút, felszabadulva a tranzitforgalomtól, jobban be tudja tölteni az övezeten belüli, településközi forgalom levezetését.

Az M2 autótút egész szakaszán 2014-2018 között 21,86%-os forgalomnövekedés következett be.

A jó közlekedési kapcsolatok pozitívan hatnak a külső beruházások vonzása, megtelepítése szempontjából. Szintén kedvező a logisztikai és kereskedelmi szolgáltatások számára, ami meg is nyilvánul az övezetben működő raktárbázisok és telephelyek nagy számában, illetve a bevásárlóközpontok, hipermarketek koncentrációiban, amelyek elsősorban Dunakeszi és Fót gyorsforgalmi úthálózati csomópontjai környezetében koncentrálnak (pl. M0-2. sz. főút, M3-M0 csomópont stb.). Területükön vegyesen található kereskedelmi és szolgáltató tevékenységek, raktározás-logisztika, illetve ipari termelő egységek egyaránt. Ezek a kereskedelmi és szolgáltató központok nem csupán az övezet településein élő lakosság és vállalkozások keresletére épülnek, hanem kiszolgálják a távolabbi településekről, akár Pest megyén kívülről érkező bevásárlókat és igen jelentős mértékben épülnek a Budapestről érkező keresletre is, mind a lakossági bevásárlás, mind a vállalati szintű tevékenységek – szolgáltatás, raktározás, gyártás stb. – tekintetében.

Az övezet gazdaságának fejlődése szempontjából ugyanakkor nem feltétlenül kedvező, hogy döntően a fővárost ellátó logisztikai és kiskereskedelmi funkciók nyernek fokozott teret. Szükség lenne a helyi szolgáltatások és termelés diverzifikálására, magasabb technológiai és tudásszintre emelésére, a K+F tevékenységek elterjedtségének fokozására.

Az övezet számára kiemelt fontosságú a vasúti kapcsolat, mind a lakosság, mind a helyi gazdaság tekintetében. A Budapest–Szob-vasútvonal a MÁV 70-es számú, kétvágányú, villamosított vasútvonala, a magyar és az európai törzshálózat tagja. A vonalon közlekednek a Budapest-Pozsony-Prága-Berlin irányú EuroCity-vonatok, ám ezek nem állnak meg az övezet területén (Budapest után Vác az első megállóhely). A személyvonatok és elővárosi vonatok Dunakeszin, Gödön (Alsógöd, Felsőgöd) és Sződ-Sződligeten állnak meg.

A gazdasági övezeten másik fontos vasútvonala a MÁV 71-es számú Budapest-Veresegyház-Vác, egyvágányú, villamosított vasútvonala. A vonatok Fóton (Fót, Fótújfalu, Fótfürdő), Dunakeszi (Alagimajor) és Csomádon állnak meg. A 71-es számú vasútvonal felújításáról, fejlesztéséről döntött a Kormány, jelenleg a tervezés van folyamatban. A koordinációért felelős a Budapest Fejlesztési Központ második vágány építését, az állomások felújítását és akadálymentesítését, továbbá P+R és B+R parkolók építését is tervezi. A Budapesti Agglomerációs Vasúti Stratégia modellezése alapján a felújítást követően az eddigihez képest háromszorosára nőhet az utasszám a veresegyházi vonalon.

A vasúti személyszállításnak nagy szerepe van a munkaerő napi szállításában, mind az övezeti településekről a budapesti munkahelyekre, mind budapestiek kiutaztatásában az övezeti ipari, szolgáltató és kereskedelmi telephelyekre.

Az övezet külső környezetéből származó hatásként értelmezhető az övezetbe történő nagymértékű lakossági betelepülés. Az övezet települései vonzó letelepedési feltételeket kínálnak, jó közlekedési elérhetőségi és intézmény ellátottsági feltételekkel, a budapestinél alacsonyabb árszinten. Ennek következtében – Pest megye nagy részéhez hasonlóan, és az ország legtöbb térségével ellentétben – az övezet népessége jelentős mértékben növekszik és fiatalodik. Ez a speciális helyzet kedvező helyi demográfiai jellemzőkhöz vezet és az övezeti cégek számára is ideális a helyi, képzett munkaerő rendelkezésre állása tekintetében. A folyamat ugyanakkor problémákat is fölvet. A népesség folyamatos, nagymértékű, a betelepülésből adódó növekedése állandó infrastruktúra fejlesztési kényszert jelent, a közmű kapacitások, a közlekedési rendszerek és az ellátó intézmények tekintetében egyaránt. A folyamatos fejlesztések ellenére a kapacitások így is jellemzően elmaradnak a növekvő igényektől. Az övezet települései lassan megtelnek, állandósul a zsúfoltság, mivel a fő övezeten belüli és tranzit közlekedés eszköz a személyautó, amelyből családonként akár kettő-három is akad. Az övezeti településeken élők ráadásul nagyrészt nem helyben, hanem Budapesten vagy a Pest megye más településein dolgoznak, óriási napi szintű ingázó forgalmat generálva.

Az övezeti települések szűkebben értelmezett gazdasági környezete tehát rendkívül összetett. Fő elemei Budapest és az övezeti települések szomszédos, Pest megyei települései, tágabb értelemben a fő közlekedési útvonalakon mintegy 1 óra alatt elérhető városok és nagyobb települések. Az ezekben élő lakosság, és az itt működő vállalkozások jelentős külső piacként értelmezhetők az övezeti települések gazdasága, elsősorban a kereskedelem és a szolgáltatások, illetve az övezeti települések építőipari vállalkozásai tekintetében.

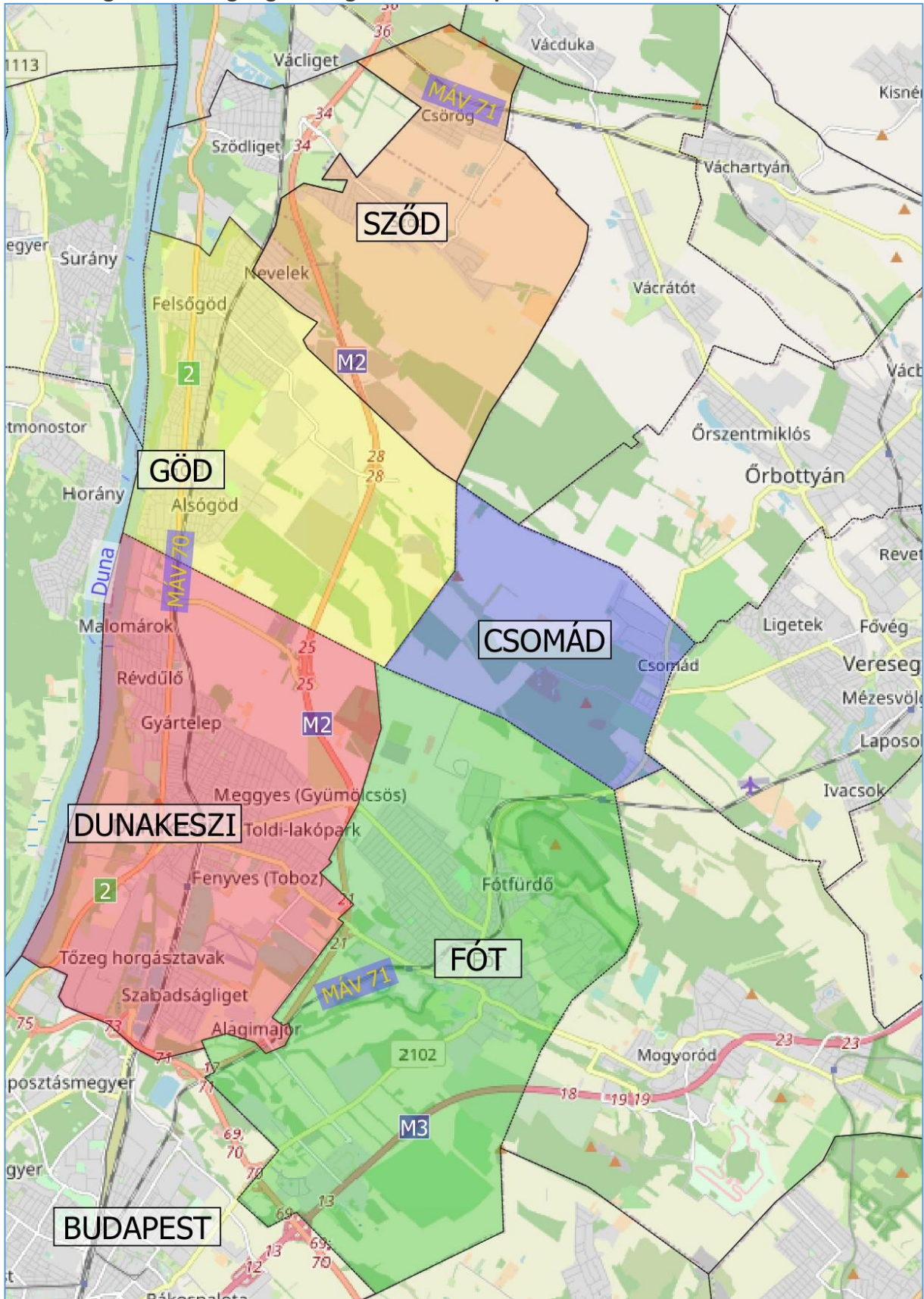
Mind a gazdasági kapcsolatok, a vállalkozások együttműködései és a helyi-regionális termékláncok, mind a munkaerőpiac tekintetében igen intenzív az övezet kapcsolata a külső környezetével. A környező és távolabbi településekről is napi szinten tömeges a munkaerő beingázása az övezeti ipari és szolgáltató munkahelyekre. Másrészt – különösen az övezeti, kertvárosias jellegű településrészekén élő – felsőfokú végzettségűek ingáznak az övezeti magasabb szintű munkahelyeken túl budapesti munkahelyekre. A felsőfokú végzettségűek

magas aránya az övezeti településeken ezért nem feltétlenül jelenti azt, hogy helyben, az övezeten belül jelentkeznek nagy számban a felsőfokú végzettséget igénylő munkahelyek. Sokak esetében az övezet elsősorban jó minőségű és megfizethető lakókörnyezetet és lakáshoz jutási lehetőséget biztosít, ami a megfelelő közúti és vasúti közlekedési és közösségi közlekedési kapcsolatokon keresztül a budapesti munkahelyek viszonylag gyors és kényelmes elérését teszi lehetővé. Mivel az övezetben az innovatív, tervező, K+F munkahelyek nagy száma nem jellemző, helyette a feldolgozóiparban a gyártás, összeszerelés, a szolgáltatásokban a raktározás, továbbá a kiskereskedelem a domináns, kimondható, hogy az övezetben élő értelmiségiek nagy része nem ott dolgozik, az övezeti települések részben alvóvárosokként funkcionálnak.

Az övezeti gazdaság külső kapcsolatainak magasabb szintű dimenzióját a világgazdasági folyamatok és tendenciák, illetve a helyben működő, globális gazdasági szereplők hálózatai és értékláncai jelentik. A multinacionális cégek globális értékláncai (Global Value Chain, GVC) magukban foglalják a termékfejlesztéssel, termék előállításával és értékesítéssel kapcsolatos összes tevékenységet, és ezen értéklánkok működésének logikája, hogy minden tevékenységet ott végeznek, ahol az a legoptimálisabb és leggazdaságosabb feltételeket kínálja. A multinacionális cégekhez köthető és az elérhető legmagasabb hatékonysággal működtetett globális értéklánkok a világgazdaság összes exportjának akár 80%-át is kiteszik. Az övezetben megtelepedett és működő globális szereplőkről elmondható, hogy a tevékenységükhöz szükséges tudást és technológiát nem az övezetben szerezték meg, hanem behozták és telepítették, beszállítói rendszereik döntően szintén nem köthetők az övezeti vállalkozásokhoz, sokkal inkább globális szintűek, ami különösen jellemző Fót és Dunakeszi települések szomszédságában kialakult ipari- és kereskedelmi parkok tekintetében. Az övezeti adottságok közül, amelyeket preferáltak az FDI döntések során, és amelyeket használnak, a legfontosabbak a munkaerő, a közlekedési és kommunális infrastruktúra és az övezet kínált ingatlanok, beleértve azok árazását is. A nagy létszámú és a multinacionális cégekre jellemző magas szintű szervezettségű és hatékonyságú munkahelyek létesítése természetesen kedvező az övezet számára, de nem elégséges. Az övezet célja a minél mélyebb szintű integráció kell, hogy legyen, kiemelten a helyi vállalkozások beszállítóvá válását az övezeti szolgáltatás integrálását a globális cégek helyi működésébe, továbbá a megfelelően képzett munkaerő és tudásbázis (egyetemek, kutatóintézetek partnersége) biztosítását a minél magasabb szintű, tudásigényes tevékenységek telepítése számára. Az övezet kiszolgáltatottsága az esetleges telephelyváltóztatási döntések tekintetében a minél mélyebb és sokrétűbb integráció révén csökkenthető, illetve ezáltal növelhető a helyi jövedelemtermelő képesség növekedése. A globális kihívásokra adott válaszok tekintetében az övezet – de akár az ország – lehetőségei is igen korlátozottak, a helyi feltételek megteremtése, az innovatív, befogadó, támogató helyi klíma megteremtése lehet azt, ami az övezeti települések versenyképességét növelheti.

Az övezetre külső tényezőként ható jogszabályi és fejlesztéspolitikai környezet bemutatását lásd a III.2. fejezetben!

1. ábra A gödi különleges gazdasági övezet térképe

III.1.2. A gödi különleges gazdasági övezet adottságainak, belső erőforrásainak elemzése

III.1.2.1. Közigazgatás

Az öt érintett település mindegyike Pest megyéhez és a budapesti agglomerációhoz tartozik. Dunakeszi, Csomád, Fót és Göd a Dunakeszi járáshoz, Sződ pedig a Váci járáshoz tartozik közigazgatási szempontból. A közigazgatási változások az elmúlt évtizedben többször is érintették Sződ települést, hiszen 2002-ben Csörög vált ki a településből, majd 2014-ben Nevelek településrész került át a kormányrendelet által szabályozni kívánt másik település Göd területéhez.

III.1.2.2. Az övezet demográfiai helyzete

A települések népessége az elmúlt évtizedekben folyamatosan növekedett, aminek egyik oka a fővároshoz való közelségük és tömegközlekedéssel való kiváló megközelíthetőségük, továbbá a Duna közelsége, amelynek természeti szépsége vonzó a letelepedni szándékozók számára. Az öt, kormányrendeletben említett településen 2019. év végén összesen több, mint 90 ezer ember élt, ami nagyjából megfelel egy közepes méretű megyeszékhely lakónépességének.

Dunakeszi népessége az elmúlt két évtizedben közel 15 ezer fővel majdnem 44 ezerre növekedett, ami azt jelenti, hogy másfélszer annyian laknak ma itt, mint az ezredfordulón. Göd népességének bővülése nem volt ilyen látványos, mint Dunakeszi esetében bár az ezredforduló óta Göd népessége is jelentősen egy nagyközség lélekszámával közel 5 ezer fővel bővült és ezt a tendenciát Fót is szinte teljes egészében leköveti.

1. tábla: Települések lakónépessége az év végén

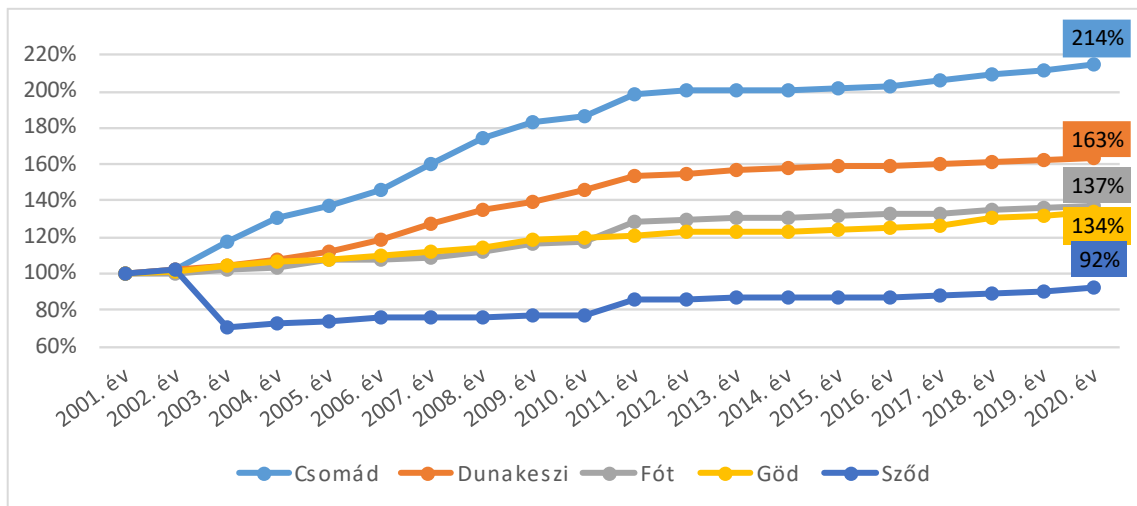
Év	Csomád	Dunakeszi	Göd	Sződ	Fót	Települések összesen
2020	1 744	43 990	20 568	3 851	20 799	90 952

Forrás: KSH

A népesség változása nagyon eltérő dinamikát mutat az öt említett településen. Sződ esetében lassú egyenletes növekedés következett be, amelyet kizárólag a közigazgatási változások okozta népességvesztés szakított meg. Csomádon a 2000-es évek ugrásszerű növekedését egy mérsékeltebb, de még mindig jelentős népességbővülés váltotta fel a 2010-es években. Dunakesziben a 2000-es évek építési és kiköltözési láza nyomán jelentős növekedés volt jellemző, amit a 2008-as pénzügyi válság tört meg. A 2010-es évekre már egy mérsékeltebb, de egyenletes növekedés volt jellemző itt is. Göd nem volt olyan népszerű célpont a 2000-es évek ingatlanpiaci boomjának idején, mint Dunakeszi, de ezt követően ez a település lehet a 2010-es évek növekedésének egyik nyertese, hiszen az utolsó néhány évben ugrásszerűen nőtt a település lakossága. Göddel szinte teljes mértékben megegyező

népességnövekedés figyelhetünk meg az övezet ötödik településén, Fóton. Az elmúlt 3-4 évben Fóton a lakosság lélekszámának növekedése kissé alábbhagyott.

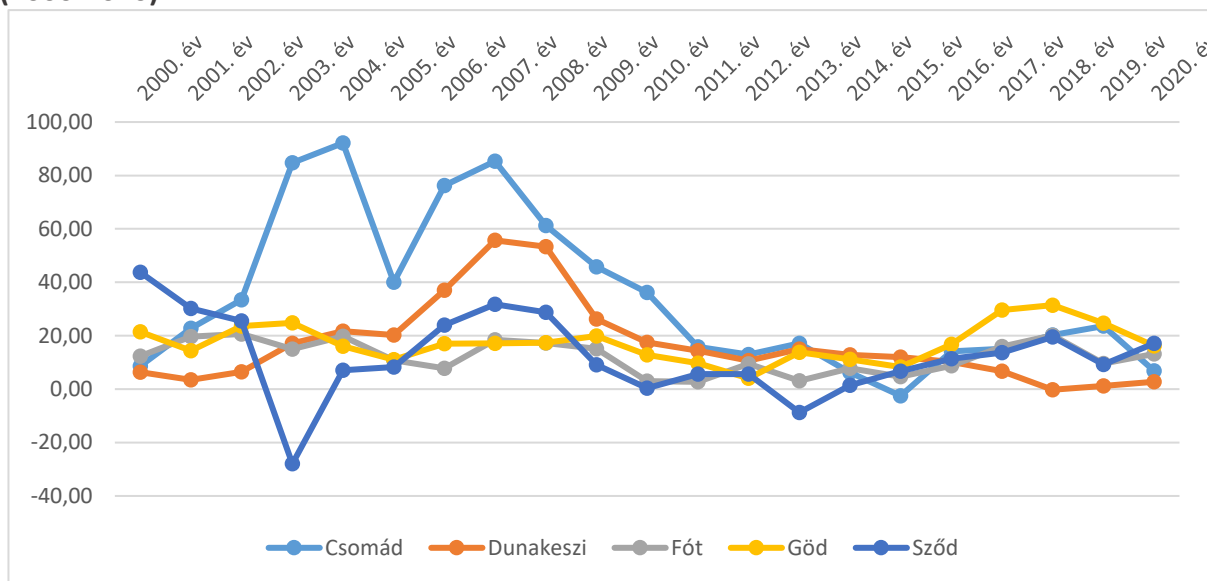
2. ábra: Települések lakónépességének változása (2000=100%)

Forrás: KSH

Az övezet településeinek a vándorlási egyenlege az elmúlt csaknem két évtized során masszív többletet mutatott. Két településen az ezer lakosra számított érték a 2000-es évek során tartósan és jelentősen haladta meg az amúgy is kedvezőnek számító megyei értéket. A 2010-es éveknek azonban úgy tűnik már Göd a nyertese. A gazdasági válsághoz köthető megtorpanást követően ez volt az a település, amelynek népesség számát legnagyobb mértékben hizlalták a beköltözők. Sződ ezen demográfiai mutatóin is tetten érhető a többszöri és jelentősnek mondható területváltozás hatása. Figyelemre méltó Dunakeszi vándorlási egyenlegének válság utáni folyamatos apadása is, amelynek egyik oka a település ingatlanár színvonalának, hirtelen és jelentős emelkedése. Az ezer főre jutó vándorlási egyenleget figyelembe véve a legnagyobb stagnálás talán Fót esetében figyelhető meg a legjobban. Az elmúlt két évtizedben ez a mutató csupán 20 százalékpontos ingadozást mutat, holott például Csomád esetében ez az érték 85 százalékpont körüli.

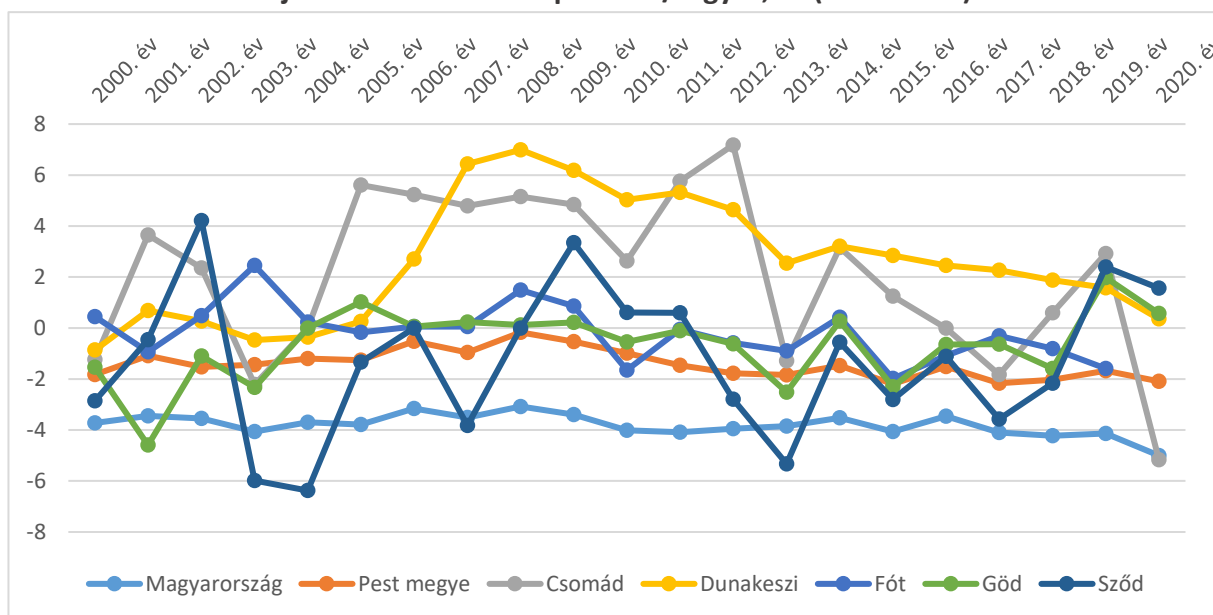
3. ábra: A különleges övezet településeinek ezer lakosra jutó vándorlási egyenlege, fő (2000-2020)

Forrás: KSH

A különleges övezet településeinek demográfiai viszonyai az országosnál jóval kedvezőbben alakulnak. A vándorlás főként a fiatalabb reprodukív népességet érintette, ennek megfelelően a települések egy részében nemcsak a vándorlási nyereség, hanem a természetes népmozgalom is növelte a lakosság számát. Dunakeszi és Csomád településeken az ezredforduló óta szinte minden évben meghaladta az élve születések száma a halálozásokét, gyakran jelentős mértékben. Fóton és Gödön gyakorlatilag közel nullszaldós volt a természetes népmozgalom egyenlege az elmúlt majdnem két évtized során. Egyedül Sződ volt az, amely esetében jelentős volatilitás jellemezte a természetes népmozgalmi egyenleg görbéjének alakulását.

4. ábra: Ezer lakosra jutó természetes szaporodás/fogyás, fő (2000-2020)

Forrás: KSH

A kiemelt övezet településein az intenzív vándorlás és a kedvező természetes demográfiai változások hatására az ország egészére és Pest megyére jellemzőnél is kedvezőbb a népesség korösszetétele. A fenti öt település lakónépességének kor megoszlása hasonló. Csomádon, Dunakeszin és Gödön találjuk a népesség számához képest a legtöbb gyermeket és fiatalot, míg a skála másik végén Göd és Fót található, ahol az időskorúak aránya eléri a 17%-ot, így közelít a megyei átlaghoz. Csomádon és Sződön mutatja a legnagyobb arányt az aktív korú népesség. Mindhárom település esetében 67-68%-os ez az arány.

2. tábla: Települések állandó népességének megoszlása

Mutatók	Csomád	Dunakeszi	Göd	Szöd	Fót	Pest megye	Magyarország
	Szám, fő						
0-14 éves	335	8313	3979	650	3537	221637	1417233
15-64 éves	1191	28495	13203	2595	13644	855794	6336873
65 éves és idősebb	218	7182	3617	606	3387	232371	1976666
	Megoszlás, %						
0-14 éves	19%	19%	19%	17%	17%	17%	15%
15-64 éves	68%	65%	64%	67%	66%	65%	65%
65 éves és idősebb	13%	16%	17%	16%	17%	18%	20%

Forrás: KSH

A népesség iskolázottság szerinti összetételének 2011. évi adatai alapján jól látható, hogy az övezet településein a megyei átlagnál is jóval magasabb volt a népesség átlagos iskolai végzettsége. Dunakeszi és Göd városokban az érettségivel rendelkező népesség aránya nagyjából 15 százalékponttal haladta meg a megyében jellemző értéket, ami a fővárosban jellemző értékekhez hasonlít. E két településen a megfelelő korú lakosság harmada rendelkezett felsőfokú végzettséggel. Az övezet települései közül egyedül Szöd volt az, ahol a népesség iskolázottsága elmaradt a megye egészére jellemzőtől. A népszámlálás óta a nagyarányú betelepülés annak ellenére folytatódott, hogy az ingatlanárak színvonala folyamatosan közelített a fővárosihoz. Ez egyben azt is jelenti, hogy a következő 2021. évi népszámlálás ennél még kedvezőbb képet fest majd e településekről.

3. tábla: Települések népességének megoszlása iskolázottság szerint a megfelelő korúak arányában (2011. október 1.)

Terület	10– éves			15– éves			18– éves			25– éves		
	általános iskola első évfolyamát sem végezte el			legalább általános iskola 8. évfolyam			legalább érettségi			egyetem, főiskola stb. oklevéllel		
	férfi	nő	össz.	férfi	nő	össz.	férfi	nő	össz.	férfi	nő	össz.
	a megfelelő korúak százalékában											
Megye összesen	0,5	0,5	0,5	97,6	94,5	96,0	47,6	55,1	51,5	18,9	20,6	19,8
Csomád	–	–	–	99,7	97,9	98,8	52,6	61,1	57,0	23,3	22,7	23,0
Dunakeszi	0,4	0,4	0,4	98,8	96,8	97,8	64,0	68,9	66,6	29,8	30,3	30,1
Göd	1,7	1,0	1,3	97,6	96,6	97,0	61,7	68,2	65,1	28,8	29,8	29,3
Sződ	0,2	0,1	0,1	98,7	94,6	96,6	44,6	53,7	49,3	14,1	17,4	15,8
Fót	0,4	0,3	0,3	98,6	96,8	97,7	50,9	59,3	55,2	19,9	22,1	21,1

Forrás: KSH

III.1.2.3. Az övezet közműellátottságának helyzete

A különleges gazdasági övezet településeinek kommunális ellátása az országos és megyei átlagnál is kedvezőbb. A lakásoknak csaknem mindegyike rendelkezik közüzemi ivóvíz, villamos és gázvezeték csatlakozással Csomád, Dunakeszi, Göd és Fót településeken. A szennyvízhálózati csatlakozás azonban még ezeken a viszonylag kedvező helyzetű településeken sem megoldott mindenütt. A közmű ellátás Sződön volt a legalacsonyabb szintű, a lakásoknak csupán csaknem 70%-a csatlakozott az ivóvízhálózathoz, de ehhez hasonló arányú volt a csatornázottság és gázellátás is. Hasonló a helyzet Fóton is, ahol a háztartások 73%-a van csatlakoztatva szennyvízgyűjtő rendszerhez.

4. tábla: A lakások közműekkel való ellátottsága, 2019

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Sződ	Fót
Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	579	16323	7530	1008	6617
A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba (közcsatorna hálózatba) bekapcsolt lakások száma	494	15988	6953	933	5427
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma (db)	715	16960	7162	1447	8061
Háztartási gázfogyasztók száma (db)	568	16324	7485	917	6660
Távfűtésbe bekapcsolt lakások száma (db)		2610			
	a lakásállomány %-ában				
Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	94%	92%	100%	74%	89%
A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba (közcsatorna-hálózatba) bekapcsolt lakások száma	80%	90%	92%	69%	73%
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma (db)	116%	96%	95%	107%	108%
Háztartási gázfogyasztók száma (db)	92%	92%	99%	68%	89%
Távfűtésbe bekapcsolt lakások száma (db)		15%			

Forrás: KSH

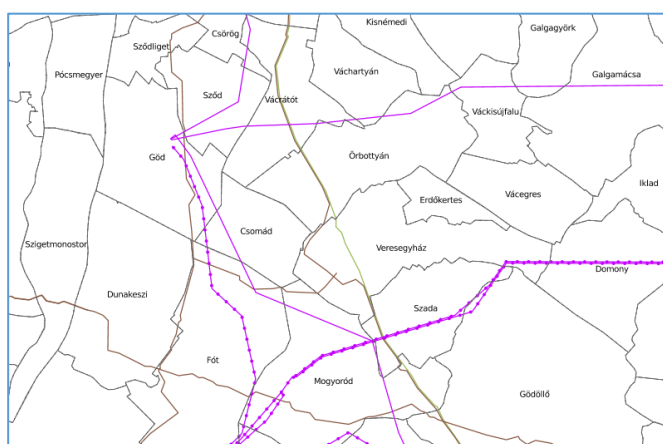
5. tábla: A kiépített közműhálózat hossza közműelemek szerint a különleges övezet településein, 2019

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Sződ	Fót
Közüemi ivóvízvezeték-hálózat hossza (km)	12,8	185,2	141,6	31,8	133,3
A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózat (közcsatorna-hálózat) hossza (km)	21,8	158,8	116,2	16,9	71,7
A kiefeszültségű villamosenergia-elosztóhálózat hossza (km)	14,4	194,4	120,6	27,4	131,3
Az összes gázcsőhálózat hossza (km)	15,1	211,1	151	40,7	145,2

Forrás: KSH

Azonban nem kizárólag a helyi közművek érintik az övezet településeit, hanem az országos villamos gerinchálózat, valamint a gázhálózat elemei is. Az alábbi térképen látható az országos jelentőségű villamos gerinchálózat nyomvonala. Gödön egy 220 kV nagyfeszültségű távvezeték, illetve 400 kV-os távvezetékek találkoznak, ezek nyomvonala érinti Csomádot és Fótot is. Gödön egy MAVIR állomás is működik, melyet 1968-ban kezdtek kiépíteni, majd az utolsó modernizációjára 2007-ben került sor. Az elosztó állomás jelenleg is működik és fontos eleme az országos gerinchálózatnak. A 400 kV-os távvezeték Sződön is keresztül halad Ny-K-i valamint É-D-i irányban is. A kőolajvezeték elkerüli ugyan az övezet településeit, azonban a földgáz gerinchálózat észak-déli irányban áthalad Dunakeszi, Göd és Sződ településeken.

5. ábra: Kőolaj, földgáz és villamos gerinchálózat nyomvonala

Forrás: Lechner tudásközpont

Az fogyasztási adatok arról tanúskodnak, hogy a modern épületállomány ellenére a háztartások a megyei és országos átlagot meghaladó mértékben vették igénybe a vezetékes szolgáltatásokat. Ez elsősorban, valószínűleg a települések lakosságának relatív magas vásárlóerejével hozható összefüggésbe. Az övezet településein egy lakosra átlagosan 40 m³ feletti vízfelhasználás volt jellemző, ami 20-25%-kal haladja meg az ország egészére jellemző értéket. Kivételt ez alól csupán Sződ képez, ahol a fogyasztás közel 25%-kal maradt el az országos értéktől.

A villamosenergia felhasználás Csomádon kevesebb, mint 60%-a volt az országosnak, ugyanakkor Gödön és Fóton meghaladta azt.

A különleges övezet településein az egy lakosra jutó gázfogyasztás is jelentősen több, mint 50%-kal haladta meg az országos gázfelhasználás mértékét. Sződ volt a négy közül az egyetlen település, ahol az országos átlaghoz közelített a lakossági gázfogyasztás mértéke.

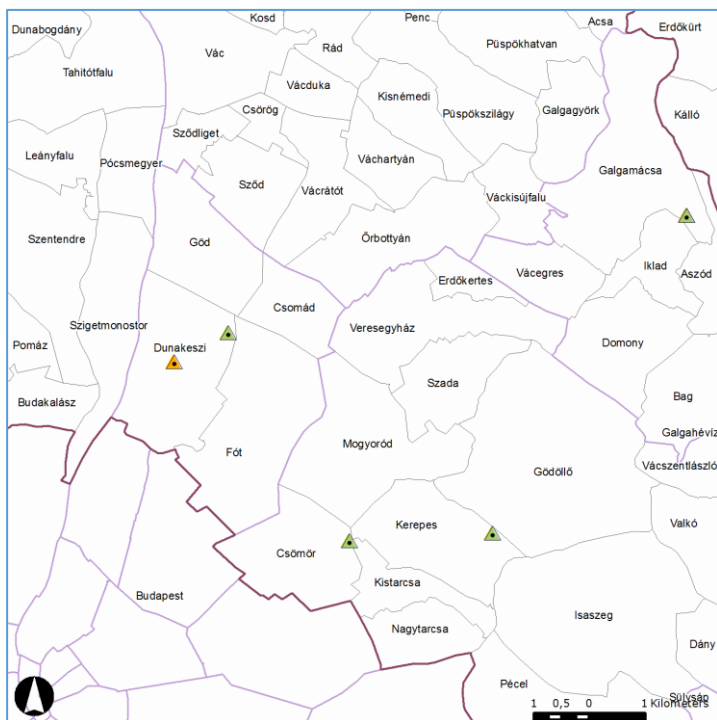
6. tábla Erőforrás felhasználás a különleges övezet településein, 2019

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Szód	Fót	Pest megye	Magyarország
Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)	78,6	2 005,9	852,6	103,2	881,4	47 810,0	348 739,6
A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége (1000 kWh)	1 088,0	46 611,0	26 041,0	4 322,0	26 114,0	1 555 347,0	11 161 799,0
Az összes szolgáltatott gáz mennyiségéből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (1000 m ³)	861,0	18 913,0	11 413,2	1 391,0	10 145,3	592 821,4	3 390 865,6
A lakosságtól elszállított települési hulladék (tonna)	363,0	14 400,6	7 844,0	529,4	7 458,3	362 515,7	2 443 944,9
Egy lakosra jutó vízfogyasztás (m ³)	45,26	45,73	41,46	27,23	43,45	35,70	36,86
Egy lakosra jutó villamos áram felhasználás (kWh)	626,73	1062,65	1266,40	1140,07	1287,29	1142,51	1199,09
Egy lakosra jutó gázfogyasztás (m ³)	495,97	431,18	555,04	366,92	500,11	347,09	457,04
Egy lakosra jutó települési hulladék (kg)	209,10	328,31	381,46	139,65	367,66	250,16	279,48

Forrás: KSH

Az övezet öt településéből csupán Dunakeszin működik hivatalos hulladéklerakó. Dunakeszin egy inert hulladék elhelyezésére alkalmas, illetve egy magas szervesanyag-tartalmú hulladék kezelésére alkalmas lerakó található.

6. ábra: Hulladéklerakók területi elhelyezkedése

Forrás: Lechner tudásközpont

III.1.2.4. Gyermejköltségi szolgáltatások és közoktatás

A kisebb lélekszámú településeken a változások sokkal intenzívebbek, mint a nagyobb településeken. Éppen ezért a kisebb településeknek sokkal nehezebb hosszú távon megtervezni a szükséges és elégséges infrastruktúrát és szolgáltatásokat. Amit a kisebb településeken nehezít a kevesebb rendelkezésre álló anyagi és humán erőforrás is.

7. tábla: Az állandó népességből a 0-2 évesek létszáma az övezet településein

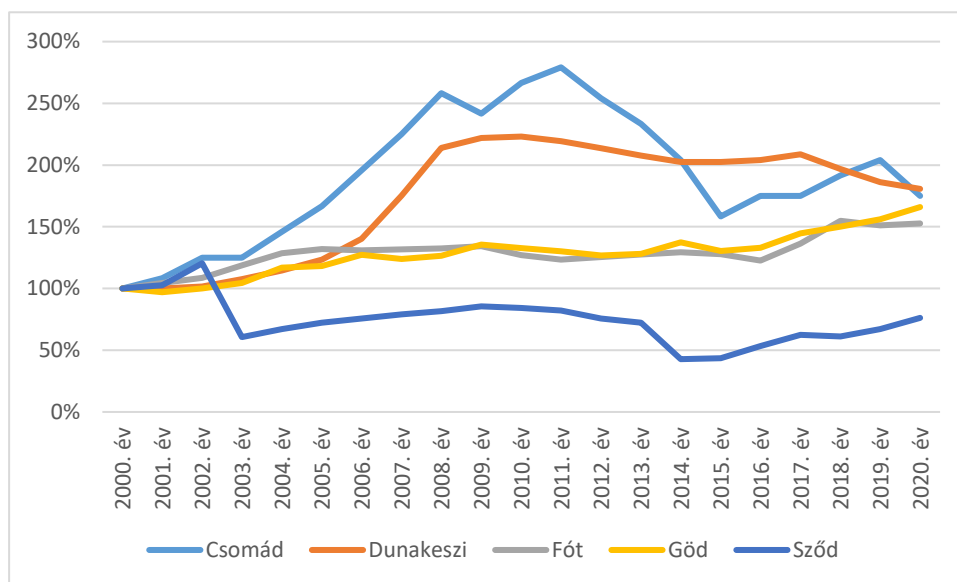
Vonatkozási év	Csomád	Dunakeszi	Göd	Szöd	Fót
2000. év	24	788	432	152	423
2010. év	64	1758	573	128	537
2020. év	42	1424	717	116	646

Forrás: KSH

Az övezet településein a gyermeklétszám az utóbbi évtizedekben többé-kevésbé folyamatosan növekedett. Az ezredfordulóhoz képest a 0-2 évesek számában a legnagyobb ugrás Dunakeszi és Csomád településeken következett be, ahol a korcsoportba tartozó gyermekek száma az eltelt 18 év alatt megkétszereződött. Fóton és Gödön ennél mérsékeltebb növekedés következett be, itt 2020-ban a bölcsődés korúak száma másfélszerese volt az ezredfordulós értéknek. Szöd község esetében a görbe jól jelezte a

közigazgatási változások hatásait, hiszen mindkét területváltozás hatására jelentősen csökkent a gyerekszám, ám az övezet népszerűségét jelzi, hogy – Sződ kivételével – a változások közötti időszakokban, ha lassan is, de mindig emelkedett az itt élő gyermekek létszáma.

7. ábra: A 0-2 éves gyermekek számának változása a különleges gazdasági övezet településein, 2000=100,0%

Forrás: KSH

Az övezet településeinek mindegyikén található bölcsőde, igaz Sződ községben csak egy mini bölcsőde működött 2020-ban. Dunakeszin a gyorsan növekvő igényekhez alkalmazkodva az önkormányzati fenntartású bölcsődék szolgáltatásait kiegészítendő 11 családi bölcsőde is működött, amely összesen 69 gyermek elhelyezését biztosította. A férőhelyek száma általában meghaladta a beírt gyermekekét, ez alól csak Fót város volt kivétel, ahol a 104 férőhelyre 104 beírt gyermek jutott.

8. tábla: A különleges gazdasági övezet településein működő bölcsődék alapadatai, 2020

Mutatók	Csomád	Dunakeszi	Göd	Szód	Fót
Működő bölcsődék száma (db)	1	5	2		1
Működő mini bölcsődék száma (db)				1	
Működő családi bölcsődék száma (db)		11			1
Működő bölcsődei férőhelyek száma (db)	24	309	118		104
Működő bölcsődei férőhelyek száma a mini bölcsődékben (db)				8	
Működő bölcsődei férőhelyek száma a családi bölcsődékben (db)		69			7
Bölcsődébe beírt gyermekek száma 2017-től (fő)	22	276	96		104
Bölcsődébe beíratott gyermekek száma a mini bölcsődékben (fő)				8	
Bölcsődébe beíratott gyermekek száma a családi bölcsődékben (fő)		61			10

Forrás: KSH

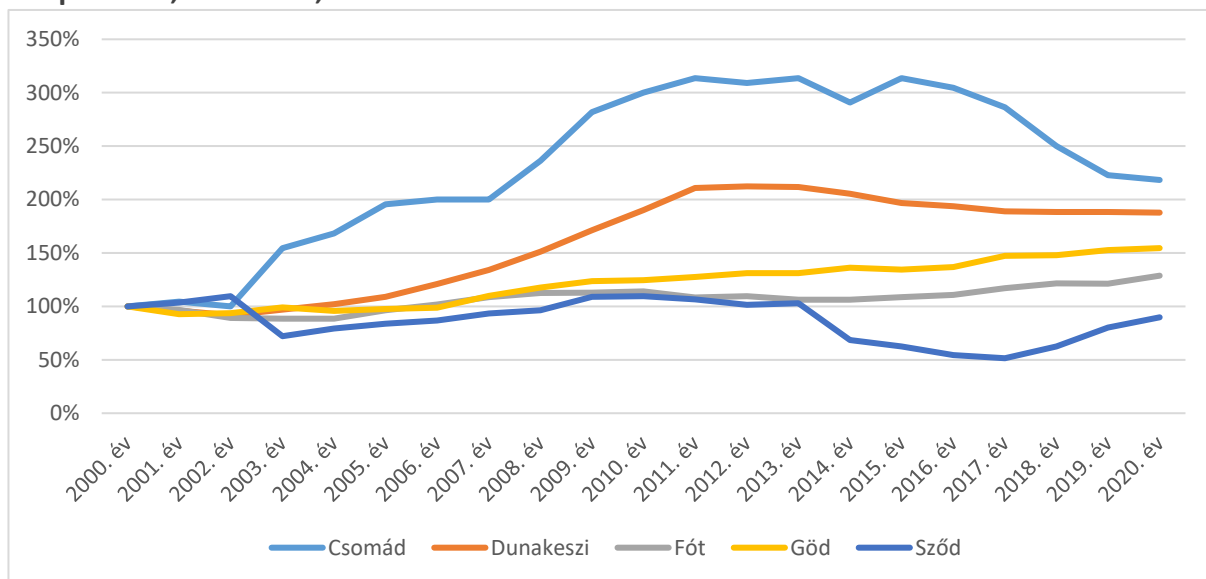
Dunakeszi a 5 bölcsődéjében összesen működtetésére 55 teljes munkaidős álláshelyen foglalkoztat munkavállalókat, a bölcsődék fenntartására éves szinten 158 millió forintot fordít. A város felismerve a férőhelyhiányt és a gyermekek számának gyors emelkedését, válaszul bölcsődei fejlesztéseket hajtott végre pályázat segítségével a VEKOP támogatási keret terhére. Göd 230 millió forintot fordít a meglévő bölcsődéinek éves fenntartására, amelyben benne foglaltatnak a személyi ráfordítások és a munkaadót terhelő járulékok, valamint a működtetés költségei. Csomád az összevont óvoda és bölcsőde fenntartására éves szinten 155 millió forintot fordít. Az óvodáskorúak létszáma is jelentősen emelkedett az elmúlt közel két évtized során, számszerűen természetesen Dunakeszin és Gödön növekedett. A növekedés üteme nem volt egyenletes, Csomádon és Dunakeszin a korosztályba tartozók számának növekedése a válság idején megtorpant és azóta is csökken. Gödön ezzel ellentétesen a mérsékelt növekedés viszonylag egyenletes volt, nélkülözve a nagyobb megtorpanásokat. Szód esetében ezen a görbén is a területváltozások hatásai láthatók. A 0-2 évesek korosztályát figyelembe véve nem várható drasztikus változás az óvodáskorúak létszámának jövőbeli változásában, mivel jelenleg a két korcsoport lélekszáma nagyjából megegyező.

9. tábla: Az állandó népességből a 3-5 évesek létszáma az övezet településein

Vonatkozási év	Csomád	Dunakeszi	Göd	Szód	Fót
2000. év	22	867	506	136	539
2010. év	66	1648	630	149	615
2020. év	48	1629	782	122	694

Forrás: KSH

8. ábra: A 3-5 éves gyermekek számának változása a különleges gazdasági övezet településein, 2000=100,0%

Forrás: KSH

Az övezet településeinek mindegyikén található óvoda. Az óvodák kihasználtsága általánosságban is kisebb, mint a bölcsődéké. Amíg Fóton bölcsődei férőhelyhiány volt, addig itt is számos óvodai férőhely volt betöltetlen. A gyermekcsoportok átlagos létszámán is meglátszik ez, hiszen, ha nem is alacsonyak a csoportlétszámok, ám mindenütt a törvényi előírás keretein belül maradnak. A csoportokra átlagosan két nevelő jut, ami szintén elegendő a működés biztonságos fenntartásához. A számítástechnika még nem jelenik meg az óvodai nevelésben, hiszen a 43 feladatellátási helyből csupán három rendelkezett számítógéppel és internet eléréssel. Ebben jelentős fejlesztésekre lenne szükség, hiszen amint ezt a legutóbbi események is igazolják, az óvodáknak fel kell készülni a digitalizációra.

10. tábla: A különleges gazdasági övezet településein működő óvodák alapadatai, 2019

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Szód	Fót
Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	1	17	13	1	11
Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)	90	2042	818	150	994
Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)	58	1821	803	147	884
Hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)			7	1	5
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	79	36	6	38
Egy gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (fő)	19,3	23,1	22,3	24,5	23,3
Óvodapedagógusok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)	7	161	80	13	81
Számítógéppel ellátott óvodai feladatellátási helyek száma (db)		1			2
Internettel ellátott óvodai feladatellátási helyek száma (db)		1			2
Számítógépek száma az óvodai feladatellátási helyeken (db)		1			3

Forrás: KSH

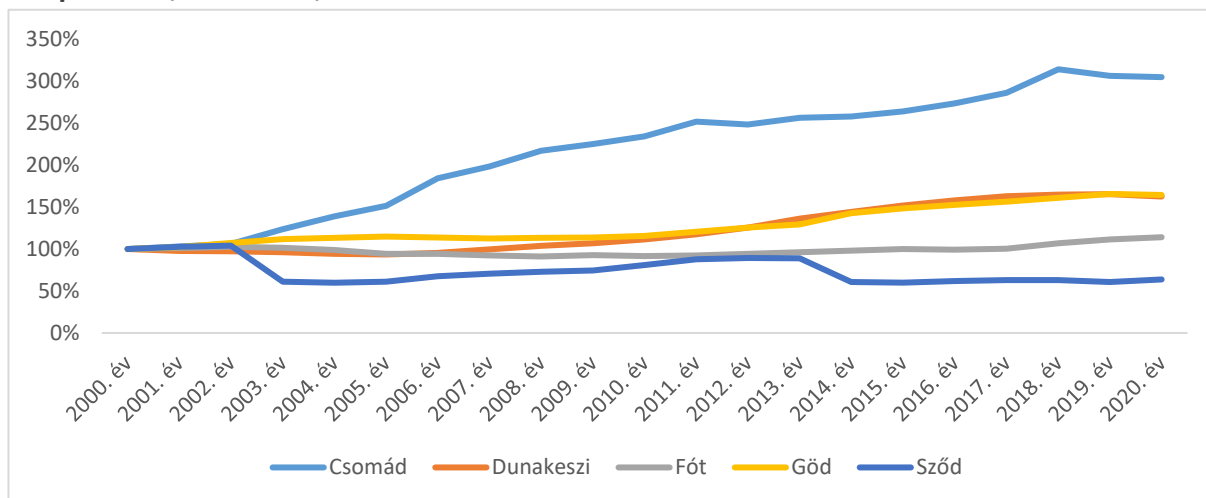
Az iskoláskorú gyermekek létszámában nem jelentkeztek még a gazdasági válság hatásai, a gyereklétszámok az utóbbi két évtizedben folyamatosan és jelentősen növekedtek. A gyermeklétszám arányaiban Csomád településen nőtt leginkább, 2020-ban az ezredfordulóhoz képest több, mint háromszor annyi iskoláskorú gyermek volt. Dunakeszin és Gödön és Fóton nagyjából hasonló ütemben növekedett a gyereklétszám, Sződön pedig csökkent.

11. tábla: Az állandó népességből a 6-13 évesek létszáma az övezet településein

Vonatkozási év	Csomád	Dunakeszi	Göd	Szód	Fót
2000. év	64	2787	1314	421	1 656
2010. év	150	3103	1521	340	1520
2020. év	195	4528	2162	268	1889

Forrás: KSH

9. ábra: A 6-13 éves gyermekek számának változása a különleges gazdasági övezet településein, 2000=100,0%

Forrás: KSH

Az övezet minden településén működik iskola és mindenütt található alsó és felső tagozat is. Csomádon és Sződön csupán egyetlen feladatellátási hely működik, míg Gödön 4, Dunakeszin pedig 8. A hátrányos helyzetű gyermekek aránya mindenütt nagyon alacsony. Nemzetiségi oktatásra Dunakeszin nyílik mód itt 265 gyermek járt ilyen oktatási intézménybe. Érdekes, hogy még a kisebb települések iskoláiba is vannak olyan gyerekek, akik más településről járnak be. Az általános iskolai infrastruktúra megfelelő, több feladatellátási hely magas színvonalú szolgáltatást nyújt a tanulók számára.

12. tábla: A különleges gazdasági övezet településein működő általános iskolák alapadatai, 2019

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Szód	Fót
Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással) (db)	1	8	4	1	7
Általános iskolai osztálytermek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (db)	8	146	53	12	75
Általános iskolai osztályok száma a nappali oktatásban	8	151	74	13	86
Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	170	3683	1886	254	1928
Általános iskolában tanuló első évfolyamosok száma a nappali oktatásban	23	477	246	36	272
Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	78	1999	1019	132	987
Kollégiumban lakó általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban					0
Általános iskolai főállású pedagógusok száma	18	325	164	32	183
Általános iskolai leány tanulók száma a nappali oktatásban	77	1762	908	125	948
Nemzetiségi oktatásban tanulók száma a nappali oktatásban az általános iskolában		265	5		
Más településről bejáró általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)	23	177	224	61	531
Általános iskolában tanuló 1-4. évfolyamosok száma a nappali oktatásban (gy (fő))	85	1882	982	144	1011
Általános iskolában tanuló 5-8. évfolyamosok száma a nappali oktatásban	85	1801	904	110	917
Számítógéppel ellátott általános iskolai feladatellátási helyek száma (db)	1	7	3	1	6
Internettel ellátott általános iskolai feladatellátási helyek száma (db)	1	5	3	1	6
Számítógépek száma az általános iskolai feladatellátási helyeken (db)	27	297	100	19	130
Számítógépet használó tanulók száma az általános iskolai feladatellátási helyeken	85	1084	690	253	797
Hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	5	4	21	19	52

Forrás: KSH

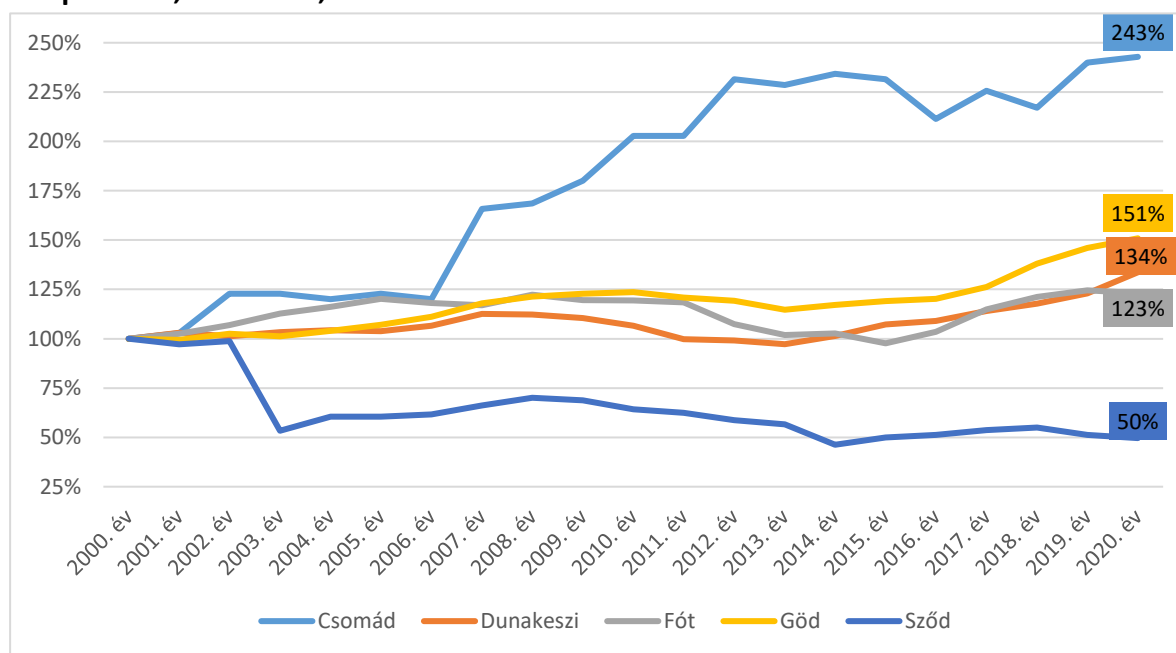
A középiskolás korosztály létszáma bár folyamatosan emelkedik, ugyanakkor évről évre rendkívül nagy volatilitást mutat. Ez főleg a kisebb településekre igaz. A létszámnövekedés is sokkal lassabb, mint a fiatalabb gyermekek esetében, de pontosan emiatt várható az elkövetkező években, ebben a korosztályban is a hirtelen létszámbővülés.

13. tábla: „Az állandó népességből a 14-17 évesek létszáma az övezet településein”, 2020

Vonatkozási év	Csomád	Dunakeszi	Göd	Szód	Fót
2000. év	64	2787	1314	421	1 656
2010. év	150	3103	1521	340	1520
2020. év	195	4528	2162	268	1889

Forrás: KSH

10. ábra: A 14-17 éves gyermekek számának változása a különleges gazdasági övezet településein, 2000=100,0%

Forrás: KSH

Az övezet településein összesen négy gimnázium működik. Dunakeszin található a Radnóti Miklós Gimnázium. Az intézmény 8 évfolyammal működik és az iskola színvonala meglehetősen magas. A 8 osztályos gimnáziumok között 38. volt a 2018/2019-es tanév eredményei alapján. Az iskola tanulóinak közel harmada más településről jár be, ami nem meglepő, hiszen a közelben nincs másik ilyen színvonalú intézmény. Fóton három középiskola működik, az Ökumenikus Általános Iskola és Gimnázium, Fóti Népművészeti Szakgimnázium, Gimnázium és Technikum és a Szabad Waldorf Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gimnázium.

14. tábla: A különleges gazdasági övezet településein működő gimnáziumok alapadatai, 2019

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Sződ	Fót
Gimnáziumi feladatellátási helyek száma (db)		2			3
Gimnáziumi tanulók száma a nappali oktatásban (a hat- és nyolc évfolyamos gimnáziumok adataival együtt)		737			372
Gimnáziumi osztálytermek száma a hat- és nyolc évfolyamos gimnáziumok adataival együtt, 2015-ig TAAK223 része		17			18
Gimnáziumi osztályok száma a nappali oktatásban (db)		21			14
Gimnáziumi főállású pedagógusok száma (fő)		58			34
Hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma a nappali oktatásban (fő)					
Nemzetiségi oktatásban tanulók száma a nappali oktatásban a gimnáziumban (fő)					
Kollégiumban lakó gimnáziumi tanulók száma a nappali oktatásban (fő)					
Más településről bejáró gimnáziumi tanulók száma a nappali oktatásban (fő)		112			259
Eredményes érettségi vizsgát tett tanulók száma a nappali oktatásban (fő)		134	17		112
Számítógéppel ellátott gimnáziumi feladatellátási helyek száma (db)		1			3
Internettel ellátott gimnáziumi feladatellátási helyek száma (db)		1			3
Számítógépek száma a gimnáziumi feladatellátási helyeken (db)		52			42
Számítógépet használó tanulók száma a gimnáziumi feladatellátási helyeken (fő)		737			372

Forrás: KSH

Az övezet településein közül egyedül Gödön található még középfokú oktatási intézmény, a Piarista Szakközépiskola és Szakgimnázium. A szakgimnáziumi oktatás még nem szerepel a 2018-as statisztikai adatok között, de érettségit adó képzésen faipari szakembereket képeznek. A szakközépiskolai képzésekben ács, asztalos, épület- és szerkezetlakatos, karosszerialakatos szakmákban képeznek tanulókat.

15. tábla: A különleges gazdasági övezet településein működő szakközépiskolák és szakközépiskolák alapadatai, 2019

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Sződ	Fót
Szakközépiskolai feladatellátási helyek száma (db)			1		
Szakközépiskolai osztálytermek száma (db)			15		
Szakközépiskolai osztályok száma a nappali oktatásban (db)			6		
Szakközépiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)			95		
Kilencedik évfolyamos szakközépiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)			37		
Hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)					
Kollégiumban lakó szakközépiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)			21		
Más településről bejáró szakközépiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)			87		
Szakközépiskolai főállású pedagógusok száma (fő)			13		
Szakközépiskolában sikeres szakmai vizsgát tett tanulók száma (fő)			3		
Számítógéppel ellátott szakközépiskolai feladatellátási helyek száma (db)			1		
Internettel ellátott szakközépiskolai feladatellátási helyek száma (db)					
Számítógépek száma a szakközépiskolai feladatellátási helyeken (db)			37		
Számítógépet használó tanulók száma a szakközépiskolai feladatellátási helyeken			65		

Forrás: KSH

A gyermekjóléti szolgáltatások között fontos kiemelni a családsegítőket, Csomád kivételével az összes településen működött család- és gyermekvédelmi szolgálat. A 2020-as év során szerencsére viszonylag kevés gyermeket kellett védelembe venni, számarányuk sehol sem haladta meg a gyermekkorúak 1%-át.

16. tábla: Gyermekjóléti szolgálatok és védelemben vett gyermekek az övezet településein, 2020

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Sződ	Fót
Család- és gyermekjóléti szolgálatok száma (db)		1	1	1	1
Család- és gyermekjóléti központok száma (db)		1		1	
Veszélyeztetett kiskorúak száma (fő)	7	419	73	2	93
Védelemben vett gyermekek száma (fő)	1	33	11	5	22

Forrás: KSH

III.1.2.5. Nyugdíjasok, idősgondozás

Az övezet településein az országosan jellemzőnél kisebb az időskorúak aránya. Egyedül Göd jelent kivételt, ahol valamelyest magasabb a nyugdíjas korúak aránya. Mindez meglátszik a nyugdíjban részesülők adatain is.

17. tábla: Nyugdíjban és nyugdíj jellegű ellátásban részesülők száma a különleges gazdasági övezet településein, 2020

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Szód	Fót
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	130	3349	1827	303	1819
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (fő)	170	5479	2706	491	2641
Ezekből:					
Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (fő)	95	2744	1570	232	1473
Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (fő)	142	4872	2477	418	2343
Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (fő)	11	110	43	13	56
Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (fő)	4	22	12	0	11
Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (fő)	0	12	6	2	11
Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (fő)	8	78	39	11	39
Megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásban részesülő férfiak száma (fő)	19	253	126	41	179
Megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásban részesülő nők száma (fő)	15	322	121	49	197
Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő)	3	107	49	9	55
Árvaellátásban részesülő nők száma (fő)	1	113	41	9	34

Forrás: KSH

Dunakeszin, Gödön és Fóton is működött olyan intézmény, ahol az időskorúak és nappali és tartós bentlakásos ellátásáról gondoskodni tudnak.

Fóton egészségügyi ellátó intézményrendszer elavult, épület működtetése, felújítása gazdaságosan nem megoldható. Új egészségügyi központ tervei rendelkezésre áll, új épület építése az egyetlen megoldás a lakossági igények korszerű kielégítése érdekében. Az időskorúak tartós bentlakásos ellátására hivatott intézmény építésére nagy igény van Fóton.

18. tábla: Időskorúakat ellátó intézmények alapadatai, 2020

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Sződ	Fót
Időseket (is) ellátó nappali otthonok száma (db)		1	1		1
Idősek nappali ellátásában engedélyezett férőhelyek száma (db)		15	30		33
Idősek nappali ellátásában részesülők száma (fő)		14	24		35
Időskorúak nappali ellátásában foglalkoztatottak száma (fő)		1	2		2
Időskorúak otthonainak száma (db)		1	1		1
Időskorúak otthonaiban ellátottak száma (fő)		31	30		9
Időskorúak otthonaiban működő férőhelyek száma (db)		50	30		9

Forrás: KSH

III.1.2.6. Egészségügyi ellátás és intézményrendszer

Háziorvosi ellátás az övezet minden településén található, azonban házi gyermekorvosi ellátás Csomádon és Sződön nem elérhető. A felnőtt háziorvosi szolgálat Gödön a leginkább leterhelt, de az egy háziorvosra jutó ellátott esetek száma itt sem haladja meg az országos és a megyei átlagot. A gyermekorvosi szolgálatok helyzete Fóton rendkívül kedvezőtlen, a működő ellátóhelyeken egyetlen háziorvosra közel 13.000 betegvizsgálat jut, de a mutatók értéke Dunakeszin és Gödön is meghaladja az országos (6094 eset) és megyei átlagot (6547 eset).

19. tábla: Háziorvosi és házi gyermekorvosi szolgálatok alapadatai, 2020

	Magyar-ország	Pest megye	Csomád	Duna-keszi	Göd	Sződ	Fót
Háziorvosok száma (fő)	4536	469	1	16	7	1	7
Házi gyermekorvosok száma (fő)	1359	190		6	3		1
Háziorvosi szolgálathoz tartozó szakápolók/ápolók száma (fő)	5797	553	1	16	8	1	10
A háziorvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)	5040	507	1	16	7	1	7

A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)	1498	203		6	3		2
Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (szolgálat)	3539	410	1	16	7	1	7
Felnőttek és gyerekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (szolgálat)	1501	97					
A házi orvosok helyettesítésben ellátott szolgálatainak száma (szolgálat)	504	38					
A házi gyermekorvosok helyettesítésben ellátott szolgálatainak száma (szolgálat)	139	13					1
A házi orvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (eset)	54580533	5777522	6727	150258	78929	10929	70527
A házi gyermekorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen	8281517	1243995		45229	20418		12983
A házi gyermekorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek (rendelőben ellátott esetek) száma	8051246	1191622		44446	19661		10825
A házi gyermekorvosi ellátásban a látogatások (rendelőn kívüli ellátás esetszám)	230271	52373		783	757		2158
A házi orvosi ellátásban a rendelésen megjelentek (rendelőben ellátott esetek) száma	53817408	5677829	6553	146519	78057	10808	70206

A házi orvosi ellátásban a lakáson történt beteglátogatások (rendelőn kívüli ellátások) száma	763125	99693	174	3739	872	121	321
Betöltött védőnői álláshelyek száma (db)	4863,47	561,5	1	22	10	2	10
Egy házi orvosra jutó ellátott esetek száma	12033	12319	6727	9391	11276	10929	10075
Egy házi gyermekorvosra jutó ellátott esetek száma	6094	6547		7538	6806		12983

Forrás: KSH

Egészségügyi szakellátás csak Sződön nem található. Az övezet településein élőket többnyire a Dunakeszi szakrendelő látja el, ahol évente majdnem 150 ezer beteget látnak el és több, mint 800 ezer beavatkozás történik.

20. tábla: Egészségügyi szakellátás alapadatai, 2020

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Szöd	Fót
Megjelenési esetek száma a járóbeteg szakellátásban (eset)	2508	145665	10017		10551
Beavatkozások száma a járóbeteg szakellátásban (db)	7616	814117	31097		22314
Teljesített évi szakorvosi munkaórák száma a járóbeteg szakellátásban (óra)	3120	61195	12766		8216
Teljesített évi nem szakorvosi munkaórák száma a járóbeteg szakellátásban (óra)		14616			936

Forrás: KSH

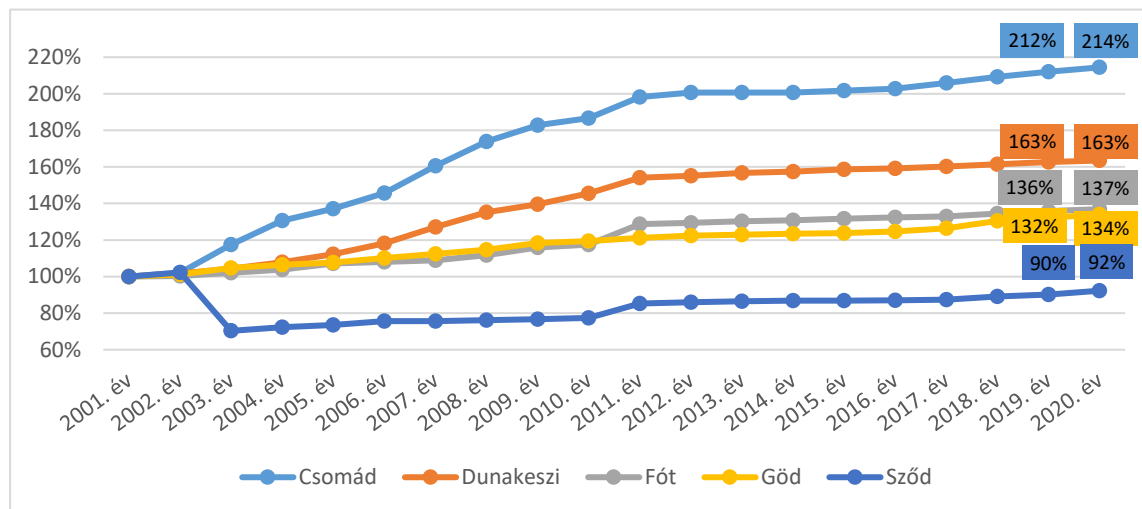
Egyedül Csomád településen nem működik gyógyszerár, Dunakeszin 9, Gödön és Fóton 4, míg Sződön egy gyógyszerár látta el a helyi lakosokat.

III.1.2.7. Lakáshelyzet az övezeti településeken

A lakásállomány az elmúlt két évtizedben jelentősen bővült, a vándorlás hatására. Ennek megfelelően a települések lakásállománya igen fiatal, és az átlagosnál magasabb műszaki színvonalú. Csomád településen a lakásállomány több, mint fele az ezredfordulót követően épült, ezzel Pest megyében is az egyik legfiatalabb épületállománnyal rendelkezik. Dunakeszi már az ezredforduló idején is jelentős településnek számított, ám lakásállománya ennek ellenére több, mint 60%-kal bővül 19 év alatt. Fóton és Gödön ennél mérsékeltebb, 35% körüli

növekedés következett be, míg Sződön 8%-os csökkenés mutatkozott. Ezekben a folyamatokban 2020-ban a koronavírus okozta negatív gazdasági hatások a várakozások ellenére nem hoztak megtorpanást.

11. ábra: A különleges gazdasági övezet településeinek lakásállománya, 2001=100,0%

Forrás: KSH

A lakásállomány összetétele alapján egyedül Dunakeszi az, ahol a beépítés módja leginkább városias. Dunakeszin már a 2000-es évek előtt is megjelentek a többszintes, többlakásos lakóépületek, lakótelepek. A kedvező földrajzi helyzete és a növekvő ingatlanárak miatt egyre inkább jellemző itt a többlakásos társasházak építése, amely természetesen együtt jár a lakások összetételének változásával is. Az öt vizsgált település közül itt a legmagasabb a 3 szobás vagy annál kisebb lakások részaránya a lakásállományon belül. Csomádot kivéve mindenhol nagyjából 60-70% körüli a 3 vagy kevesebb szobás lakások aránya. Dunakeszin 67%, Fóton 62%, Sződön 62%, Gödön pedig 59%. Egyedül Csomádon mutatkozik ellentét, ott a 3 szobásnál nagyobb lakások számának aránya a nagyobb, ami 54%-ot tesz ki.

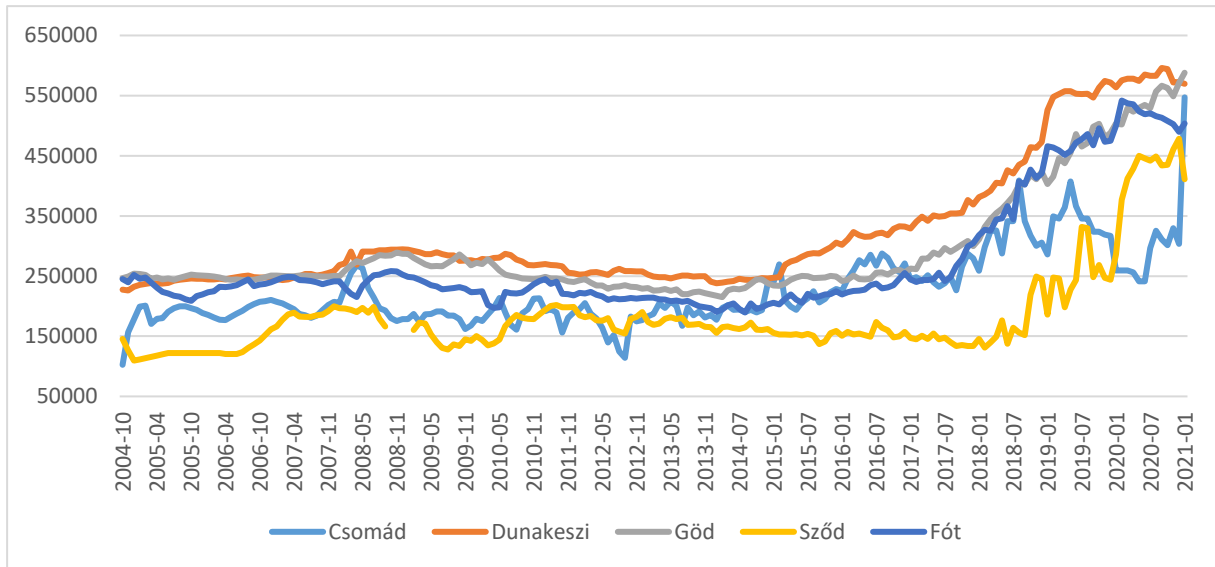
21. tábla: Lakásállomány és annak változása a különleges gazdasági övezet településein, 2020

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Sződ	Fót
Lakásállomány (db)	624	17796	7634	1388	7449
Ebből:					
Az egyszobás lakások száma (db)	14	963	361	75	620
A kétszobás lakások száma (a másfél szobásokkal együtt) (db)	94	5195	1718	326	1840
A háromszobás lakások száma (a két és félszobásokkal együtt) (db)	175	5633	2410	469	2173
A négy és több szobás lakások száma (a három és félszobásokkal együtt) (db)	341	6005	3145	518	2869
Épített lakások száma (db)	7	101	105	31	59
Épített üdülőegységek száma (db)					1
Az év folyamán megszünt lakások száma (db)		4	1		6
Az év folyamán kiadott új építési engedélyek és egyszerű bejelentések alapján létesítendő lakások száma	13	101	76	14	58

Forrás: KSH

A lakásárak jól tükrözik a települések javuló közlekedési helyzetét, a települések népszerűségét és az épületek műszaki színvonalát. A fentiek alapján nem meglepő, hogy az ingatlanok árai a legvárosiasabb és legjobban ellátott Dunakeszin és Gödön, illetve Fóton a legmagasabbak. Csomád és Sződ településeken az ingatlanok átlagára csak az utóbbi egy két évben kezdett emelkedni, de ezeken a településeken a kis forgalom az összetétel hatáson keresztül jelentősen csökkenti az adatok megbízhatóságát, így korai lenne azt a következtetést levonni, hogy az ingatlan árakban mutatkozó különbségek az öt településen csökkenni látszanak.

12. ábra: A lakóingatlanok egy négyzetméterre jutó eladási ára a különleges gazdasági övezet településein (2004-2021)

Forrás: Ingtalannet

III.1.2.8. Közlekedési infrastruktúra, közutak és közterek

A települések belső úthálózata nem aszfaltozott teljes mértékben. Ebből a szempontból talán Dunakeszi és Sződ helyzete a legjobb, ezeken a településeken az önkormányzati utak háromnegyede aszfaltozott. Ebből a szempontból a legnagyobb kihívások Göd és Csomád települések vannak, ahol a burkolt utak aránya még az 50%-ot sem éri el. (Csomádon még harmaduknak sincs szilárd burkolata.) A közutak mellett Gödön problémát okoznak a kiépítetlen járdák is melyek hossza a KSH adatbázis szerint 116,5 km-re tehető.

22. tábla: Önkormányzati fenntartású közművek hálózati adatai, 2019

	Csomád	Dunakeszi	Göd	Sződ	Fót
Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km)	19,10	131,50	76,60	14,20	56,80
Önkormányzati kiépített út és köztér hosszából a belterületi elsőrendű főutak hossza					
Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km)	51,70	44,50	7,10	4,60	9,40
Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza (km)		6,50	9,40		0,60
Önkormányzati kiépített járda hossza (km)	4,30	11,60	65,90	8,10	49,50
Önkormányzati kiépítetlen járda hossza (km)	1,00		116,50		1,00
Önkormányzati kiépített út és köztér területe (1000 m ²)	77,00	732,70	321,60	57,90	257,60
Állami közutak hossza (km)	2,38	9,40	7,79	2,58	8,56
Állami közutak területe (1000 m ²)	14,35	76,92	61,94	16,18	59,98

Forrás: KSH

A négy település közül három településhatárain belül fut az M2 autópálya, amelynek célja a 2-es főút tehermentesítése. Egyedül Csomád település területén nem halad át a gyorsforgalmi út. Ez a fontos útvonal jelenleg még inkább Pest megye és az agglomeráció közlekedése szempontjából rendelkezik megkülönböztetett fontossággal. A két említett közlekedési csatorna a legforgalmasabbak között van Pest megyében. A buszközlekedés sűrű az övezetben. A leginkább kieső Sződ településen a követési idők hossza 10 perctől 1 óráig terjed a napszak függvényében. Csomád településről csúcsidőszakban 10, míg csúcsidőn kívül 30 percenként indulnak buszjáratok. Göd és Dunakeszi esetében ennél sűrűbb a követési távolság, amely a vasúti közlekedéssel kombinálva a fővárosi tömegközlekedéshez hasonló járatsűrűséget jelent és ahhoz hasonló megközelíthetőséget biztosít.

23. tábla: A különleges övezet településeit feltáró gyorsforgalmi és főútvonalainak forgalma

Út	Szelvény (km+m)	Hossz (km)	Forgalmi sávok száma	Mértékadó óraforgalom (e/óra)	Kapacitás (e/óra)	Kapacitás kihasználtság (%)	Összes forgalom j/nap	e/nap
M2	17+599	3,197	4	3951	6400	62%	38716	43899
	27+800	13,096	2	2628	2000	131%	25676	29205
	35+489	2,441	2	2348	2000	117%	22031	26089
	36+987	6,026	2	1799	2000	90%	17161	19991
	44+950	5,704	2	1305	2000	65%	11335	14500
Össz.		30,464					22374	25921
	14+871	2,55	2	1465	2000	73%	15547	16272
	17+779	2,91	2	2016	2000	101%	22181	22396
	21+850	4,102	2	1852	2000	93%	20230	20581
	26+100	4,736	2	1194	2000	60%	12825	13263
	30+500	3,663	2	1446	2000	72%	15317	16063
		1,265	2	2552	2000	128%	28020	28357
	32+1015							
	34+196	2,508	4	2366	6400	37%	25823	26284
	36+600	1,524	2	1140	2000	57%	12399	12669
	38+800	2,183	2	1062	2000	53%	11178	11801
	43+660	3,52	2	1205	2000	60%	12497	14492
Össz.		28,961					16972	17631

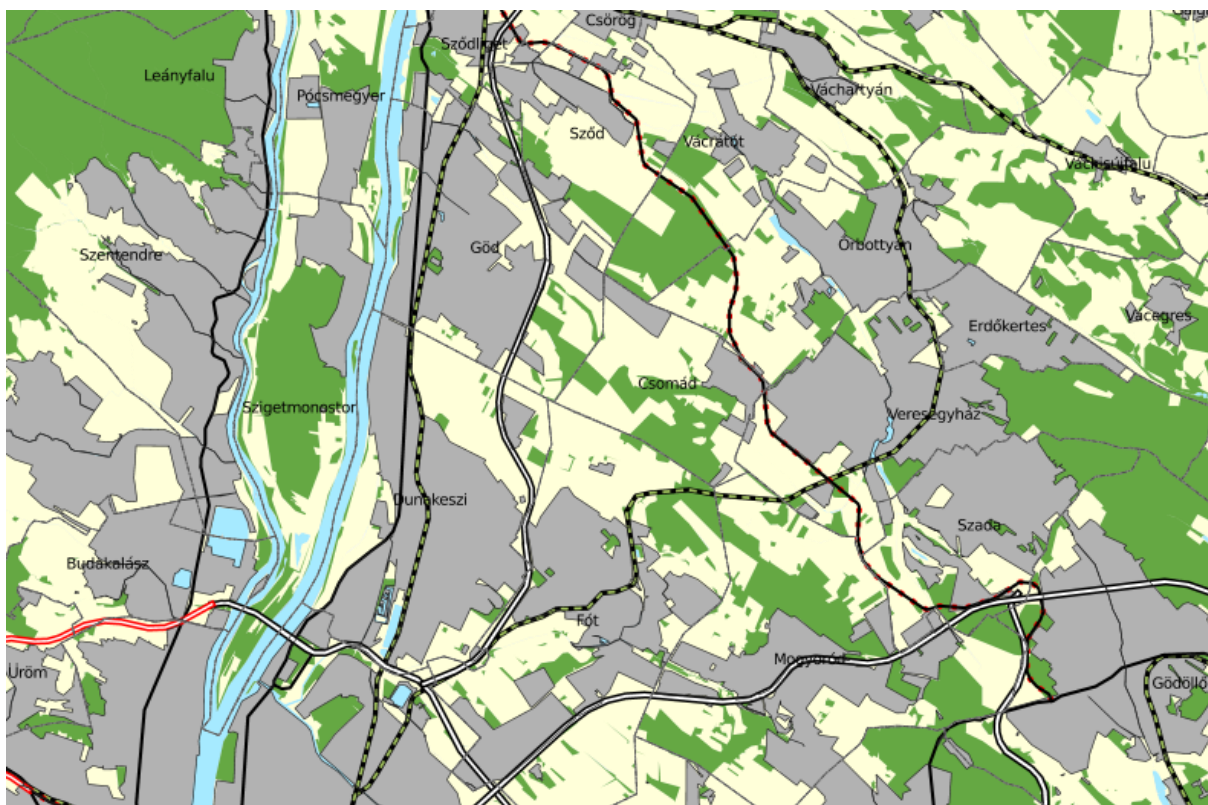
Forrás: Magyar Közút Nonprofit Zrt.

A különleges gazdasági övezet települései közül Dunakeszit, Gödöt és Sződöt (vasútállomás Sződliget településen található) a 70-es számú vasúti fővonal fűzi fel, míg Fót és Csomád vasúttal a 71-es sorszámú mellékvonalon érhető el vasúton. Igaz utóbbi település esetében is, hogy a vasútállomás nem a település központjában, hanem Fót település területén található. A Budapest-Vác-Szob (70.sz.) vonalon volt a legmagasabb közel 12,6 millió fős utasforgalom 2018-ban, a vonal forgalma 620 ezerrel haladta meg a 2017. évit. A Budapest-Veresegyház-Vác (71.sz.) vonalon közel 3,1 millió fős utasforgalom volt 2018-ban, a vonal forgalma 200 ezerrel haladta meg a 2017. évit.

Fontos megemlíteni, hogy az övezet Duna menti településein halad keresztül a Felső-Dunamente kerékpárút (6-os jelű Euro Velo) 1/F jelű³ (Pilismarót–Szob–Nagymaros–Verőce–Vác–Göd–Dunakeszi–Budapest) szakasza. Mindez a települések turisztikai feltárását is segíti.

³ 2018. évi CXXXIX. törvény szerint

13. ábra: Országos jelentőségű közlekedési hálózati elemek

Forrás: Lechner tudásközpont

A közlekedési kapcsolatok, illetve a kedvező jövedelmi viszonyok miatt igen elterjedt a különleges övezet településein a gépjármű használat. Az egy lakosra jutó személygépkocsi száma Szód kivételével mindenütt jócskán meghaladta az országos átlagot, Dunakeszin még az amúgy is magas megyei értéket is meghaladta. Ez azt jelenti, hogy minden 10 lakosra jut több, mint 4 db személygépkocsi. Ha figyelembe vesszük népesség korcsoportos megoszlását és csak azokat vesszük figyelembe, akiknek a jogszabályok lehetővé teszik a jogosítvány megszerzését, akkor azt tapasztaljuk, hogy 10-ből majdnem 6 felnőtt rendelkezik személygépkocsival!

Az autók életkora jónak mondható, hazai szinten viszonylag magas az első alkalommal forgalomba helyezett gépkocsi aránya. Az utóbbi időszak autópiacon eseményeinek hatására az ingázás ellenére is a benzinüzemű gépjárművek vannak túlsúlyban az övezet településein. Az elektromos hajtású autók részaránya még mindig alacsony, az országos részarány környekén alakult 2020-ban.

Csomád település kiugró értékeit az iparüzési adómentesség miatt itt székhelyszolgáltatást nyújtó, vagy épp ezen kívül ide bejelentett cégek adatai okozzák. Számos lízingcég van Csomád településre bejelentve, amelynek révén rengeteg gépjármű van regisztrálva e településre. A nullás iparüzési adót kompenzálja ez esetben az önkormányzat számára a jelentős gépjárműadó bevétel. Az önkormányzat azért döntött korábban így, mert a területeinek nagy része magántulajdonban van, és a szabályozási terveken sem jelöltek ki megfelelő mennyiségű

vállalkozási övezetet, így gyakorlatilag nem tudnak helyet biztosítani beköltöző vállalkozásoknak, ezért választották a pénzszerzésnek ezt a módját.

24. tábla: Gépjármű állomány a különleges gazdasági övezet településein, 2020

Mutatók	Csomád	Dunakeszi	Göd	Sződ	Fót
Személygépkocsik száma az üzemeltető lakhelye szerint (db)	17479	19533	8995	1369	9580
Ebből:					
Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett személygépkocsik száma (db)	3576	1361	561	68	617
Benzinüzemű személygépkocsik aránya (%)	33,5%	67,3%	66,1%	66,8%	65,4%
Gázolajüzemű személygépkocsik aránya (%)	58,9%	28,2%	29,7%	30,8%	30,6%
Egyéb üzemű személygépkocsik aránya (%)	7,6%	4,6%	4,2%	2,3%	4,0%
Tehergépkocsik száma	3188	2203	918	178	1315
Ebből:					
Benzinüzemű tehergépkocsik aránya (%)	0,6%	3,1%	3,8%	2,2%	3,6%
Gázolajüzemű tehergépkocsik aránya (%)	99,2%	96,4%	95,0%	97,8%	96,1%
Egyéb üzemű tehergépkocsik aránya (%)	0,2%	0,5%	1,2%	0,0%	0,3%
Vontatók száma (db)	103	75	63	6	48
Lassú járművek száma (db)	27	103	59	24	69
Motorkerékpárok száma (db)	70	1022	494	83	623
Autóbuszok száma (db)	14	13	3	1	5

Forrás: KSH

III.1.2.9. Jövedelmi viszonyok

Az övezet lakosságának korösszetétele kedvezőbb, mint a megye egészében és ez tükröződik a foglalkoztatásban és az adófizetők számában is. Ezer lakosra Csomádon és Dunakeszin több, mint 500 adófizető jut, Sződön és Fóton nagyjából a megyei átlaggal egyezik meg ez az érték, míg Gödön valamelyest elmarad attól. A különleges övezet településein élők Pest megyei viszonylatban is magas jövedelműnek számítanak. Dunakeszin egy adófizető több, mint 4

millió forint adóköteles éves jövedelemmel rendelkezett 2019-ben, ami a megye Dunától keletre eső területein a legmagasabb. Göd is azok közé a települések közé tartozik, amely a legmagasabb jövedelmi ötödbe tartozik a megyei településeket figyelembe véve. A megyei átlagtól elmaradó adóköteles jövedelem csupán a Sződön lakó adófizetőkre volt jellemző.

25. tábla: A személyi jövedelemadó alakulása a különleges övezet településein, 2019

	Csomád	Duna- keszi	Göd	Szöd	Fót	Pest megye
Ezer lakosra jutó adózók száma (adózó/1000 lakos)*	525	512	477	491	494	491
Egy állandó lakosra jutó személyi jövedelemadó alap (1000 Ft/fő)*	3680	4346	4115	3243	3546	3487
Egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó alap (1000 Ft/fő)*	1932	2224	1963	1592	1750	1711

Forrás: KSH

III.1.2.10. Az övezeti települések vállalkozásainak helyzete

A különleges gazdasági övezet településein a megyében jellemzőnél jóval magasabb a vállalkozás-sűrűség. Ez alól csak Szöd jelent kivételt, ahol a vállalkozási aktivitás még az országos átlagtól is jóval elmarad. Itt csupán 65 vállalkozás jut ezer lakosra, ami mindössze héttizede az országos értéknek. Dunakeszi tűnik ebből a szempontból is a legfejlettebb településnek. Miközben a vállalkozás-sűrűség itt a legmagasabb (nem számítva Csomádot), a társas vállalkozások aránya is meghaladja a megyei és országos értéket. Gödön a vállalkozás-sűrűség magasabb, mint a megyei átlag, ugyanakkor a társas vállalkozások aránya valamelyest elmarad a megyére jellemző értéktől. Talán az sem véletlen, hogy nonprofit szervezetek csak e két utóbbi településen jöttek létre.

Csomádon ezer lakosra 583 gazdasági szervezet jut, ami országosan kiugró értéknek számít. Ez nem véletlen, hiszen a település iparúzési adó szempontjából „adóparadicsom”, ezért számos székhelyszolgáltató, illetve franchise rendszerben működő vállalkozás van ide bejelentve. Ez a sajátosság a statisztikákban máshol is megmutatkozik, hiszen a vállalkozásokon belül extrém magas a társas vállalkozások aránya, de ez a torzítás a vállalkozások méret szerinti összetételében is tetten érhető. Bár a település irányításának ehhez már nincs köze, az extrém magas vállalkozás-sűrűség az adóelkerülésre optimalizáló vállalkozások nagy száma miatt itt a legmagasabb Magyarországon az egy főre eső adóhátralék összege is. Egy lakosra 2019-ben 1588 ezer forint adóhiány és az ezzel kapcsolatos jogkövetkezmény jutott. Ez a működő társas vállalkozásokra vetítve még rosszabb képet fest, egy Csomádon bejelentett társas vállalkozásra közel 5 millió forintos adóhátralék és jogkövetkezmény jut. Miközben a településen inkább kisvállalkozások működnek, van itt egy

tehenészet, egy műanyag nyílászáró gyártásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozás, a többi kisebb vállalkozás a kereskedelem, szolgáltatás körében működnek.

Megjegyzendő, hogy a gépjárműadó 2020 évi elvonása⁴ Csomádon a költségvetés legfőbb bevételi forrásainak elvonását jelentette, ami már megkezdett projektek megvalósulását is veszélyezteti.

26. tábla: Működő gazdasági szervezetek a különleges gazdasági övezet településein, 2019

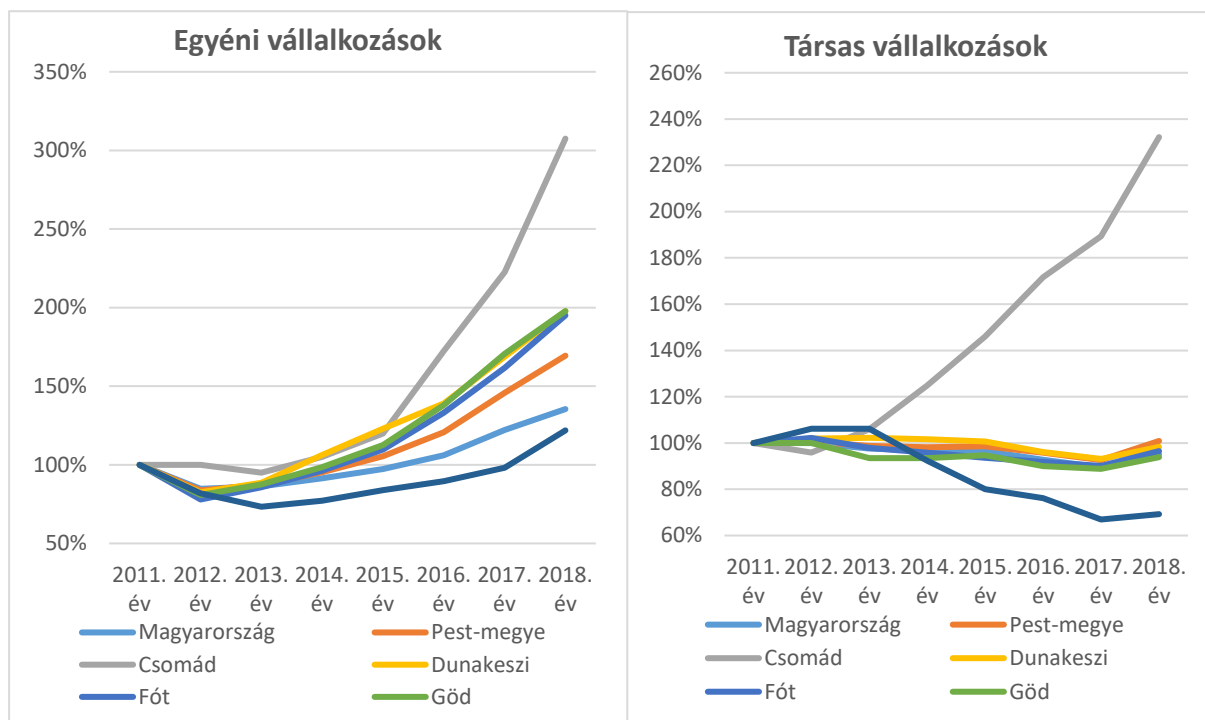
	Magyarország	Pest megye	Csomád	Dunakeszi	Göd	Sződ	Fót
Ezer lakosra jutó gazdasági szervezet	88	97	583	112	107	65	109
Gazdasági szervezetek száma	856950	125809	1012	4923	2201	247	2217
Ebből:							
Önálló vállalkozó	55,3%	52,1%	16,6%	51,5%	54,4%	62,8%	50,1%
Társas vállalkozás	44,5%	47,7%	83,4%	48,2%	45,4%	37,2%	49,8%
Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Nonprofit és egyéb nem nyereségérdekelt szervezet	0,2%	0,2%	0,0%	0,2%	0,2%	0,0%	0,2%
Egyéb gazdasági szervezet	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: KSH

A vállalkozásdemográfia alapján azt mondhatjuk, hogy a kedvező új adóformák miatt az évtizedben jelentősen megnőtt az egyéni vállalkozások száma az országban, míg a társas vállalkozásoké valamelyest csökkent. A különleges gazdasági övezet településein sem történt ez másként, ugyanakkor mégis van kivétel. Természetesen Csomád az egyik ilyen, ahol az egyéni és társas vállalkozások száma is meredeken növekedett ebben az évtizedben. A másik kivétel Sződ, ahol a trendek sokkal rosszabbul alakulnak, mint akár az ország egészében, akár megyében. Dunakeszin 2016-ig a társas vállalkozások számának mérsékelt, majd ezt követően gyorsuló csökkenése volt jellemző, míg az egyéni vállalkozások száma folyamatosan növekedett. Gödön nagyjából hasonló a dinamika ehhez, bár ott a társas vállalkozások számának csökkenése valamivel egyenletesebb.

⁴ Lásd: 92/2020. (IV. 6.) kormányrendelet

14. ábra: A működő vállalkozások számának változása a gazdálkodás formája szerint (2011=100,0%), 2011-2018

Forrás: KSH

A vállalkozások létszám-kategóriák szerinti bontását vizsgálva megállapítható, hogy az övezet települései méretükhöz mérten viszonylag sok hazai viszonylatban közepes és nagyméretű vállalkozásnak adnak otthont. Dunakeszin kilenc 250 fő feletti létszámot foglalkoztató vállalkozás működik, de mellette további 16 vállalkozás foglalkoztat 50-249 fő közötti létszámot. Gödön a Samsung mellett 6 db, 50-249 fő közötti vállalkozás is működik. Ettől függetlenül a vállalkozások döntő többségét itt is a mikro- és kisvállalkozások adják.

27. tábla: Működő vállalkozások száma létszám-kategóriák szerint, 2019

Létszám-kategória	Magyarország	Pest megye	Csomád	Dunakeszi	Göd	Sződ	Fót
Összes vállalkozás	856950	125809	1012	4923	2201	247	2217
Ebből:							
1-4 fő	740147	108953	776	4354	1975	2833	1965
5-9 fő	44835	6697	111	202	76	168	106
10-19 fő	21079	3075	47	107	30	89	46
20-49 fő	11155	1509	28	52	9	47	24
50-249 fő	5259	675	15	16	6	11	9
250 fő felett	1080	133	4	9		5	

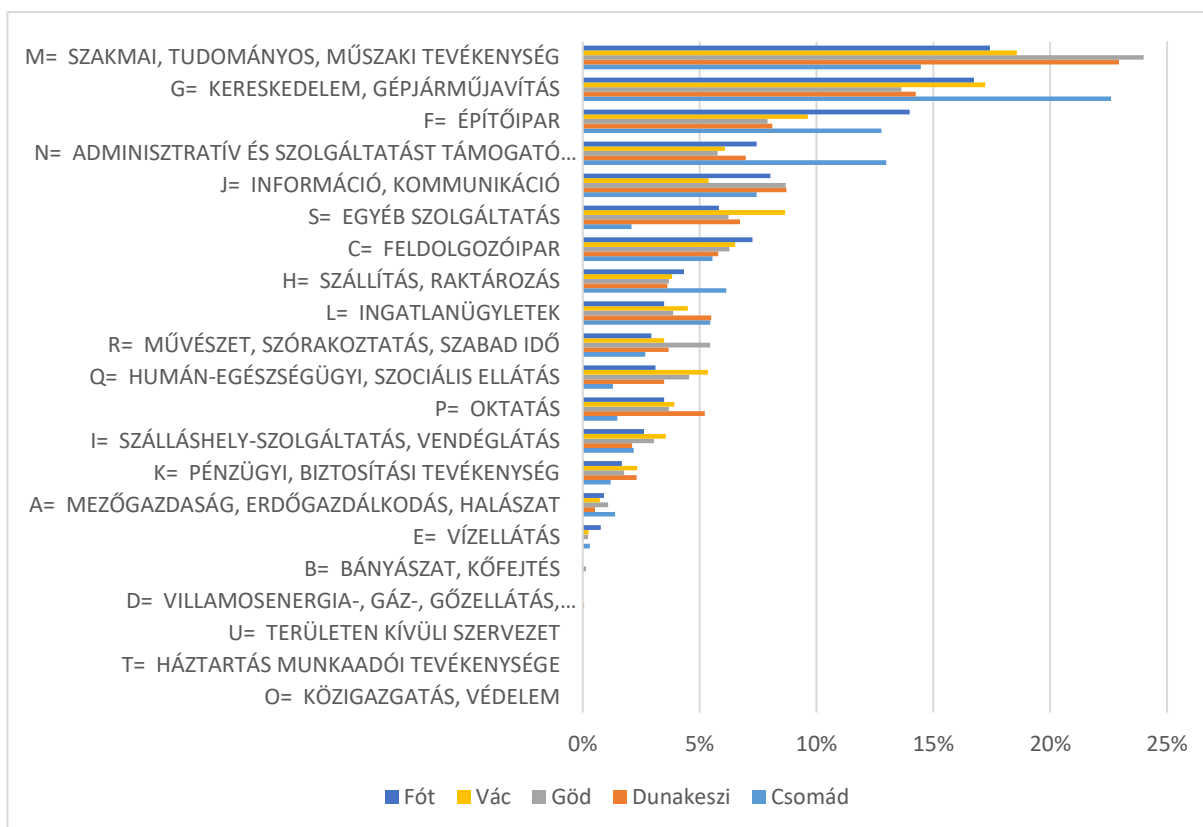
Forrás: KSH

A működő vállalkozások számának főtevékenység szerinti megoszlása alapvetően a szolgáltatások irányába tolódott el, amely alapvetően az urbánus terek jellemzője. Az övezet összes települését (Csomád torzító hatásától tisztítva) tekintve a vállalkozások száma alapján

a legnagyobb súlyú ágazat a szakmai, tudományos és műszaki tevékenység (TEÁOR-M), a kereskedelem, gépjárműjavítás (TEÁOR-G), az információ, kommunikáció (TEÁOR-J), ezt követi az építőipar (TEÁOR-F), egyéb szolgáltatás (TEÁOR-S) és csak ezt követi a feldolgozóipar (TEÁOR-C). Nem meglepő, hogy a szuburbanizációs folyamatok miatt a termelő ágazatok közül az építőiparban működő vállalkozások számaránya a legmagasabb.

Külön érdekes Csomád helyzete, ahol azok a vállalkozások felülreprezentáltak, amelyek alapvetően szolgáltatási tevékenységet végeznek. Ilyen felülreprezentált ágazatok a kereskedelem, gépjárműjavítás (itt franchise rendszerben működő vállalkozás van), illetve az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység (ezen belül a kölcsönzés, operatív lízing (gépjárművek), munkaerő kölcsönzés, biztonsági szolgáltatások, takarítás, építményüzemeltetés, zöldterület kezelés). Csomádra az iparűzési adó helyi szabályozása csábította az adóoptimalizálásra törekvő cégeket, ám ez a jogszabályi változtatásoknak köszönhetően megváltozik, ahogyan a gépjármű adó bevételei sem növelik már a települések bevételeit.

15. ábra: A működő vállalkozások számának gazdasági ágak szerinti megoszlása főtevékenységük alapján, 2019

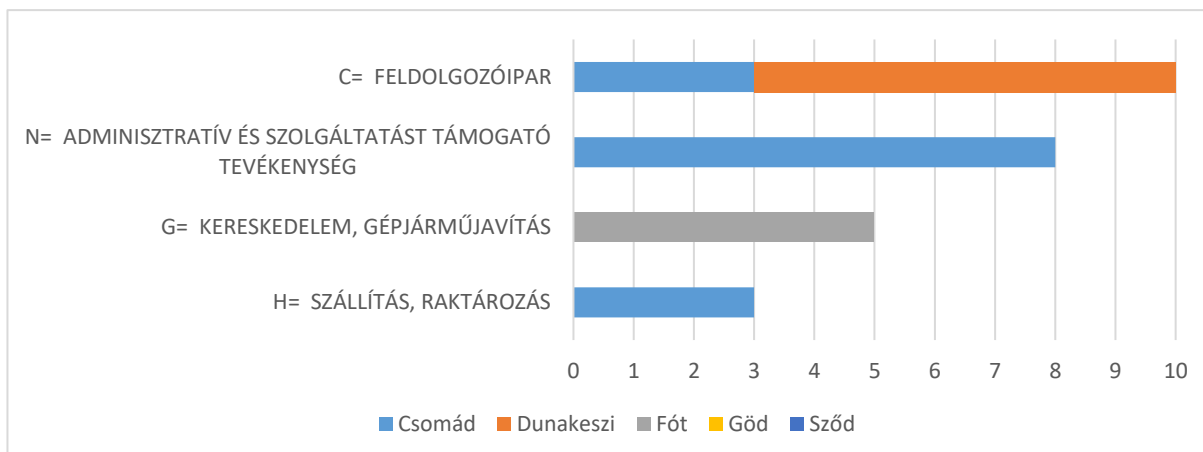
Forrás: KSH

A térségben a legtöbb nagyvállalkozást Dunakeszin találjuk, itt összesen 8 nagyfoglalkoztató található. A nagyfoglalkoztatók között külön érdemes kitérni a városban működő világitástechnikai vállalatokra (az egymásra épülés miatt már-már klaszternek is tekinthető).

A LIGHTTECH Lámpatechnológiai Kft. EGLO Magyarország Termelő Kft. a legnagyobbak, de itt működik a LED világítótesteket gyártó INESA Europa Kft. (kínai tulajdonú vállalat) is, amelynek fejlesztőközpontja egy 2017-es 2 millió EUR értékű fejlesztés eredményeképpen Dunakeszin található. De itt számos világítástechnikai kereskedelemmel, tervezéssel foglalkozó vállalkozás is található. Mindez nem véletlen ismerve azt, hogy a város határától nem messze Újpesten található a GE (korábban Tungsram gyár). Itt található a Dunakeszi Járműjavító, amelynek jelentősége országos a vasúti járműgyártás és javítás szempontjából, jelenleg a (KISS emeletes motorvonatok összeszerelése történik itt). A vállalat jelenleg még 90% állami tulajdonban van, azonban annak eladásáról született döntés a közelmúltban az orosz Transzmasholding Magyarország Kft. részére, az üzlet végül 2020 májusában kötött meg. Itt található az étrend-kiegészítők gyártásával és forgalmazásával foglalkozó SCITEC Ipari és Kereskedelmi Kft is, mely mára Európában is piacvezető e téren. A gépjármű alkatrész nagykereskedelemmel foglalkozó és országos hálózatot működtető AUTONET Import Magyarország Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-nek is itt van a központi telephelye. A logisztikával, szállítással foglalkozó BHS Trans Kft., valamint a Food Transport Line Kft. székhelye is. A BAUHAUS SZAKÁRUHÁZAK Kereskedelmi Bt. székhelye is itt található, ahogyan az építéssel és építőanyag-kereskedelemmel foglalkozó SWIETELSKY-UTVASUT Kft-é is. Gödön a **Samsung SDI Magyarország Zrt.**, illetve egy munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó vállalat volt nagyfoglalkoztató. Csomád esetében a korábbiak miatt nem releváns ezzel részletesen foglalkozni, míg Sződön egyáltalán nincs nagyfoglalkoztató.

A legtöbb középvállalkozás a feldolgozóipar területén működik, Dunakeszin található a legtöbb (7 db) ipari középvállalkozás. A városban található feldolgozóipari vállalkozások közül 3 élelmiszeripari vállalkozást találunk, ebből kettő italgyártással (Clearwater Kft.) foglalkozik, míg egy sütőipari termékek előállításával. Egy olyan vállalkozás van, amely járműipari tevékenységet végez, ezen belül is motor alkatrészek előállításával foglalkozik (Héfal Kft.). Érdekes, hogy építőipari középvállalkozást egyedül Gödön találunk, annak ellenére, hogy Dunakeszin számos az építőiparral kapcsolatos gyártó, kereskedelmi, tervező tevékenységet végző a vertikumba tartozó kis és nagyvállalkozás működik. Összességében azért a közepes méretű foglalkoztatók esetében is a szolgáltatási ágakban működő gazdasági szervezetek vannak többségben.

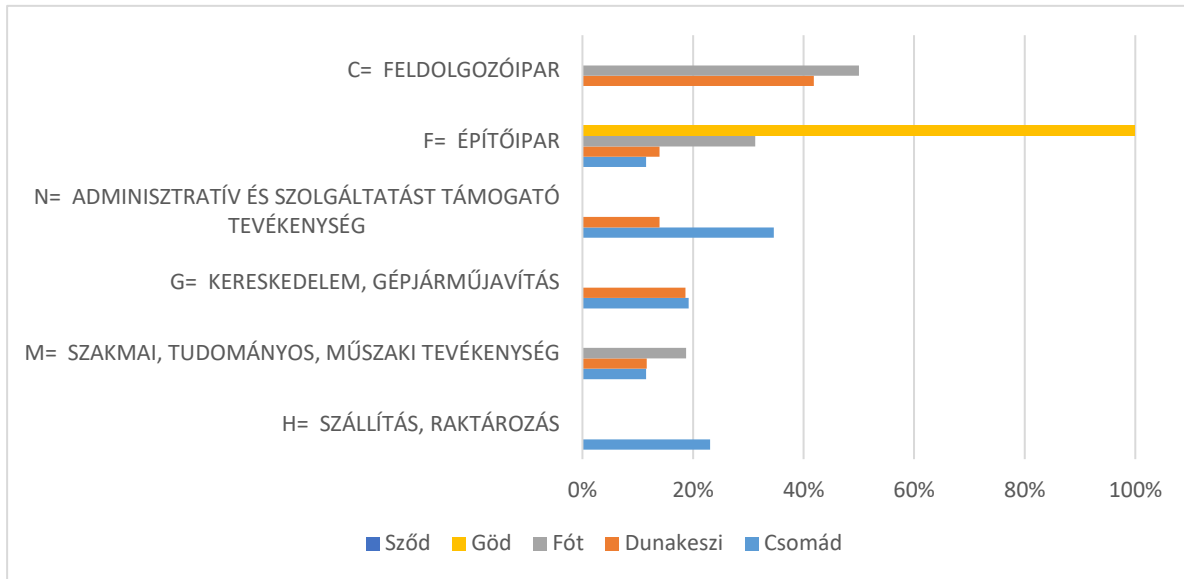
16. ábra: A működő 50-249 főt foglalkoztató vállalkozások száma a főtevékenységük alapján meghatározott gazdasági ágak szerint, 2019

Forrás: KSH

A mikro- és kisvállalkozások ágazat szerinti bontásából egyértelműen kiolvasható a szolgáltatási ágak túlsúlya. A kisvállalkozások adatai alapján szembeűnő, hogy Sződön viszonylag magas az építőipari vállalkozások számaránya, mint ahogyan a feldolgozóipari vállalkozásoké is. A nemzetgazdasági ág szerinti bontású adatok alapján az is viszonylag meglepő, hogy az információ, kommunikáció ágban működő vállalkozások súlya milyen magas, úgy hogy egyetlen meghatározó ágazati szereplő sem működik a vizsgált négy település valamelyikén. Ennek oka nyilvánvalóan Budapest közelsége lehet, amely ezen szolgáltatásoknak a valódi piaca másrésről közvetítője. Nem meglepő az sem, hogy a térségben viszonylag magas a szakmai, tudományos és műszaki tevékenységet végző vállalkozások aránya, hiszen a szuburbanizáció révén a népesség iskolai végzettsége kifejezetten magas. A fentiek fényében az sem meglepő, hogy a primer ágazatok igencsak alacsony súllyal szerepelnek. Csupán 108 mezőgazdasági vállalkozás működik a gazdasági övezet településein, ami a vállalkozásoknak alig 1%-át teszi ki. Viszonyításképpen országosan a mikro- és kisvállalkozások között arányuk 4,2% volt 2017-ben.

17. ábra: A 0-49 fős működő vállalkozások számának gazdasági ágak szerinti megoszlása főtevékenységük alapján, 2019

Forrás: KSH

III.1.2.11. Civil és nonprofit szervezetek

A térségben a civil aktivitás elmarad az ország egészében jellemzőtől. A civil aktivitás ebben az esetben is a városokra jellemzőbb, köszönhetően annak, hogy itt a közösség szervezéséhez sokkal inkább szükség van a szervezett keretekre, mint a kisebb falusi közösségekben. A szervezetek száma időben nem nagyon változott, 2010 óta egyedül Dunakeszin volt nagyobb ingadozás.

28. tábla: A civil és nonprofit szervezetek száma a különleges gazdasági övezet településein, 2019

Megnevezés	Ország	Pest megye	Csomád	Dunakeszi	Göd	Szöd	Fót
Civil szervezetek száma (db)	53137	5563	8	172	88	7	75
Nonprofit szervezetek száma összesen (db)	60890	6332	11	206	98	9	86
Ezer lakosra jutó civil szervezetek száma (db)	5,4	4,3	4,6	3,9	4,3	1,8	3,7
Ezer lakosra jutó nonprofit szervezetek száma összesen (db)	6,2	4,9	6,3	4,7	4,8	2,4	4,2

Forrás: KSH

Gödön 88 civil és 98 nonprofit szervezet működik, közülük jónéhányat az önkormányzat a költségvetéséből közvetlenül is támogat. Ezeket a város költségvetési rendeletének melléklete részletesen tartalmazza. A nonprofit szervezet működési támogatására éves szinten 52 millió forint jutott, ami a teljes költségvetés 0,3%-a, de egy átlagos (gigaberuházás nélküli) évben sem haladja meg az 0,5-0,6%-ot.

29. tábla: Göd város önkormányzatának tervezett támogatásértékű működési kiadások és működési célú pénzeszközátadások előirányzatai (ezer Ft)

Megnevezés	Módosított előirányzat
Szent Jakab Zarándok Egyesület - Belépés családstól program támogatása	1 800
Civil Alap támogatás	500
Gödi Művészetoktatásért Alapítvány támogatása	450
Művészeti és civil alap	500
Gödi művészek támogatása	750
GSE támogatása	36 130
EÜ. szűrővizsgálatok támogatása	200
Gödi hangversenyek támogatása	200
Violin Alapítvány - Gaude kórus támogatása	400
Polgárőrség támogatása	3 540
Neveleki Szomszédok támogatása	1 000
Országos Mentőszolgálat Alapítvány támogatása	100
Rákóczi Szövetség támogatása	50
Gödi Diák Sportegyesület támogatása	650
Nyelv és Tehetség Iskolai Alapítvány támogatása	750
Fétis futás támogatása	500
Németh László Ált.Isk. Gyermekekért Alapítvány támogatása	450
Gödi Sirály Egyesület támogatása	150
Boldogságcseppek Alapítvány támogatása	100
Magyar Szkander Szövetség támogatása	80
Országos Egyesület a Mosolyért Közhasznú Egyesület támogatása	100
Bozóky Gyula Alapítvány támogatása	400
Gyerünk Meglesz Alapítvány támogatása	220
Lámpás'92 Közhasznú Alapítvány támogatása	200
GRG Bt. támogatása	350
Szív Hangjai Közhasznú Alapítvány támogatása	50
Magyar Mentőmotor Alapítvány támogatása	200
Göd Közbiztonságáért és Fejlesztéséért Közalapítvány támogatása	2 000

Batáva Egyesület támogatása	180
-----------------------------	-----

Forrás: Göd Város Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2019. (II. 20.) önkormányzati rendelete

Dunakeszin 2019-ben 172 civil és 206 nonprofit szervezet működött, közülük néhányat az önkormányzat a költségvetéséből közvetlenül is támogat. A költségvetési rendelet új módosítása ezen szervezeteknek juttatott támogatások visszavágását eredményezte. A támogatott szervezetek között többnyire az oktatási, nevelési és kulturális intézmények alapítványai, illetve az ezek keretei között működő szabadidős- és sportegyesületek szerepeltek. Fontos továbbá megemlíteni azoknak a közhasznú tevékenységeknek a támogatását, mint a családsegítés, hajléktalanok ellátása.

30. tábla: Dunakeszi város önkormányzatának tervezett támogatásértékű működési kiadások, működési célú és felhalmozási célú pénzeszköz átadások előirányzatai (ezer Ft)

Megnevezés	Módosított előirányzat
Működési célú pénzeszköz átadások, támogatások	
Közoktatási, közművelődési támogatások	39 395
VOKE József Attila Művelődési Központ	16 000
Dunakeszi Fúvószenekari Egyesület	350
Dunakeszi Városi Vegyeskar	375
Dunakeszi Szimfonikus Zenekar Egyesület	6 000
Eudoxia Irodalom-Tudomány-, Művészetpártoló Családsegítő alapítvány	50
Rákóczi Szövetség Dunakeszi Szervezete	25
Dunakeszi művészetéért Alapítvány	800
Radnóti Gimnázium Diákjaiért Alapítvány	850
Dunakeszi Szent István Általános Iskoláért Alapítvány	600
Dunakeszi Széchenyi István Általános Iskolai Alapítvány	550
A korszerű oktatás feltételrendszerének biztosításával a jövő emberéért Alapítvány	650
Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola Alapítvány	850
Zöld Iskola Alapítvány	650
Dunakeszi Óvodásaiért Alapítvány	2 500
Dunakeszi Civilek Baráti Köre	-
Dunakeszi Városvédő és Városszépítő Egyesület	50
Tóth Mariska Hagyományőrző Alapítvány	50
Dunakeszi Nyugdíjas Kiránduló Klub	-
Dunakeszi Diófa Nagycsaládosok Egyesülete	100
Keresztény Értelmiségiek Szövetsége	50

Vasutasok Dunakeszi Nyugdíjas Alapszervezete		75
Dunakeszi Teátrum (Duna Színház Nonprofit Kulturális Kft.)		7 500
Kulturális- és Sportrendezvény-szervező, lebonyolító kft.		-
Otthon Segítünk Alapítvány		100
Önkormányzati intézmények	DÓHSZK Óvodák	730
	DÓHSZK Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár	200
	DÓHSZK Család és Gyermejjóléti Központ	100
	DÓHSZK bölcsődék	190
Sportcélú támogatások, pénzeszköz átadások		87 480
Diáksport támogatások		2 000
Gyógytestnevelés, gyógyúszás		-
Városi Sportegyesület Dunakeszi		80 000
Jubileumi, egyesületi és egyéni sportolók felkészülési támogatása		100
Alagi Diák Sakk Klub		100
Életfa KSE		50
Dunakeszi Diák és Szabadidő Kajak Klub		850
Gyémánt Lótusz SE		50
Bujutsu Kai		50
SVSE Kempo Klub		80
Capuera		50
Dunakeszi Pom-pon Csoport		100
Dunakeszi Kiscicák Kosárlabda		100
Sportgimnasztika		-
Judo ANC Felkelő nap SE		700
Taekwando Fanatics		50
Sárkányhajó Klub		600
Városi versenyek kupa, teremlélet kiadás támogatása		1 500
Horgász Egyesület		100
Futakeszi		1 000
Szociális és egészségügyi feladatok támogatása, pénzeszköz átadásai		23 361,32
Működési pénzeszköz átadás Társulás részére állategészségügyi feladatokra		5 062
Működési pénzeszköz átadás Társulás részére orvosi ügyeleti feladatokra		16 239,32
Dorombollak Macskamentő Alapítvány		50

Peter Cerny Alapítvány a Beteg Koraszülöttek Gyógyításáért	50
Myrai Vallási Közhasznú Egyesület hajléktalan ellátás	960
SZÉRA Családok átmeneti otthona	750
Egymásért-közösen Mozgáskorlátozottak Egyesülete	50
Magyar Vöröskereszt Dunakeszi Szervezete	200
<i>Működési támogatások összesen</i>	167 315,82
Felhalmozási célú támogatások	
Dunakeszi sportingatlan fejlesztések Tao önrész	168 250
Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Észak-pesti Katasztrófavédelmi Kirendeltség	80
Dunakeszi Szent Mihály Egyházközség	1 500
Dunakeszi-Gyártelep Egyházközség	500
Dunakeszi Református Egyházközség	750
Dunakeszi Evangélikus Egyházközség	1 000
Görögkatolikus Egyházközség	250
Felhalmozási célú támogatások összesen	172 330,53

Forrás: Dunakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2020 (VI.4.) önkormányzati rendelete a Dunakeszi Város 2020. évi költségvetéséről szóló 4/2020. (III. 06.) sz. önkormányzati rendelet módosításáról

Csomád településen 8 civil és 11 nonprofit szervezet működik, az önkormányzat, amint az a költségvetési rendeletről is kiderül, számos szervezetet támogat közvetlenül. A kizárólag működésre adott támogatási összegek a település méretéhez igazodnak, az ilyen célra kifizetett támogatások összege a kiadások 1,3%-át tették ki.

31. tábla: Csomád község önkormányzatának tervezett támogatásértékű működési kiadások, működési célú pénzeszköz átadások előirányzatai (ezer Ft)

Támogatott szervezet neve	Támogatási összeg
Csomádi Községi Sportkör	6 000
Csomádi Polgárőrség	800
Csónak Csomádi Nagycsaládosok Egyesülete	500
Fialka Hagyományörző Egyesület	500
Csomádi Evangélikus Egyházközség	300
Esztergály Mihály Alapítvány	100
Sors és Végzet Ifjúsági és Szabadidő és Sport Egy.	800
Egyéb szervezetek támogatása	200

Forrás: Csomád Község Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2020 (II.19.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2020. évi költségvetéséről

Szöd községben 7 civil és 9 nonprofit szervezet működött 2019-ben, sajnos önkormányzati támogatásukról nincs információ, mivel a község költségvetéséről szóló rendeletét nem tette közzé sem a honlapján, sem pedig a nemzeti jogszabálytár felületén.

Fóton 199 bejegyzett civil szervezet van, ebből 33 minősül közhasznúnak. (mindegyik nonprofit, ezt a megkülönböztetést nem értem)

A 2019-es költségvetési kiadások kb. 1,8%-át fordította az önkormányzat civil szervezetek működési támogatására.

32. tábla: Fóti Város Önkormányzatának civil és nonprofit szervezetnek nyújtott, nem normatív, céljellegű, fejlesztési támogatások (ezer Ft)

Kedvezményezett neve	Támogatási összeg
Aprófalva Óvodás Lakóiért Alapítvány	250
Fóti Értékközvetítő Oktatásért Egyesület	120
Fóti Értékközvetítő Oktatásért Egyesület	100
Fóti Értékközvetítő Oktatásért Egyesület	300
Fóti Közhasznú Polgárőr Egyesület	2 000
Fóti Közhasznú Polgárőr Egyesület	500
Fóti Népművészeti Szakképzésért Egyesület	500
Fóti Ökumenikus Közművelődési Egyesület	35 000
Fóti Sakk Klub Egyesület	150
Fóti Sport Egyesület	925
Fóti Sport Egyesület	15 000
Fóti Sport Egyesület	1 350
Fóti Sport Egyesület	925
Fóti Szabad Waldorf Egyesület	15 000
Fóti Szabadidősport és Kulturális Egyesület	200
Fóti Szabadidősport és Kulturális Egyesület	350
Fóti Városszépítő Egyesület	200
fótozók Környezetvédelmi, Kulturális és Közéleti Egyesület	125
Garays Diákokért Alapítvány	300

Garays Diákokért Alapítvány	207
Garays Diákokért Alapítvány	149
Garays Diákokért Alapítvány	300
Gyermekvárosi Horgász Egyesület	100
Impulzus Szabadidő Sport és Kulturális Egyesület	500
Károlyi Clarisse Alapítvány	6 000
Kárpátaljai Szövetség	100
Kisalagi Sport Club	1 470
Kisebbségért - Pro Minoritate Alapítvány	200
Magyar Vöröskereszt Pest Megyei Szervezete	100
Mogyoródi Sándor Huszárok Egyesület	80
Myrai Vallási Közhasznú Egyesület	1 190
Országos Egyesület A Mosolyért Közhasznú Egyesület	200
Pest Megyei Borostyán Egyesített Szociális Intézmény	150
Óvodásainkért Alapítvány a fóti Apponyi Franciska Óvoda Gyermekeiért	328,60
Óvodásainkért Alapítvány a fóti Apponyi Franciska Óvoda Gyermekeiért	300
Peter Cerny Alapítvány a Beteg Koraszülöttek Gyógyításáért	250
Rákóczi Szövetség	100
Segítő szívvel, jó szándékkal Közhasznú Alapítvány	100
"Szilaj és Szelíd" Lovaspark Egyesület	125
Turáni Íjászok Íjász és Hagyományőrző Egyesület	200
Visszhang Egyesület	125
Visszhang Egyesület	300
"Zeng a lélek" Kulturális és Hagyományőrző Egyesület	1 200
Dunakeszi Görögkatolikus Parókia	300
Fót-Kisalagi Református Misszió Egyházközség	300
Fót-Kisalagi Református Misszió Egyházközség	190
Fót-Központi Református Egyházközség	350

Fót-Központi Református Egyházközség	300
Fót-Központi Református Egyházközség	370
Fóti Baptista Gyülekezet	300
Fóti Baptista Gyülekezet	240
Fóti Evangélikus Egyházközség	160
Fóti Evangélikus Egyházközség	300
Fóti Evangélikus Egyházközség	143,50
Fót Római Katolikus Egyházközség	300
Fót Római Katolikus Egyházközség	350
Fóti Római Katolikus Egyházközség Gondviselés Óvodája	6 372
Száz Juhocska Református Óvoda	5 400

III.1.3. Kiemelt státuszú nagyvállalatok és nagyberuházások az övezet településein

Samsung SDI Magyarország Gyártó és Értékesítő Zrt.

A beruházás megkezdése előtt Magyarország Kormánya a világ léptékben is hatalmas beruházás zökkenőmentes megvalósítása érdekében a 114/2016. (VI. 1.) Korm. rendeletben a Samsung SDI Magyarország Gyártó és Értékesítő Zártkörűen Működő Részvénytársaság Göd területén megvalósuló beruházásával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról döntött. A beruházás során a korábban monitorokat, LCD megjelenítőket gyártó telephely bővítése történik meg és a korábbi tevékenységet az elektromos autókban használható li-ion akkumulátorok gyártása váltja majd fel. A teljes beruházás összege 390 milliárd forintra tervezett és a gyár bővítésével 1200 új munkahely jön létre. A beruházás méretére jellemző, hogy az eredetileg rendelkezésre álló közel 40 hektár mellett további 80 hektár területet vásárolt fel az önkormányzat állami segítséggel a beruházás bővítéséhez, aminek a tereprendezése most is zajlik. Az első új csarnok már tavaly megépült, így ma már nagyjából 200-210 ezer m² alapterületen található gyárépület. Az új K projekt néven futó, már álló egyszintes épület mérete 49.936,42 m². A 81,5 hektáros (815 ezer m²) területre tervezett többi épületről egyelőre kevés publikus információ található. Amikor a teljes gyártókapacitás kiépül, annak mérete meghaladhatja az Arizonában található TESLA Gigafactory méretét.

A Samsung SDI Magyarország Gyártó és Értékesítő Zártkörűen Működő Részvénytársaság legutolsó elfogadott 2018-as beszámolója szerint a gyárnak 389 millió Ft jegyzett tőkéje és 20,23 milliárd forint éves nettó árbevétele volt. A termelés felfutásával az árbevétel jelentős

növekedésére lehet számítani. A vállalat a 2020 május 5-i jelentése alapján 1779 főt foglalkoztatott, de a létszám bővítés folyamatos.

A gyártelep az Alsógödhöz tartozó Bócsa (más néven Göd-újtelep) városrész lakóövezetével közvetlenül határos területen fekszik. Az egyeztető fórumokon többféle lakossági aggodalom is napvilágot látott, sajnos az egyik leginkább kézzelfogható a lakóingatlanok forgalomképességének és értékének csökkenése, amely minden hasonló nagyipari beruházás rövidtávú velejárója (piaci félelem az ismeretlentől). A lakosság számára jelenleg a legnagyobb problémát a beruházás kivitelezése során az építési tevékenység és a megnövekedett közúti forgalom keltette jelentős zaj- és egyéb környezetterhelés (szállópor) jelenti. A gyár tevékenységével kapcsolatban jelentős lakossági aggályok vannak, hiszen az elektrolit oldat és katódgyártás során veszélyes anyagok tárolása és feldolgozása történik meg. A gyár megkapta a szükséges katasztrófavédelmi és egyéb hatósági engedélyeket és a gyárról készült biztonsági jelentés nyilvánosan is elérhető. Eszerint a gyár területének a lakóterülettől mért legkisebb távolsága 15 m, ugyanakkor a gyárépülettől mért legkisebb távolsága 150 m. A szükséges biztonsági mérések a lakossági aggodalmakat csak minimális mértékben támasztja alá. Csak egyetlen olyan baleseti scenárió képzelhető el, amelyben az erősen mérgező hidrogén fluorid szennyeződés a közeli lakóterületet kisebb mértékben érintheti és ott halálos következménnyel, vagy súlyos egészségkárosodással járhat, a többi scenárió alapján a tervezett épületek megfelelő védőtávolságra helyezkednek el a lakóövezet településeitől.

A Samsung SDI beruházást az Európai Unió is vizsgálja, ugyanis a Magyar Kormány állami forrásból 108 millió EUR összegű vissza nem térítendő regionális beruházási támogatást adott a Samsung SDI Magyarország Gyártó és Értékesítő Zártkörűen Működő Részvénytársaság 1,2 milliárd EUR összértékű fejlesztéséhez. A támogatást még 2018-ban jelentették be a Európai Bizottságnak, mint a nagyberuházás küszöbértékét (elszámolható költség 50 millió EUR) meghaladó léptékű fejlesztést. (Ezeket a tagállamoknak be kell jelenteni az EU irányában Id. 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról, így az kötelezően vizsgálja, hogy az megfelel-e az EUMSZ 107 cikk (3) bekezdés a) és c) cikkelyében megfogalmazott feltételeknek.)

A bejelentett beruházás (a továbbiakban: 2. sz. beruházás) Közép-Magyarország régióban valósul meg, tehát olyan területen, amely az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján regionális támogatásra jogosult, és amelyre a 2017 júliusától 2020-ig érvényes magyar regionális támogatási térkép (1) szerint a regionális támogatás tekintetében 35 %-os standard maximális támogatási intenzitás vonatkozik. A támogatás kedvezményezettje a dél-koreai székhelyű Samsung SDI Co. Ltd 100 %-ban tulajdonolt leányvállalata, és nagyvállalkozásnak minősül. A megalapozott hazai álláspont szerint a beruházás tárgyát képező létesítmény olyan gyártási eljárásokra támaszkodik, amelyek a regionális állami támogatásokra vonatkozó iránymutatás (a továbbiakban: iránymutatás) 15. pontja értelmében „új eljárási innovációnak” minősülnek, tekintettel arra, hogy a létesítményben a Samsung SDI a műszaki háttér, a berendezések és a szoftverek területén jelentős változtatásokat kíván bevezetni, és ezek

segítségével kíván fejleszteni és tömegesen gyártani elektromos járművekhez való akkumulátorokat.

A Bizottság szerint a Samsung SDI a magyar állami támogatás nélkül is gazdaságosan tudta volna megvalósítani a gödi beruházását, így nem lett volna szükség a támogatásra. Szintén problémásnak találta azt, hogy a vállalat a támogatást vissza nem térítendő támogatásként kapta. A helyi gazdaságra gyakorolt pozitív hatását is vizsgálja, hiszen véleménye szerint nem bizonyítható, hogy ez mennyiben járul hozzá a régió versenyképességének növeléséhez. Végezetül problémásnak tartja a beruházás belső piacra gyakorolt hatását is, hiszen a gödi gyár felfuttatásával együtt a Samsung SDI ausztriai üzemében 100 fős létszámleépítésre került sor.

A beruházás jelenleg megvalósítás alatt van.

További releváns információk a Samsung beruházásáról:

<https://villanyautosok.hu/2020/04/24/ezt-biztosan-nem-tudtad-a-samsung-sdi-godi-akkugararol/>

<https://hipa.hu/hatalmas-beruhazassal-epul-a-samsung-sdi-masodik-uteme-godon>

Dunakeszi Járműjavító Kft.

A magyarországi vasúthálózat fejlődése egyre nagyobb számú vasúti kocsik megépítését és karbantartását tette szükségessé. A budapesti főműhelyek azonban túlszűfoltak voltak, az Északi Főműhelyben kétszer egymást követően tűz ütött ki, ami komoly károkat okozott a Magyar Királyi Államvasutaknak (MÁV). A MÁV 1907-ben megvásárolt Dunakeszi község határában gazdától 77 kataszteri hold területet a váci vasútvonal és az országút között elterülő közlegelőből. 1911-ben az építkezések megkezdésekor létesítettek egy vasúti megállót akkor még egyszerűen "Dunakeszi megálló" néven, amely megálló jelenleg a Dunakeszi-Gyártelep nevet viseli. A kereskedelmi miniszter 1911-ben adott engedélyt a főműhely kiépítésére, az év végén először az iparvágányokat fektették le. Az első világháború kirobbanásáig gőzerővel folyt az építkezés és 1926-ban megnyitották a gyárat, amely akkor kizárólag személy-, kalauz- és postakocsi javításával kezdett foglalkozni.

1922 és 1928 között folyt a munkáslakások építése közvetlenül a gyár mellett. A dolgozók szolgálati lakásként kapták őket a MÁV-tól és karbantartásukról is az gondoskodott. A gyár saját tűzoltósággal is rendelkezett, tagjai a műhelyekben és a lakótelepen rendészeti feladatokat is elláttak. A telephez tartozott még kultúrház és sportpálya. 1941-ben megindult az ipari tanuló képzés. 1944. december 8-án a frontvonal közeledése miatt az üzemben leállt a munka. Sajnos a nagy szerelőcsarnok tetőzete beomlott, a villamos vezetékek megrongálódtak és elpusztult az irattár is.

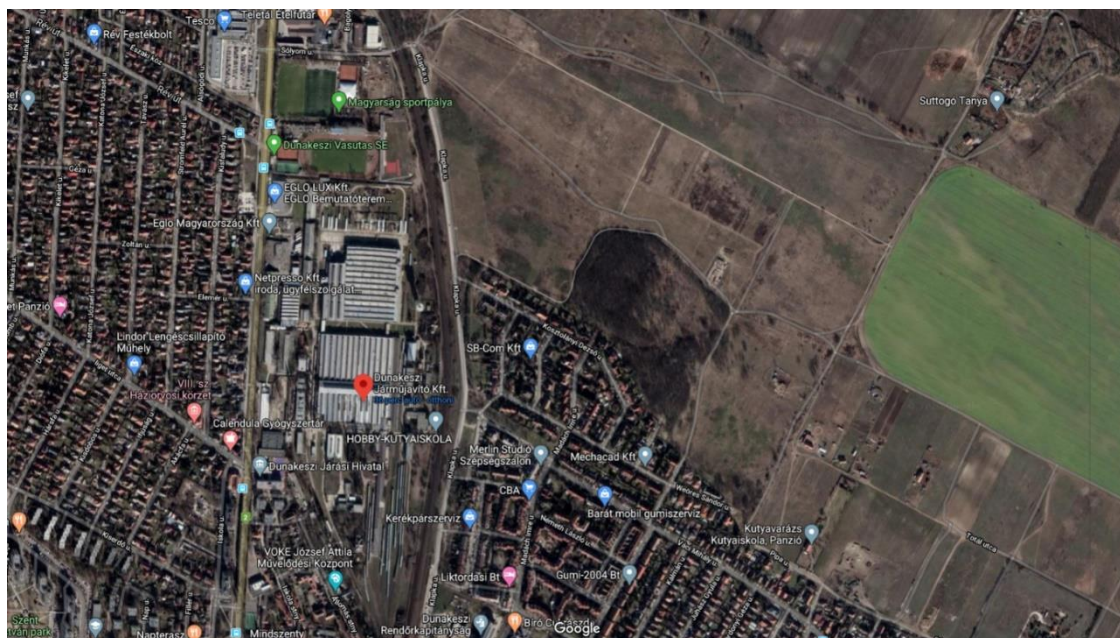
A háború után újraindult az üzem, és ekkor már motorvonatokat és vasúti kocsikat is gyártottak, a tevékenység nem korlátozódott csupán vasúti járművek javítására és karbantartására. A gyártelep infrastruktúrája számos új épülettel és a dolgozók számára létesített állandó orvosi szolgálattal bővült.

1992-ben került sor az üzem átalakítására, ekkor változott gazdálkodási formája korlátolt felelősségű társasággá, de a vállalkozás továbbra is 100%-ban MÁV tulajdonban maradt. 1994-ben történt meg a magyar gyártmányú InterCity kocsik komolyabb átalakítása az üzemben DVJ'93 fantáziánévvél. 1995-ben készült el a RoLa kocsik legelső típusa, azaz a "Gördülő Országút". 1995-től kezdődött meg régebbi kocsik átalakításából a Z1 típusú, fülkés kivitelű, 200 km/óra sebességre is alkalmas, nemzetközi utakra szánt vagonok kialakítása. 1996-ban az Adtranz 39% tulajdont szerzett a társaságban. A MÁV 51%-os, a munkavállalók pedig 10%-os tulajdoni hányaddal rendelkeztek, ám 1997-ben a MÁV további 25,9% üzletrészt eladott az Adtranz-nak. 1997-ben a társaság megszerezte az ISO 9001 minősítést. 1998-ban kezdődött meg a korábbi Bhv kocsik és poggyásztéres vezérlőkocsik modernizálása. 1999-ben az üzem saját tervei alapján legyártott 20 db fekvőhelyes kocsit az ÖBB részére. 2001. februárjában megkezdődött görög megrendelésre 42 db kocsi felújítása és még ugyanebben az évben a DaimlerChrysler GbmH eladta a Bombardier-nek az Adtranz-t. 2006-tól kezdtek érkezni az üzembe MÁV által Németországból vásárolt Halberstadti kocsik ezeknek honosítását végezték. A gyár 2006-ban a Budapest–Vác–Szob–Štúrovo (Párkány, SK) vonalon közlekedő BDt-szerelvények kocsijainak főjavítását végezte el, majd 2007-ben londoni metrókocsikat építette újjá. Ugyanebben az évben a Svájci Szövetségi Vasutak (SBB) új, légkondicionáló berendezéssel ellátott, alacsonypadlós Inova kocsiszekrényeket rendelt a járműjavítótól, amelyből 2012 májusáig 142 darabot szállítottak le. Emellett a szintén svájci Bern–Lötschberg–Simplon vonalon közlekedő szerelvényeket üzemeltető magántársaság számára motorvonat-alvázakat is gyártottak. 2012 áprilisáig 25 motorvonat 100 alváza készült el Dunakeszin. 2008-ban az üzem a MÁV Zrt.-nek dolgozott: 10 darab harmadik generációs InterCity kocsit modernizáltak. És megkezdődött a harmadik generációs InterCity kocsik elkészítése, továbbá itt zajlott a TRAXX mozdonyok hazai viszonyokra történő átalakítása és flottaszínűre történő átfestése. 2009 elején norvég személykocsik érkeztek modernizálásra és vizsgáztatásra. A 2008-as gazdasági válság elhúzódása igen megnehezítette az üzem életét. A megrendelések állománya lecsökkent, az üzem iránt pedig kevés érdeklődést mutató Bombardier pedig nem volt képes munkát szerezni a telephelynek. 2013-ban a járműjavító már erősen veszteséges volt. 2014. szeptember 19-én a magyar állam visszavásárolta a Dunakeszi Járműjavító többségi részét.

Az állam közbenjárásával a vállalat több munkát is sikeresen szerzett meg. 2014-ben a Bombardier Transportation Austria rendelt meg a dunakeszi üzemtől 6 darab hétrészes linzi, és 10 darab opciós háromrészes manchesteri Flexity villamos szekrényvázának legyártását, valamint további 16 manchesteri Flexity gyártására vonatkozó opcióját is lehívta. Ugyanebben az évben a Monteplan GmbH. számára felújítottak három villamost, továbbá helyreállítottak és a forgalom számára visszaadtak egy balesetet szenvedett frankfurti villamost. 2015. októberében a társaság együttműködési megállapodást kötött a Stadler Rail-csoport magyarországi képviselőjével, a Stadler Trains Magyarország Kft.-vel, amelynek értelmében közösen indulnak a magyarországi járműbeszerzéseken, a dunakeszi üzem a végösszeszerelésért és üzembe helyezésért felelős. 2017. február 6-án pedig a két fél közös gyártási szándéknyilatkozatot írt alá. 2017. április 12-én a MÁV-Start Zrt. szerződést kötött a

Stadler Bussnang AG-vel, amelynek értelmében a svájci cég minimum tíz, maximum negyven hatrészes, emeletes villamos vonatot, ún. KISS-szerelvényt (KISS = Komfortabler Innovativer Spurstarker S-Bahn-Zug = komfortos, innovatív, sínbiztos elővárosi vonat) szállít a magyar vasúti társaságnak. A gyártásban a Stadler szolnoki üzeme (kocsiszekerények, forgóvázak), valamint a Dunakeszi Járműjavító Kft. is részt kapott. Utóbbi területén festik a betétkocsikat, és itt is szerelik össze, majd helyezik üzembe a szerelvényeket. A gyártás augusztus 8-án megkezdődött. Az első 10 szerelvény bekerülési összege 16,7 millió euró per darab, amelyet a MÁV-Start Zrt. uniós forrásból, az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program támogatásával tud fedezni. A kocsik jóval felszereltebbek lesznek, mint a már ismert Flirt-vonatok, nő a férőhelyek száma, lehetőség lesz bicikli és babakocsi könnyű szállítására, illetve az akadálymentesítés is magas fokú (külön mellékhelyiség, megfelelő kocsikialakítás). A tágas, világos belső térrel, illetve a vonatvezetők számára is modern eszközökkel felszerelt járművek végsebessége 160-200 km/h között van, és 2019-ben kezdték meg forgalomba állításukat. Az első szerelvények a Budapest–Vác–Szob, illetve a Budapest–Cegléd–Szolnok vonalakon szállítják az utasokat. A cég eközben egy nagyon különleges megrendelésnek is eleget tesz: az 1938-ban itt épített, a Szent Jobbot szállító aranyvonat a második világháború folyamán elpusztult. A MÁV Nostalgyia Kft. megrendelése alapján a dunakeszi üzem gyártotta le a kocsihű mását, majd a korhű berendezések, felépítmény is elkészül. A projektösszeg 78 millió forint volt.

18. ábra: A Dunakeszi Járműjavító Kft. telephelye, 2020

Forrás: Google maps

Ma a Dunakeszi Járműjavító Kft. a 2020. május 5-i jelentése szerint összesen 585 munkavállalót foglalkoztat, jegyzett tőkéje 772 millió forint, míg a 2018. évi nettó árbevétele közel 8,32 milliárd forint volt. A vállalat új tulajdonosai, a TMH csoporthoz tartozó TMH

International AG valamint a Magyar Vagon Zrt. (MA-VAG), egy 1 milliárd Euro (350 milliárd Forint) értékű, 1.300 vasúti személykocsiról szóló megrendelés nagyobbik részét hozzák Dunakeszire. 680, más hírek szerint 800 vasúti személykocsit gyártanak majd Dunakeszin az Egyiptomi Nemzeti Vasúttársaság részére. Az új tulajdonosok által tervezett beruházások révén és a TMH csoport által átadott licenzek alapján nagyszabású technológiai transzfer valósul meg a DJJ-ben. Stratégiai cél, hogy a projekt tovább élénkítse a magyar exportot, kiemelten figyelve a beszállítói potenciállal bíró magyar kis- és középvállalatok bevonására. A TMH Hungary Kft. már megkezdte a magyar beszállítók kiválasztását, emellett pedig olyan külföldi cégeket is integrálni kíván a projektbe, amelyek Magyarországra telepítik gyártókapacitásukat és innen szállítanak a projekthez részegységeket, berendezéseket, további hazai munkahelyeket teremtve ezzel. A járműjavító korábbi termelését figyelembe véve a fent leírt üzlet hatására a vállalat jelenlegi nettó árbevétele minden bizonyosság szerint jelentősen emelkedni fog, hiszen csaknem nagyságrendi ugrás ez a mai termelési értékhez képest.

III.1.4. A Covid-19 járvány társadalmi és gazdasági hatásai

A 2019. decemberében, a kínai Vuhan tartományban megjelent Covid-19 koronavírus 2020. márciusában érte el hazánkat: az első magyarországi fertőzöttet 2020. március 4-én diagnosztizálták. A rendkívül gyorsan globális méretűvé vált koronavírus-járványt az Egészségügyi Világszervezet (WHO) március 11-én minősítette pandémiának. A járvány, illetve a fertőzés terjedésének lassítása céljából hozott intézkedések jelentősen befolyásolták, illetve a mai napig befolyásolják a világ országainak, köztük Magyarország lakosságának mindennapjait, valamint a gazdasági-társadalmi folyamatokat. A hatások mértéke nagyban függ az adott terület társadalmi szerkezetétől, illetve attól, hogy a leginkább érintett gazdasági ágazatok mekkora súlyt képviselnek az adott térségben.

A gödi különleges gazdasági övezetben a különösen veszélyeztetettek, a 60 éves vagy annál idősebb korosztályba tartozók 2019-es adatok szerint 19,4 ezren vannak, akik az övezet lakosságának több, mint egy ötödét, 21,4%-át képviselik. A leginkább érintett település Sződ, ahol az állandó lakosságon belül a 60 éves és afeletti korosztály aránya 23,2%, ezzel meghaladva a Pest megyei 22,8%-os átlagot.

A tavaszi első hullám során a bölcsődék és az óvodák időszakos bezárása 38,6 ezer bölcsődést és 330,5 ezer óvodást, valamint a szüleiket érintette országos szinten. Magyarországon a nappali közoktatásban 1,1 millió gyermek és fiatal tanul, akiknek digitális távoktatás keretében kell elsajátítaniuk a tananyagot, ugyanúgy, mint a felsőoktatásban tanuló 285,1 ezer hallgató. Szintén jelentős kihívás elé állította a járványhelyzet azt a 345,5 ezer főt, akik az oktatás területén állnak alkalmazásban, közülük 68,5 ezren dolgoznak a fővárosban.

Ugyancsak nehéz helyzetbe került az az országosan 187 ezer, akik a krízishelyzettől az egyik leginkább sújtott gazdasági ágazatban, a turizmus-vendéglátásban tevékenykednek, mivel a fertőzés terjedésének lassítása érdekében világszerte számos intézkedést hoztak az emberek mozgásának korlátozására, aminek következtében az idegenforgalom drasztikus mértékben

visszaesett. Rendkívül nagy teher nehezedett arra a 318,2 ezer főre is, akik az egészségügyben, illetve a szociális ellátás területén dolgoznak. Feszítettebb munkatempóra kényszerültek a kereskedelemben dolgozók is, a járvány berobbanásának kezdetén a bizonyos élelmiszerek egyéb termékek iránt kialakult kiugró keresletnövekedés miatt.

Sokaknak kellett megküzdenie az otthoni munkavégzésre való átállás okozta kihívásokkal, hiszen 2020 májusában 652 ezer fővel többen végezték távmunkát országosan, mint az előző év azonos időszakában. A koronavírus-járvány elleni védekezés miatt kialakult globális helyzet igen érzékenyen érintheti a feldolgozóipart, hiszen az első hullám folyamán több, az ágazatban működő vállalkozás – például a hazai gazdaságban egyik legnagyobb súlyú, leginkább exportorientált járműipari cégek - is időszakos leállásra kényszerült, amely jelentős termelés kiesést okozott. A kínálat mellett a kereslet is jelentősen csökkent, májusban kevesebb, mint feleannyi újautót értékesítettek, mint 2019 azonos időszakában.⁵

A magyar kormány a koronavírus kedvezőtlen gazdasági hatásainak mérséklésére 2020 márciusában elindította a gazdaságvédelmi akciótervet, a járvány miatt nehéz helyzetbe került magánszemélyek és vállalkozások megsegítésére. Ennek keretein belül többek között az év végéig tartó hiteltörlesztési moratóriumot vezettek be; a veszélyeztetett szektorok (taxis személyszállítás, vendéglátás, napilap kiadás stb.) kisvállalkozók június végéig mentesültek a tételes adó (KATA) befizetése alól; illetve szintén június 30-ig, a vírus által leginkább érintett ágazatokban (turizmus-vendéglátás, szórakoztatóipar, rendezvényszervezés stb.) a munkáltatók mentesültek a munkabér utáni közterhek megfizetése alól. A gazdaság védelmének és újraindításának céljából a kormány április elején létrehozta a gazdaságvédelmi alapot. Az alapba összesen 1345 milliárd forint került átcsoportosításra, amelyből 922 milliárdot a minisztériumoktól elvont források, 423 milliárd forintot pedig a Nemzeti Foglalkoztatási Alap bevétele tett ki.

Ugyanakkor a koronavírus miatti válsághelyzetnek nemcsak vesztesei vannak, hanem olyan ágazatok is, amelyek profitáltak a krízis által létrejött új körülményekből. Ilyenek például az online konferencia felületek, amelyeket a társadalmi távolságtartás jegyében felálló távoktatás és távmunka már a kezdetektől fogva megkerülhetetlen szereplővé tett. Ugyancsak IT területen, fokozódott az igény a távmunka végzéséhez a hálózati biztonságot nyújtó szolgáltatók iránt, illetve megnőtt a fogyasztói bizalom az érintésmentes fizetést lehetővé tevő fintech megoldásokkal szemben.⁶

A bevezetett kijárási korlátozások a vásárlási szokásokat is felülírták, egyre nagyobb népszerűsége telt szert az online vásárlás, ezzel is csökkentve a közvetlen találkozások számát. A legnagyobb keresletnövekedés az online FMCG szektorban (az online élelmiszerek, drogériai és háztartási cikkek piaca) volt megfigyelhető, ahol 2020 II. negyedévében 84%-kal bővült a forgalom az előző év azonos időszakához mérve országos szinten.⁷ A készlet rendelési szokások is változtak: kiugróan nőtt az online ételrendelési platformokon leadott

⁵<https://www.autostart.hu/blog/majusban-a-felere-csokkentek-az-ujauto-eladasok-magyarorszagon/#.X8COVc1KjiU>

⁶https://www.pwc.com/hu/hu/kiadvanyok/assets/pdf/Kenyserpiheno_helyett_tulorak_avagy_kik_a_COVID-19_nyertesei.pdf

⁷ https://gkidigital.hu/2020/09/02/koronavirus_e-kereskedelem_oki_2020/

rendelések száma, illetve egyre többen kezdték el reggelit és az alkoholt is házhoz rendelni.⁸

A kiszállítás iránti megnövekedett igény a futárok számára is extra forgalmat generált.

A Covid-19 terjedése elleni védekezés során a higiéniai szabályok betartásához szükséges eszközök és szerek forgalma is bővült, illetve megnövekedett az igény a magánúton történő koronavírus-gyorstesztek iránt is.

Összességében a járványhelyzet a társadalom minden korosztályát, illetve a gazdaság összes ágazatát érintette többnyire hátrányos, de bizonyos esetekben előnyös módon. A válsághelyzet mind a magánszemélyeket, mind a vállalkozásoknak, mind pedig az államot számos új kihívás elé állította, amelyek hatására alapvető életmódbeli, működésbeli változtatásokat kellett rövid időn belül alkalmazniuk.

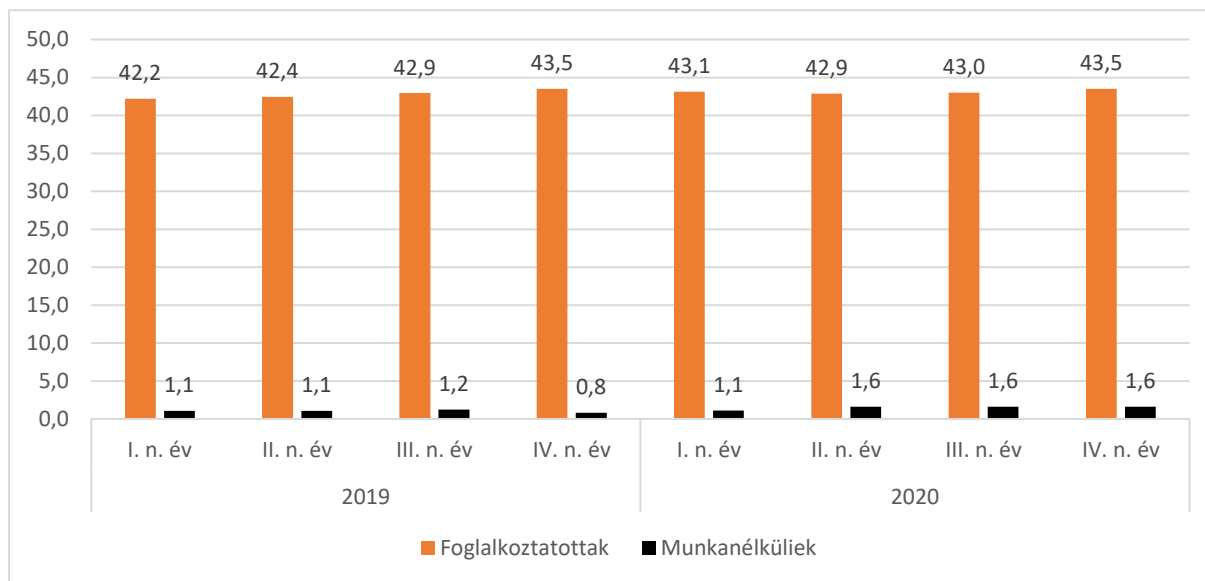
Jelen fejezetben a koronavírus társadalmi- és gazdasági hatásainak mértékét leíró főbb mutatók kerülnek bemutatásra. Mivel 2020-as, települési szintű adatok jelenleg nem állnak rendelkezésre, ezért a fejezet alapvetően a Pest megyére vonatkozó tendenciákat írja le. Kivétel képez ez alól a foglalkoztatottak és munkanélküliek számát bemutató ábra (y. ábra), illetve a kiskereskedelmi üzletek forgalmát leíró diagram (x. ábra). Előbbi mutatók tekintetében a gödi különleges gazdasági övezetbe tartozó települések lakosságát Pest megye teljes népességéhez viszonyítottuk, és az így kapott arányszámmal adtuk becslést a térségbe tartozó foglalkoztatottak és munkanélküliek számára. A kiskereskedelmi üzletek esetében üzlettípusok szerinti bontásban csak országos szintű adat volt elérhető.

Munkaerőpiac

A munkaerőpiacon a gödi különleges gazdasági övezet lakossága körében 2020 végén 43,5 ezer fő foglalkoztatottként, míg 1,6 fő munkanélküliként jelent meg. A foglalkoztatottak száma - a koronavírus által okozott járványhelyzet ellenére - az I. negyedévben majdnem ezer fővel, a II. negyedévben félezer fővel, a júliustól szeptember végéig tartó időszakban pedig nagyjából száz fővel nőtt a 2019-es év azonos időszakaihoz képest. A munkanélküliek számában azonban már megmutatkozott a járvány hatása, hiszen áprilistól kezdve az év végéig átlagosan 1,6 ezer fő volt munkanélküli az övezeti településeken. A munkanélküliség 2020. II. negyedévében 45%-kal, a III. negyedévben 33%-kal nőtt az előző éves értékhez képest, az utolsó negyedévben pedig megduplázódott.

⁸ <https://blog.netpincer.hu/az-ebed-mellett-mar-a-reggelit-es-az-elelmiszert-is-szivesen-rendeljuk-hazhoz/>

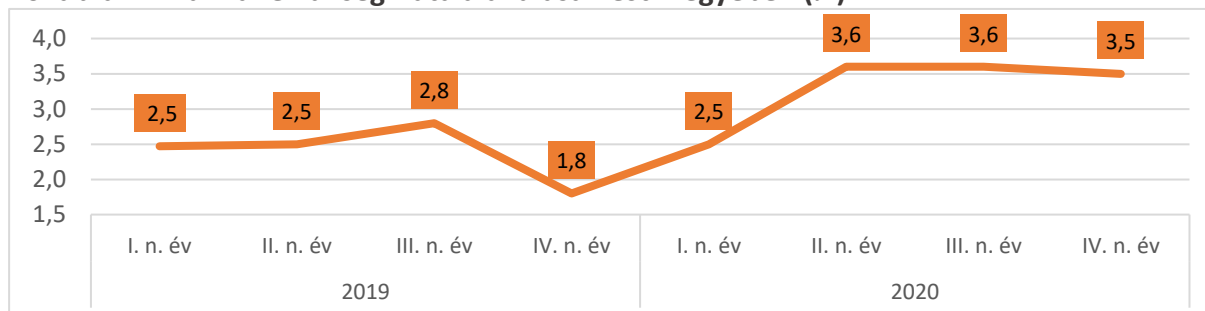
19. ábra: A foglalkoztatottak és a munkanélküliek becsült száma⁹ az gödi különleges gazdasági övezet lakossága körében (ezer fő)

Forrás: KSH STADAT 6.2.1.1., Saját szerkesztés

A foglalkoztatási és a munkanélküliségi ráta is negatív tendenciát mutatott a koronavírus első és második hulláma alatti időszakban, a rendelkezésre álló Pest megyei adatok alapján. A foglalkoztatási ráta 2020 decemberében 63,1%-ot tett ki, ami 0,8 százalékponttal alacsonyabb az azonos időszak egy évvel korábbi eredményéhez viszonyítva. A munkanélküliségi ráta 2020 végére 3,5%-ot ért el, amely 0,1 százalékpont híján duplája az eggyel korábbi év értékhez képest.

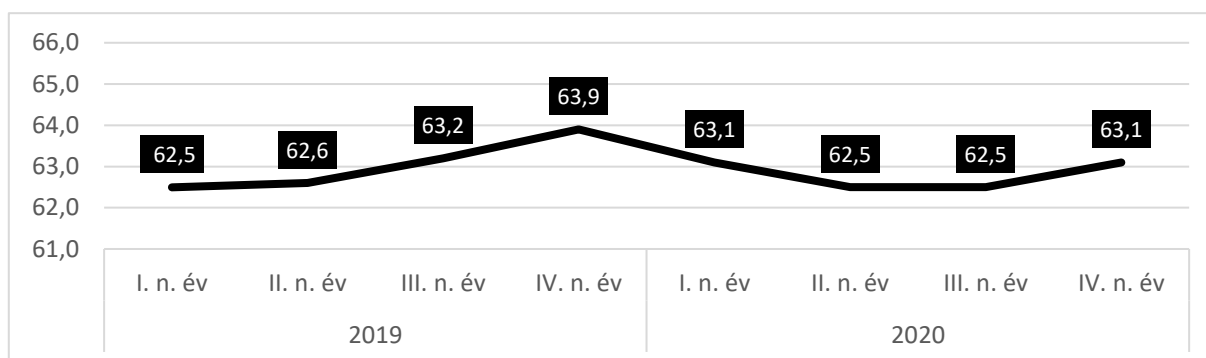
20. ábra: A munkanélküliségi ráta alakulása Pest megyében (%)

Forrás: KSH STADAT 6.2.1.1.

⁹ Csomád, Dunakeszi, Göd, Fót és Sződ össznépessége 2018. illetve 2019. év végén is a 6,96%-át tette ki Pest megye népességének. Az ábrán feltüntetett értékekre vonatkozólag ezen arányszám alapján végeztünk becslést.

21. ábra: A foglalkoztatási ráta alakulása Pest megyében (%)

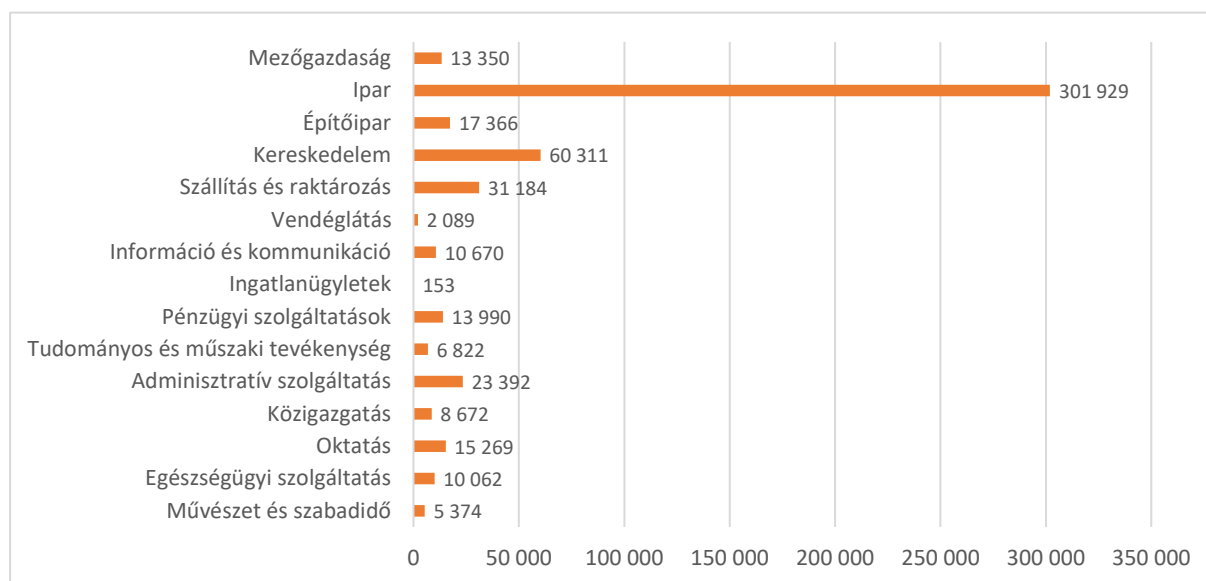
Forrás: KSH STADAT 6.2.1.1.

Beruházás

A Pest megyei székhelyű vállalkozások 2020. I-III. negyedében 522 milliárd Ft értékű új beruházást valósítottak meg, összehasonlítva áron 13%-kal többet, mint 2019 azonos időszakában.

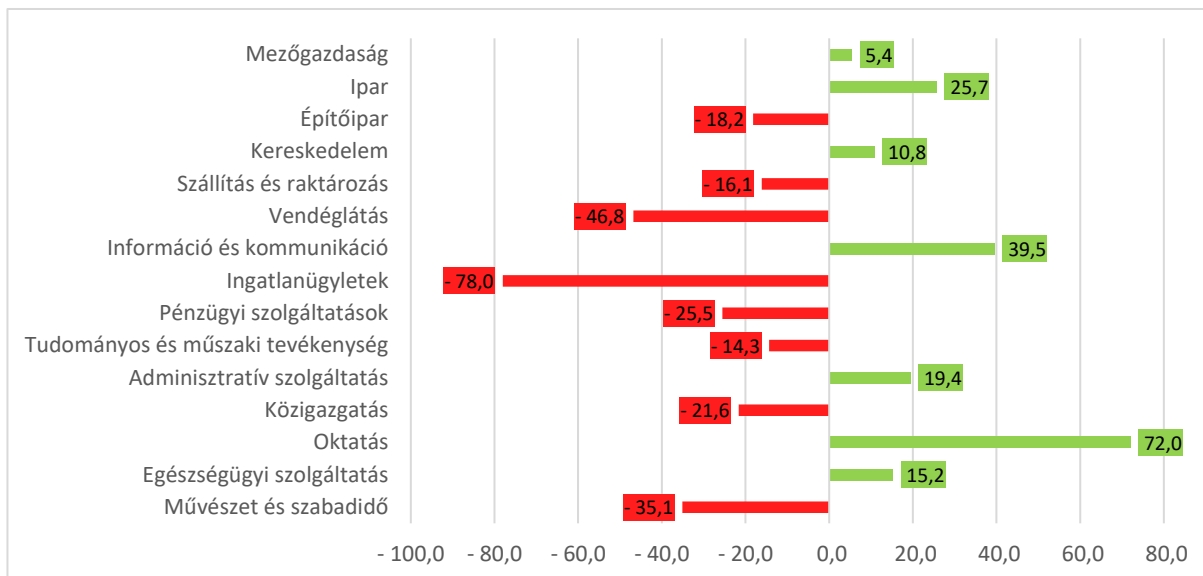
Pest egyike annak a három megyének, ahol a koronavírus okozta járvány által előidézett kedvezőtlen gazdasági környezet ellenére összességében nőtt a teljesítések volumene, annak ellenére is, hogy a III. negyedévi teljesítmény volumene 42%-kal elmaradt az előző év azonos időszakától. A beruházások viszonylag koncentráltak voltak. A fejlesztési források 54%-át a feldolgozóiparban, 12%-át a kereskedelemben, 6,0%-át a szállítás és raktározásban használták fel. A feldolgozóipar beruházásainak volumene 31, a kereskedelemé 11%-kal nőtt, a szállítás és raktározásé viszont 16%-kal csökkent. A feldolgozóiparon belül a villamos berendezés gyártása területén valósultak meg a legnagyobb értékű beruházások.

22. ábra: A beruházások értéke nemzetgazdasági áganként Pest megyében, 2020 I-III. negyedév (millió Ft)

Forrás: KSH Fókuszban a megyék – 2020 I-III. negyedév, Saját szerkesztés

23. ábra: A beruházások értékének változása gazdasági áganként Pest megyében az előző év azonos időszakához képest, 2020 I-III. negyedév (%)

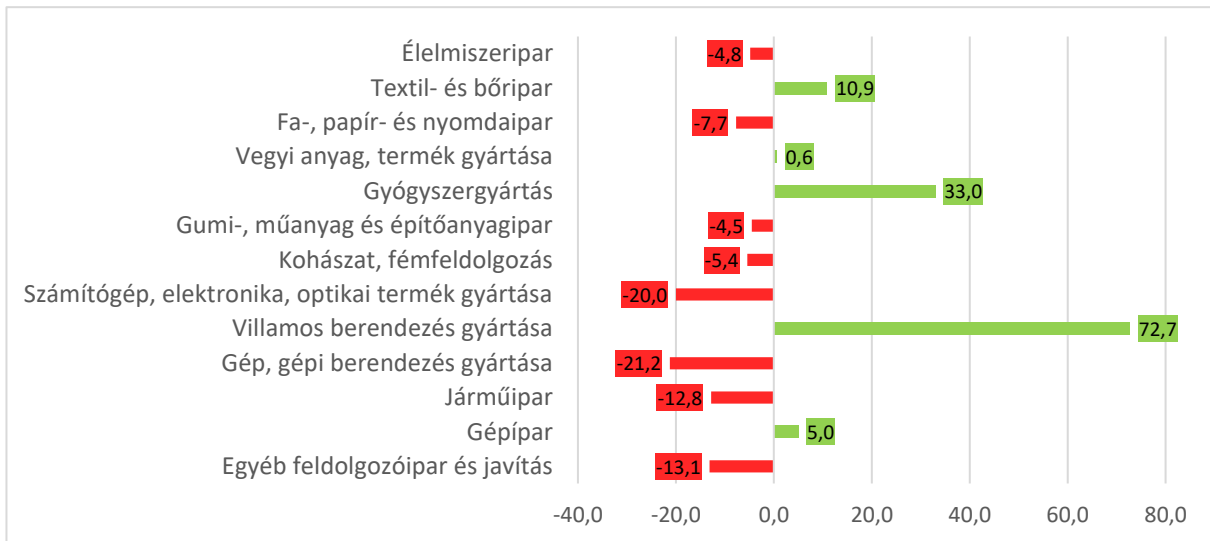

Forrás: KSH Fókuszban a megyék – 2020 I-III. negyedév, Saját szerkesztés

Ipar

Pest megyében a 4 főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások telephelyein 2020. I–III. negyedéves kibocsátás volumene 2017 óta folyamatosan emelkedett, 2020 első kilenc hónapjában azonban a termelési érték 2547 milliárd forintot tett ki, amivel 1,4%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól. A visszaesés az országos 9%-os teljesítménycsökkenéshez képest mérsékeltnak mondható. A 49 főnél többet foglalkoztató, a Pest megyei székhelyű ipari vállalkozások 2020. I–III. negyedévi termelése folyó áron 2093 milliárd forint volt, amely összehasonlító áron 0,5%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A megye iparának legjelentősebb szegmense, a villamos berendezés gyártása jelentős mértékben hozzájárult a kibocsátás növeléséhez, de ennek hatását más területek, főként az elektronikai ipar és a járműgyártás termelésekiesése visszafogta. Az I. negyedévi országosan is kiemelkedő teljesítményt követően áprilisban és májusban a járvány miatti korlátozások a megye iparát is jelentősen visszafogták. A gazdaság fokozatos újraindításával mérséklődött az elmaradás, augusztusban és szeptemberben pedig 1,7, illetve 9,7%-kal meghaladta az ipar teljesítménye az egy évvel korábbit.

24. ábra: A feldolgozóipari ágazat termelésének¹⁰ volumenváltozása Pest megyében 2020 I-III. negyedében, előző év azonos időszaka = 100,0% (milliárd Ft)

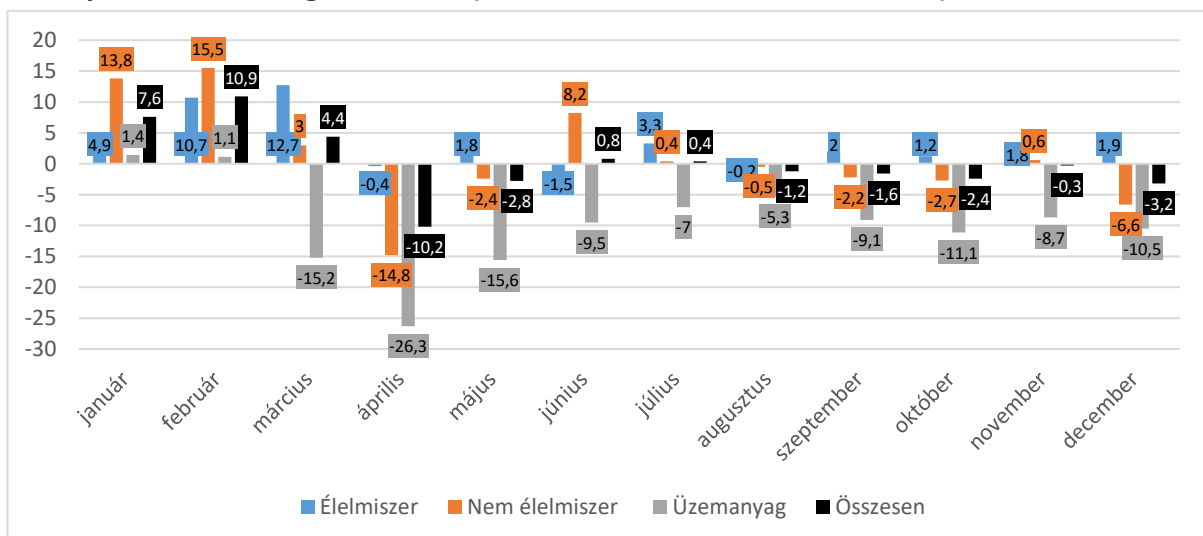

Forrás: KSH Fókuszban a megyék – 2020 I-III. negyedév, Saját szerkesztés

Kiskereskedelem

Az új típusú koronavírus okozta járvány következtében megváltozott vásárlói szokások, illetve a boltok nyitvatartását korlátozó rendelkezések hatása már a márciusi forgalom alakulásában megmutatkozott, ezzel megtörve a kiskereskedelmi forgalom évek óta tartó emelkedését. Bár Magyarország kiskereskedelmi üzleteiben a forgalom volumene összességében csak 0,2%-kal maradt el az egy évvel korábban mért adatokhoz képest 2020-ban, azonban mind az év különböző időszakait, mind pedig a különböző üzlet típusokat tekintve nagy kilengések figyelhetők meg.

25. ábra: A kiskereskedelmi üzletek forgalmának kiigazítatlan volumenindexének változása üzlet típusonként országosan, 2020 (előző év azonos időszaka = 100,0%)

Forrás: KSH STADAT 4.4.10., Saját szerkesztés

¹⁰ A 49 főnél többet foglalkoztató vállalkozások székhely szerinti, összehasonlító áras adatai alapján.

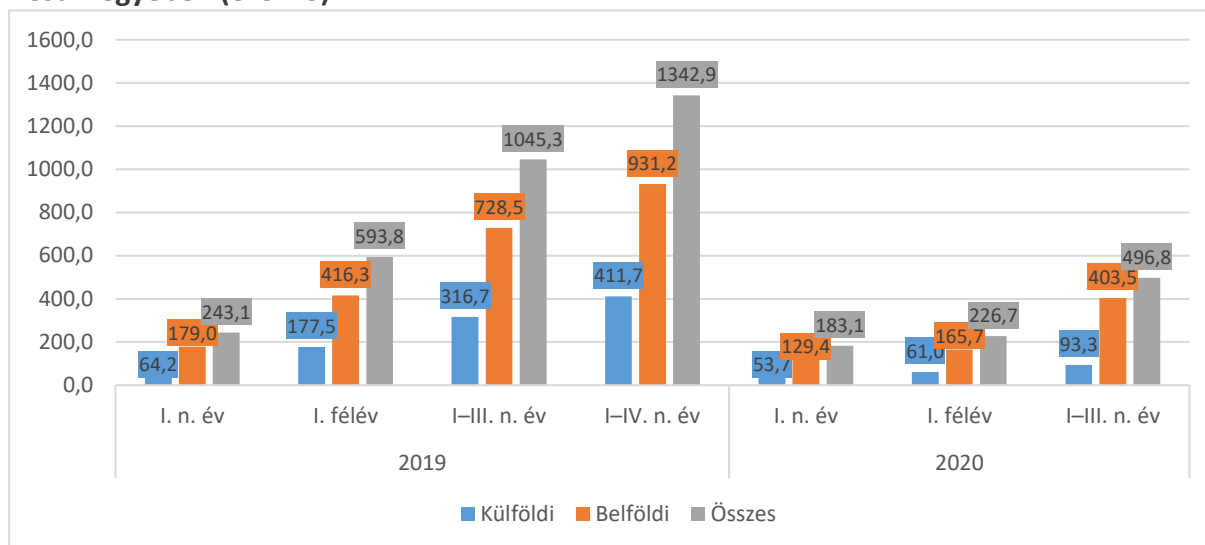
Az élelmiszer és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelemben az év elején növekvő tendenciát mutatott, a márciusban realizált 529 milliárd forintos forgalom¹¹ 12,7%-kal volt magasabb a 2019-es értéknél. Ezt követően az eladási forgalom az előző év azonos hónapjaihoz hasonlóan alakul, a kiigazítatlan volumenindex változása év végéig -0,4% és +3,3% között ingadozott. A nem élelmiszertermék jellegű árucikkek forgalmának volumenének növekedési üteme márciusban csak mérséklődött, áprilisban jelentősen visszaesett, májusban mérséklődött a csökkenő tendencia, majd júniusban, a korlátozások enyhülésével, újra megindult a bővülés. A nem élelmiszertermék jellegű árucikkeken belül a használatcikk éves szinten 25,6%-kal csökkenő forgalmát, a csomagküldő és internet szolgáltatások 41,1%-os emelkedése ellensúlyozta. Bár az április elejétől június végéig bevezetett ingyenes közterületi parkolási rend élénkíthette, ugyanakkor a lakhely-elhagyási korlátozások, és az utazási korlátozások nagyobb mértékben fékeztek gépjárműforgalmat. Ennek hatására az üzemanyag-töltő állomások forgalmának volumene a koronavírus első hulláma által érintett mind a négy hónapban jelentősen visszaesett, a legnagyobb arányban április hónapban (26,3%-kal). A gépjármű üzemanyag kiskereskedelmi forgalma a tavaszi hullám utáni enyhítések ellenére is minimum 5,3%-kal, éves szinten átlagosan 9,9%-kal elmaradt a 2019-es értékektől.

Turizmus és vendéglátás

Pest megyében a koronavírus okozta járvány első, tavaszi hulláma idején sok kereskedelmi szálláshely zárva tartott a korlátozó intézkedések hatására. A vendégforgalmat nyáron az emberek csökkenő utazási hajlandósága, szeptembertől pedig a fertőzés ismét fokozódó terjedése, illetve a külföldi állampolgárok beutazására vonatkozó szigorítás fogta vissza. Ennek következtében 2020 I–III. negyedévében a szállodákban, panziókban, kempingekben, üdülőházakban, közösségi szálláshelyeken a vendégek száma 245 ezerre, az általuk eltöltött vendégéjszakák száma pedig 496,8 ezerre csökkent. Mindez az előző év azonos időszakához mérten igen jelentős, 56%, illetve 52%-os visszaesést jelent. Nyáron fokozatosan visszatértek a vendégek, a szálláshelyeken a legforgalmasabb hónapnak számító augusztusban az eltöltött vendégéjszakák száma 34%-kal maradt el az előző évitől. Szeptemberben viszont ismét kedvezőtlen irányba változott a tendencia, 58%-kal csökkent az értéke az egy évvel korábbihoz képest.

¹¹ Forrás: KSH STADAT 4.4.9.

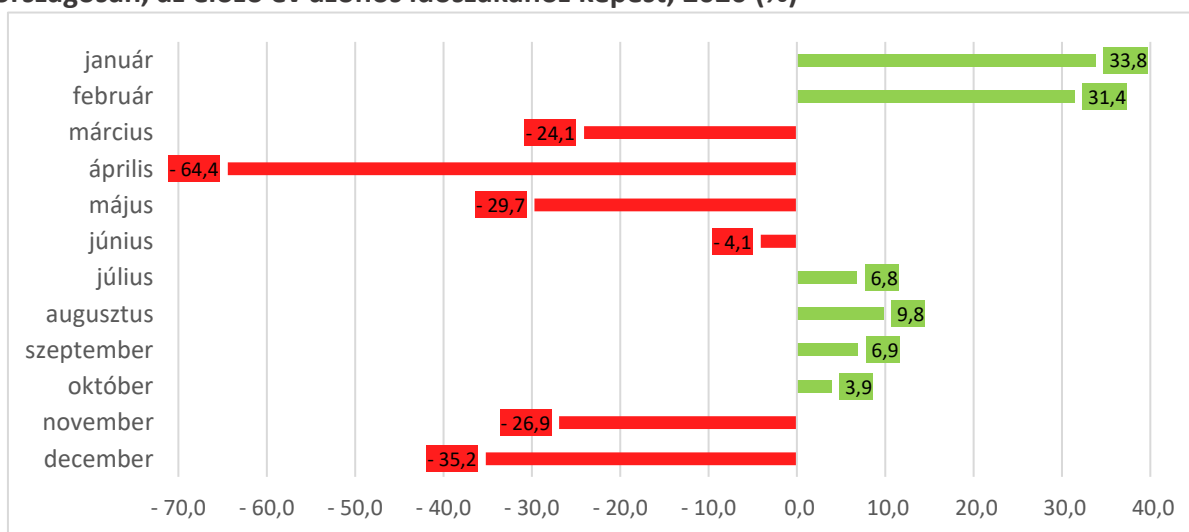
26. ábra: A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák számának alakulása Pest megyében (ezer fő)

Forrás: KSH Fókuszban a megyék – 2020 I-III. negyedév, Saját szerkesztés

A külföldi állampolgárok hosszabb ideig szembesültek utazási korlátozásokkal, mint a magyarok, a járvány második hullámának erősödésétől, szeptembertől az országba látogatásukat újra beutazási feltételekhez kötötték. Ebből adódóan 2020 I-III. negyedévében a külföldi vendégek által a megyében eltöltött vendégéjszakák száma erőteljesebben csökkent, mint a belföldieké, összességében 93,3 ezer éjszakára maradtak a kereskedelmi szálláshelyeken, 71%-kal kevesebbre, mint 2019 azonos időszakában. A belföldi vendégek kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött éjszakái 45%-kal estek vissza, számuk 403,5 ezer volt 2020. első 9 hónapjában.

27. ábra: A vendéglátóhelyek eladási forgalmának volumenindexének¹² változása országosan, az előző év azonos időszakához képest, 2020 (%)

Forrás: KSH STADAT 4.5.23., Saját szerkesztés

¹² szezonális és naptárhatástól megtisztított

A koronavírus első hulláma alatt, a március közepétől május végéig tartó időszakban a helyben fogyasztás átmeneti megszüntetése nagy kihívás elé állította a vendéglátóipari egységeket. Az éttermek, cukrászdák, szórakozóhelyek, illetve munkahelyi, rendezvényi és közétkeztetést végző vendéglátóhelyek megszokott működési módjuk megváltoztatására vagy bezárássra kényszerültek. Számos vendéglátóhely választotta az étel kiszállításra való átállást. A NetPincér ételrendelő platformot országszerte összesen több, mint 1400 partner kereste fel csatlakozási szándékával a márciustól szeptemberig tartó időszakban¹³, a Falatozz.hu portál újonnan jelentkező partnereinek a száma pedig 150%-kal nőtt március közepe és május vége között.¹⁴ Az étel házhozszállításra való gyors átállás sok vendéglátóipari egységnek jelenthetett mentőövet a végleges bezárástól. A KSH adatai szerint a Pest megyei vendéglátóhelyek száma június végén 4994 volt, amely a fél évvel korábban regisztrált adatokhoz képest 50 db-os csökkenést jelent, az egy évvel korábbi adatokhoz képest pedig 98 vendéglátóhellyel működött kevesebb. A vendéglátóhelyek évkezdettől számított összesített eladási forgalma a házhozszállításra való átállás ellenére is mintegy 402,4 milliárd forinttal esett vissza 2020-ban országosan, amely 32%-os csökkenést jelent az egyvel korábbi évhez mérten. A legnagyobb visszaesés áprilisban volt megfigyelhető, ekkor a forgalom kiigazítatlan volumenindexe 64,4%-kal mutatott alacsonyabb értéket, mint 2019-ben. Bár júliustól kezdve a forgalom mérsékelt növekedésnek indult, a Covid-19 járvány második hulláma miatt november 11-én bevezetett újabb vendéglátóhely bezárási rendelkezések letörték a növekedési tendenciát.

Mind a külföldi, mind a hazai vendégforgalomra épülő vendéglátóhelyek szenvednek a forgalom nagy mértékű visszaesésétől¹⁵. A koronavírus második és harmadik hulláma, a 2020. november 11-e óta tartó bezárási rendelkezések és a járvány nem belátható kifutása 2021-ben ezen vállalkozások helyzetét kritikussá és tervezhetetlenné tette.

¹³ <https://blog.netpincer.hu/az-ebed-mellett-mar-a-reggelit-es-az-elelmiszert-is-szivesen-rendeljuk-hazhoz/>

¹⁴ <https://falatozz.hu/blog/a-koronavirus-atszabta-az-etelrendelesi-piacot-is>

¹⁵ <https://g7.hu/elet/20201005/tonkrement-torzsvendegek-visszaeso-forgalom-csokkeno-fizetesek-a-magyar-ettermekben/>

III.1.5. A gödi különleges gazdasági övezet ipari parkjai

A gödi különleges gazdasági övezet területét tekintve összesen négy településen található nagyobb méreteket öltő ipari tevékenységet folytató ipari terület, ez Fót, Dunakeszi, Göd és Sződ. Ezen ipari telepek közös jellemzője, hogy valamennyien a forgalmas autópályák mentén, vagy ezek csomópontja környékén épültek fel, és létrejöttükben és fejlődésükben a Főváros közelsége és a tranzitútvonalak egyaránt jelentős dinamizáló szerepet töltek be.

East Gate Business Park (Fót)

Az egyik ilyen meghatározó ipari park a Fót határában elhelyezkedő East Gate Business Park, mely az M0-ás és az M3-as, valamint az M0-ás és M2-es autópályák és gyorsforgalmi út csatlakozási pontjai között jött létre egy 36 hektár nagyságú területen Összességében 65.000 m² felépített csarnokterülettel rendelkezik, mely 98 %-os bérbe adottsággal működik. Az ipari park területe teherautóval, személyautóval, továbbá tömegközlekedéssel is könnyedén megközelíthető. A park által nyújtott szolgáltatások spektruma igencsak széleskörűnek mondható.

Mind raktárlogisztikai, termelő és összeszerelő csarnokok, továbbá ezekhez kapcsolódó irodaterületek, valamint önálló irodaházak megtalálhatók ezen a területen. Az telep Budapest egyik vezető modern ipari létesítménye. Számos nemzetközi nagyvállalat hazai vagy regionális cégközpontja található meg itt:

- Philip Morris Magyarország Kft: 1992-ben alapult és mára Magyarország egyik legmeghatározóbb dohányipari vállalata. Országszerte jelenleg több, mint 160 embert foglalkoztat.
- Magyar Posta Zrt: Az East Gate Business Park ad otthont a Magyar Posta legnagyobb logisztikai központjának. Az üzem feladata Észak-Pest és Buda, valamint Pest megye északi részének ellátása. A telephelyen közel 300 csomagfeldolgozó és 40 irodai munkatárs dolgozik majd.
- Lear Corporation Hungary Kft: A magyar és a nemzetközi autóipar egyik legjelentősebb Tier 1-es beszállítója továbbá a főtevékenységét tekintve járművillamossági, elektronikai készülékek gyártásával foglalkozik. Országszerte majdnem 2000 embert foglalkoztat országszerte.
- Rexel Magyarország Kft: Szél- és gázturbina, és vízi erőmű alkatrész-kereskedelemmel foglalkozó társaság.
- ABB Mérnöki, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft: A East Gate Business Park területén található az ABB Kft raktárhelyisége és szervizműhelye.

Az East Gate Business Park üzemeltetője a WING Zrt., melynek egyik fő tevékenysége az irodaházak, ipari- és logisztikai ingatlanok fejlesztése és üzemeltetése. Az ipari park nem rendelkezik saját internetes oldallal.

28. ábra: Az East Gate Business Park műholdfelvétele

Forrás: Google Maps

HelloParks Park (Fót)

A HelloParks egy Budapest és az East Gate Business Park szomszédságában megalakuló 76 hektáros területen fekvő ipari park az M0-as autótűt és az M3-as autópálya csomópontjának közvetlen közelében. A projekt befejezését 2021 negyedik negyedévére tervezik. A park területén összesen csaknem 330 ezer négyzetméterin raktárhelység kialakítását tervezik, amely 24 és 46 ezer négyzetméter közötti alapterületű létesítmények között oszlik majd meg. A HelloParks területén szabadidős- és közösségi szolgáltatások is elérhetők lesznek, mint például a HelloCafe kávézó, továbbá az egyéb szolgáltatások között található majd az orvosi szoba, a posta szolgáltatás, és a recepció.

29. ábra: HelloParks Fót logisztikai központ (Fót), fejlesztés alatt

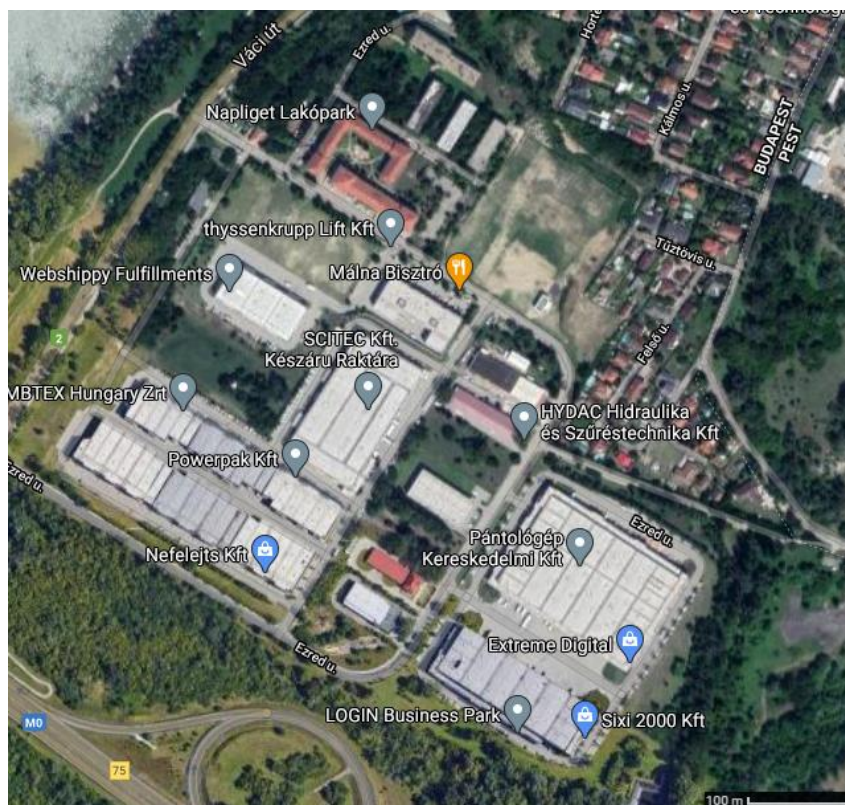

LOGIN Business Park (Dunakeszi)

A Dunakeszi település közvetlen szomszédságában elhelyezkedő LOGIN Business Park nevű ipari terület létrejötté szintén a WING Zrt.-nek köszönhető, mely jelenleg a park tulajdonosa is egyben. A terület az M0-ás autópályán szomszédságában, a Megyeri-híd mellett, Budapest, Ezred u. 1-3-as cím alatt helyezkedik el. A park területén a nagyobb csarnokterületek (300 m²-től) és kisebb raktárak mellett, „A” kategóriás irodák (100 m²-től), üzlethelyiségek és bemutatótermek (100 m²-től) bérlésére is lehetőség van.

Az ipari park által biztosított szolgáltatások köre eléggé számottevő. Fontosabbak közé sorolható a biztonsági szolgálat által való védettség, közvilágítás, karbantartott utak és zöldfelületek, parkolási lehetőségek megléte, továbbá éttermi szolgáltatások elérhetősége. Az ipari park megközelíthetősége kiemelkedően jónak mondható. A pesti belváros és a budai agglomeráció 10 percen belül, a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér pedig 20 percen belül elérhető. Ezenkívül a 104-es és a 104A buszjáratok segítségével tömegközlekedéssel is jól megközelíthető.

30. ábra: LOGIN Business Park műholdfelvétele

Forrás: Google Maps

Samsung SDI Magyarország Zrt. gyártelepe (Göd)

Göd határában, az M2-es autótűt mellett található a Samsung SDI Magyarország Zrt. gyárépülete a 2131 Göd, Ipartelep hrsz. 6980-as szám alatt, amely egy 2014-ben megszűnt – szintén a Samsung által üzemeltetett – képernyőgyár helyén került megvalósításra. A gyár 2017-ben jelentős állami vissza nem térítendő támogatás segítségével kezdte meg az ipartelep kibővítését majd működtetését. Jelen tevékenységét tekintve kiemelt partnerként szolgálhat a hazai, de akár az európai autógyártásban.

Összesen mintegy 81,5 ha nagyságú terület van a Samsung birtokában a gyár területe kb. 5 ha.

Az üzem energiatároló rendszerek, ezen belül autógyári akkumulátorok és Kisméretű lítium-ion akkumulátorok gyártásában tevékenykedik. Többek között egy ilyen feladatkört ellátó egységek hiánya hátráltatta eddig az európai elektromos autógyártást.

Az objektum autógyárral jól megközelíthető a fővárosból, tömegközlekedési lehetőségek azonban kissé rosszabbak. Ezt a problémát a Samsung Budapestről induló külön a dolgozóknak fenntartott buszjáratokkal kívánja orvosolni.

31. ábra: Samsung SDI gyártelepének műholdfelvétele

Forrás: Google Maps

Szöd, vállalkozói park

Az önkormányzati tulajdonú vállalkozói parkok kialakítása és fejlesztése Pest megye területén, PM_VALLPARK_2017/1 (Szöd) projekt keretében Szöd Község Önkormányzata a tulajdonában lévő, 4,5 ha méretű ingatlanon történt meg egy korszerű iparterület kialakítása. A támogatás összege közel 199,99 millió forint volt, melyet az önkormányzat 2017-ben szerzett meg. Az ingatlan külterületen volt megtalálható, a helyi településrendezési terv szerint GIP-1-es besorolással volt ellátva. A zöldmezős fejlesztésnek köszönhetően egy megfelelő infrastruktúrával ellátott, iparterület jött létre burkolt bekötőúttal, kiépített alap infrastruktúra (gáz-, víz-, csatorna- és energia hálózat) kiépítésével és a terület lekerítésével. A projekt tervezett befejezési ideje 2020. december 31-e volt, így ezen vállalkozói park gazdasági teljesítménye egyelőre nehezen elemezhető, az viszont elmondható, hogy a szödi önkormányzat a beruházással új munkahelyek létrehozását kívánja elősegíteni.

III.1.6. Az övezet világgazdasági kapcsolódásának (szállítói láncok) vizsgálata

A budapesti agglomeráció egyik különleges ismérve, hogy kialakulásában a társadalmi és gazdasági folyamatok nem egyazon jelenséghez kötődtek. Társadalmi értelemben szuburbanizációról beszélhetünk, tehát egy városból városkörnyékre történő vándorlási folyamat volt megfigyelhető a 90-es évektől. A gazdasági viszonyokat figyelembe véve, az előző megállapítás csak szórványosan igaz. A budapesti agglomeráció sokkal inkább a nagy külföldi nagyvállalatok beköltözési helyszínévé vált. Kialakulásukat az M0-ás és a többi autópálya, illetve gyorsforgalmi út, és ezek csomópontjai serkentették. A gödi különleges gazdasági övezet tekintetében ezek az M0-ás körgyűrű, az M3-as autópálya, és az M2-es autóút.

A gazdasági tevékenységek a különleges gazdasági övezeten belüli megoszlása igencsak egyenetlen. Az vállalatok zöme főleg Dunakeszi és Fót környékén lévő ipari parkokban és „hipermarket centrumokban” települtek meg. Ezek a területek szinte kivétel nélkül a közlekedési folyosók csomópontjai közelében alakultak ki egymás közvetlen szomszédságában.

DUNAKESZI

Az övezet települései körében talán Dunakeszi az, amely a legtöbb nemzetközileg is jelentős vállalt telephelyének ad otthont.

AUCHAN MAGYARORSZÁG Kft.

Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelemmel foglalkozó vállalat, amely 1998-ban nyitotta meg első üzletét Magyarországon. A cég 1961-ben alapult Franciaországban és jelenleg 12 országban van jelen 1774 hipermarkettel és 340 kereskedelmi központtal, összesen közel 331 ezer embert foglalkoztatva, Magyarországon 2019-ben 7070 fő dolgozott az Auchannál. A dunakeszi telephely 2001. október 25-én nyílt 20.000 m² nagyságú eladótérrel.

AmRest Kft. (KFC)

Az AmRest Közép-Európa egyik legnagyobb étteremoperátora. Összesen már 12 országban rendelkezik éttermekkel és kávézókkal. A KFC magyarországi üzemeltetője az AmRest Kft. A Kentucky Fried Chicken közel 18 ezer étteremmel rendelkezik a világ 150 országában.

Progress Étteremhálózat Kft. (McDonald's)

A Progress Étteremhálózat Kft. a McDonald's magyarországi üzemeltetője. Az étteremlánc Európa 38 országában van jelen és több, mint 7400 étteremmel rendelkezik. Magyarországon közel 90 db McDonald's található és a Progress Étteremhálózat Kft. összesen 2355 munkatárssal rendelkezik.

H & M Hennes & Mauritz Kft.

A H&M a világ egyik legjelentősebb fast fashion vállalata, amely Svédországban jött létre 1947-ben és 2019-re már 74 országban több, mint 5000 üzletet üzemeltetett. Magyarországon 2005-től van jelen a cég és mára már közel 45 márkaboltja van, ahol több, mint ezer fő dolgozik.

Vodafone Magyarország Zrt.

A Vodafone a világ egyik legmeghatározóbb vezeték nélküli távközléssel foglalkozó vállalata. Magyarországon 1999-ben kezdte meg a szolgáltatást, 2018-tól a magyarországi UPC teljekörű tulajdonosává is vált. Jelenleg 3005 főt foglalkoztat országSZerte.

TESCO-GLOBAL Zrt.

A Tesco egy brit származású élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelemmel foglalkozó vállalat, amely 1995-ben nyitotta meg első üzletét az országban. Magyarországon több, mint 10 ezer munkatárSSal rendelkezik és összesen 204 üzletet üzemeltet.

Aldi Magyarország Élelmiszer Bt.

Az Aldi egy német élelmiszer lánc, az Aldi Magyarország Élelmiszer Bt. az Aldi Süd magyarországi leányvállalata, amely 2008-ban alapult. Jelenleg közel 150 üzlettel rendelkezik országSZerte és 2019-ben 4329 főt foglalkoztatott. Az Aldi Süd Dél-, és Közép-Európán kívül még USA-ban, Kínában és Ausztráliában is rendelkezik üzletekkel, több, mint 6500 darabbal.

FÓT

Baker Hughes Hungary Kft. (korábban GE Oil & Gas Hungary Kft.)

A Baker Hughes egy amerikai származású energiatechnológiai és villamos berendezések gyártásával foglalkozó vállalat. Magyarországon 2017-ben alapult a cég, ahol jelenleg két telephellyel rendelkezik: Budapesten és Fóton, foglalkoztatottainak száma közel 300 főre tehető.

GE Healthcare, fóti telephely

A GE Healthcare egy gyógyszer, és gyógyászati termék nagykereskedelemmel foglalkozó amerikai vállalat. Világszerte mintegy 50 000 alkalmazottal rendelkezik. Magyarországon 2018-tól van jelen és jelenleg több mint 730 munkavállalót foglalkoztat.

Rexel Magyarország Kft.

A Rexel Magyarország Kft egy főleg Európában működő irodai gépek, irodaszerek és egyéb irodai kiegészítők kereskedelmével foglalkozó cég. Hazánkban 2006-tól van jelen és immáron közel 60 főt foglalkoztat.

Phoenix Pharma Zrt.

A Phoenix Pharma 1995 óta van jelen Magyarországon. Gyógyszer-nagykereskedőként az egészségügyi ellátórendszer szerves részét képi hazánkban. Jelenleg 638 munkatárssal rendelkezik.

Nefab Packaging Hungary Kft.

A Nefab Packaging egy ipari csomagolóanyag gyártásra szakosodott vállalat. 2002 februárjában kezdte meg működését Magyarországon és 2008-ban költözött Fótra, majd számos más hazai városban is telephelyet nyitott. Jelenleg több, mint 100 főt foglalkoztat hazánkban.

JYSK Kft.

A Jysk dán alapítású, bútor, világítási eszköz, és egyéb háztartási cikk kereskedelmével foglalkozó vállalat. Magyarországon 2005 óta működik. Néhány kivételtől eltekintve Európa valamennyi országában rendelkezik üzletekkel, továbbá jelen van még többek között Kanadában, Kínában, Kazahsztánban, Vietnámban és Indonéziában, összesen több, mint 3000 áruházzal. Magyarországon kb. 820 fő dolgozót foglalkoztat.

OBI Hungary Retail Kft.

Az OBI német barkácsáruház-lánc. Magyarországon legelőször 1994-ben nyílt meg, működése csak európai országokra terjed ki. A fóti egysége viszonylag későn nyílt meg, 2013-ban. Hazánkban kb. 2000 munkavállalóval rendelkezik.

Lear Corporation Hungary Kft.

A Lear egy amerikai autóülés és elektromos energiakezelő rendszerek beszállításával foglalkozó vállalat, amely összesen 35 országban van jelen a világon. Magyarországon a 2000-es évek elejétől üzemel. Ma közel 2000 fő dolgozik a Learnél országszerte.

Philip Morris Magyarország Kft.

A Philip Morris egy svájci-amerikai multinacionális cigaretta- és dohánygyártó vállalat. 1992-ben alakult meg, az Egri Dohánygyár felvásárlását követően. Jelenleg 166 főt foglalkoztat Magyarországon.

Fóton szintén megtalálható az Auchan és az ALDI élelmiszer üzletei.

GÖD

Samsung SDI Magyarország Zrt.

A Samsung SDI koreai vállalat, amely újratölthető akkumulátorokat gyárt az IT-szektor, a gépjárművek és az energiatároló rendszerek (ESS) számára. Európában Magyarországon kívül csak Németországban és Ausztriában rendelkezik üzemmel. Hazánkban 2017-ben kezdte meg

működését a gyár egy korábbi szintén Samsung üzem helyén, jelenleg 2379 munkatárssal rendelkezik a cég.

SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft

A SPAR Magyarország Kft. 1990-ben alapult. Az amúgy holland alapítású SPAR magyarországi kft-jének működését az osztrák Austria SPAR International AG koordinálja. Jelenleg kb. 13.000 dolgozója van Magyarországon.

CSOMÁD ÉS SZŐD

Csomádon és Sződön jelenleg nem üzemel jelentős transznacionális vállalat. Ennek okai sokfélék lehetnek, ezek közül vázolunk fel párat. Csomád esetében elmondható, hogy az övezet települései közül ez a község fekszik a legtávolabb a nagyobb közlekedési folyosóktól; Sződön pedig egészen 2020-ig nem működött - nagyobb beruházási területtel rendelkező - ipari vagy vállalkozói park. 2017-ben egy sikeres támogatási pályázatból származó források segítségével jött létre a sződi vállalkozói park.

33. tábla: A gödi különleges gazdasági övezet legjelentősebb vállalatai

Település	Vállalkozás típusa	Név	Székhely/Telephely	Tevékenység
Dunakeszi	nagyvállalat	LIGHTTECH Lámpatechnológiai Kft.	telephely	világítástechnika
		EGLO Magyarország Termelő Kft.	telephely	világítástechnika
		INESA Europa Kft.	telephely	LED világítótestek gyártása
		Dunakeszi Járműjavító	telephely	vasúti járműgyártás és javítás
		SCITEC Ipari és Kereskedelmi Kft.	telephely	étrend-kiegészítők gyártása és forgalmazása
		AUTONET Import Magyarország Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	telephely	gépjármű alkatrész kereskedelem
		BHS Trans Kft.	székhely	logisztika
		Food Transport Line Kft.	székhely	logisztika
		BAUHAUS SZAKÁRUHÁZAK Kereskedelmi Bt.	székhely	barkácsáruház
		SWIETELSKY- UTVASUT Kft.	székhely	építés és építőanyag kereskedelem
		AUCHAN MAGYARORSZÁG Kft.	telephely	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
		Telenor Magyarország Zrt.	telephely	Vezeték nélküli távközlés
		AmRest Kft. (KFC)	telephely	Éttermi, mozgó vendéglátás
		Vodafone Magyarország Zrt.	telephely	Vezeték nélküli távközlés
		DIGI Távközlési és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	telephely	Vezetékes távközlés
		Progress Étteremhálózat Kft. (McDonald's)	telephely	Éttermi, mozgó vendéglátás

		BAUHAUS SZAKÁRUHÁZAK Bt.	székhely	Iparcikk jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
		Tízpróba Magyarország Kft. (Decathlon)	telephely	Iparcikk jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
		VÖRÖSKŐ Kft.	telephely	Villamos háztartási készülék kiskereskedelme
		TESCO-GLOBAL Zrt.	telephely	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
		dm Kft.	telephely	Illatszer-kiskereskedelem
		H & M Hennes & Mauritz Kft.	telephely	Ruházat kiskereskedelem
		Lidl Magyarország Bt.	telephely	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
		ALDI MAGYARORSZÁG ÉLELMISZER Bt.	telephely	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
		MKB Nyrt.	telephely	Egyéb monetáris közvetítés
		UniCredit Bank Zrt.	telephely	Egyéb monetáris közvetítés
		OTP Bank Nyrt.	telephely	Egyéb monetáris közvetítés
		CIB Bank Zrt.	telephely	Egyéb monetáris közvetítés
		DIEGO Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	telephely	Bútor, szőnyeg, világítóberendezés nagykereskedelme
	középvállalkozás	Clearwater Kft.	telephely	Üdítőital, ásványvíz gyártása
		TRIUMPH INTERNATIONAL (Budapest) Kft.	telephely	Ruházat, lábbeli nagykereskedelme
		Takko Fashion Kft.	telephely	Ruházat kiskereskedelem
		Dunakeszi Járműjavító Kft.	székhely	Vasúti, kötöttpályás jármű gyártása
		Héfal Kft.	telephely	Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása
Göd	nagyvállalat	Samsung SDI Magyarország Zrt.	székhely	Akkumulátor, szárazelem gyártása
		SPAR Magyarország Kft.	telephely	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
	középvállalkozás	Piramis Építőház Kft.	székhely	Fűrészárugyártás
Fót	nagyvállalat	JYSK Kft.	telephely	Bútor, világítási eszköz, egyéb háztartási cikk kiskereskedelme

	AUCHAN MAGYARORSZÁG Kft.	telephely	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
	ALDI MAGYARORSZÁG ÉLELMISZER Bt.	telephely	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
	OBI Hungary Retail Kft.	telephely	Iparcikk jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
	ROSSMANN Magyarország Kft.	telephely	Illatszer-kiskereskedelem
	Pepco Hungary Kft.	telephely	Iparcikk jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
	PHOENIX Pharma Zrt.	székhely	Gyógyszer, gyógyászati termék nagykereskedelme
	Lear Corporation Hungary Kft.	telephely	Járművillamossági, -elektronikai készülékek gyártása
	Philip Morris Magyarország Kft.	telephely	Dohányáru nagykereskedelme
	ABB Kft.	telephely	Egyéb m. n. s. gép, berendezés nagykereskedelme
	BioTech USA Kft.	telephely	Egyéb élelmiszer nagykereskedelme
	Baker Hughes Hungary Kft.	telephely	Egyéb villamos berendezés gyártása
	GE Healthcare Magyarország Kft.	telephely	Gyógyszer, gyógyászati termék nagykereskedelme
	PHOENIX Pharma Zrt.	telephely	Gyógyszer, gyógyászati termék nagykereskedelme
középvállalkozás	Autocentrum AAA AUTO Kft.	székhely	Személygépjármű-, könnyűgépjármű kereskedelem
	INGRAM MICRO Magyarország Kft.	telephely	Számítógép, periféria, szoftver nagykereskedelme
	Nefab Packaging Hungary Kft.	székhely	Vegyestermékkörű nagykereskedelem
	WebEye Telematics Zrt.	székhely	Egyéb természettudományi, műszaki kutató, fejlesztés
	GS Operating Magyarország Kft.	székhely	Egyéb m. n. s. gép, berendezés nagykereskedelme
	JÁSZ-PLASZTIK AUTÓCENTRUM Kft.	telephely	Személygépjármű-, könnyűgépjármű kereskedelem

		Interchange Kft.	telephely	Értékpapír-, árutőzsdei ügynöki tevékenység
		Nemzeti Filmintézet Közhasznú Nonprofit Zrt.	telephely	Egészségügy, oktatás, kultúra, egyéb szociális szolgáltatás (kivéve: társadalombiztosítás) igazgatása
		Rexel Magyarország Kft.	telephely	Egyéb m. n. s. gép, berendezés nagykereskedelme
		Nefab Packaging Hungary Kft	telephely	Vegyestermékkörű nagykereskedelem
Csomád	középvállalkozás	Műbarát Kft.	székhely	Saját tulajdonú ingatlan adásvétele
		Letyshops Kft.	székhely	Reklámügynöki tevékenység
Sződ	középvállalkozás	Robot-X Hungary Kft.	telephely	M.n.s. egyéb speciális gép gyártása
		GÖDÖLLŐ COOP Zrt.	telephely	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem

Forrás: saját adatgyűjtés

III.2. A GÖDI KÜLÖNLEGES GAZDASÁGI ÖVEZETET ÉRINTŐ TERVEZÉSI-FEJLESZTÉSI KÖRNYEZET ÁTTEKINTÉSE

III.2.1. Az övezeti települések településfejlesztési dokumentumainak áttekintése

Göd

Göd város jelenleg hatályban lévő Településfejlesztési Konceptiója 2018. novemberében készült el. A település 2030-ra elérendő jövőképe, hogy Göd értékeit és földrajzi helyzetéből adódó előnyeit jól kihasználó, tudatosan fejlődő, otthonos kisváros. A város átfogó- és rész céljait az alábbi táblázat mutatja be.

34. tábla: Göd város Településfejlesztési Konceptiójának célrendszere

Göd értékeit és földrajzi helyzetéből adódó előnyeit jól kihasználó, tudatosan fejlődő, otthonos kisváros.	
1. VERSENYKÉPES VÁROS	V1 Gazdaság versenyképességének javítása
	V2 A gazdaságfejlesztés infrastrukturális és szervezeti feltételeinek kialakítása
	V3 Meglévő ipar fejlesztése
	V4 A lakosság foglalkoztatásának bővítése, jövedelmek növelése
	V5 Kis- és középvállalkozások fejlesztése, erősítése
2. FENNTARTHATÓ ÉS ÉLHETŐ VÁROS	F1 Hatékony energiatakarékos és fenntartható városüzemeltetés
	F2 Vonzó és energiahatékony épített környezet, táj- és településkép
	F3 Minőségi életkörülmények és színvonalas lakókörnyezet fenntartása, átalakuló városrészek tervszerű, ütemezett fejlesztése
	F4 Energiatakarékos területfelhasználás, a tájhasználat optimalizálása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, a helyi erőforrások hasznosítása (táji, természeti, épített értékek)
	F5 Fenntartható mobilitás, biztonságos közlekedés, térségi közlekedés és a városi műszaki infrastruktúra fejlesztése
3. GONDOSKODÓ VÁROS	G1 Aktív kulturális és sportélet, rekreációs lehetőségek
	G2 Magas színvonalú humán szolgáltatások

	G3 Közösségi, szolidáris társadalom
	G4 Kultúra és sport támogatása
	G5 Helyi identitástudat erősítése, népesség megtartása
4. TERMÉSZETI KÖRNYEZETET MEGŐRZŐ VÁROS	T1 Természeti és épített értékek megóvása és fejlesztése
	T2 Változatos rekreációs igényeket szolgáló zöldfelületi rendszer
	T3 Turisztikai infrastruktúra fejlesztése
	T4 A városi zöldfelületi hálózat továbbfejlesztése
	T5 Duna-parti területek fejlesztése az ökológiai szempontok figyelembe vételével

Forrás: Göd város Településfejlesztési Koncepciója

Dunakeszi

Dunakeszi város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) 2015-ben készült el, a 2008-ban elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégiájának (IVS) felülvizsgálatával. A Stratégia jövőképe változatlan maradt: Dunakeszi legyen egy élhető, otthonos, egyedi természeti, környezeti adottságait használó, gazdaságilag stabil, magas szolgáltatási színvonalat nyújtó város. Az IVS céljainak áttekintésekor megfogalmazódott, hogy az eltelt idő fejlődésének eredményeként nagyobb hangsúlyt kell helyezni a természeti és az épített környezet megóvására, a fenntarthatóság előtérbe helyezésével. Ezt elismerve, illetve illeszkedve a felsőbb területi szintek célrendszeréhez a város középtávú fejlesztéseinek célrendszereként az alábbi célok kerültek megfogalmazásra.

35. tábla: Dunakeszi város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának célrendszere

Dunakeszi legyen egy élhető, otthonos, egyedi természeti, környezeti adottságait használó, gazdaságilag stabil, magas szolgáltatási színvonalat nyújtó város.	
Élhető városi környezet megteremtése	Műszaki infrastruktúra fejlesztése
	Épített környezet fejlesztése
	Természeti környezet, zöldfelületek fejlesztése
Színvonalas szolgáltatások megteremtése	Közszolgáltatások minőségi, mennyiségi fejlesztése
	Rekreációs és sport célú intézmények fejlesztése
	Igazgatási, közigazgatási feladatellátás fejlesztése

	A művelődés és közösségi élet színtereinek fejlesztése
Versenyképes gazdaság, turizmus	Versenyképes KKV szektor megteremtése
	Ipari-gazdasági területek fejlesztése

Forrás: Dunakeszi város Integrált Településfejlesztési Stratégia

Sződ

Sződ község Településfejlesztési Konceptiójának véleményezési dokumentációja 2020. novemberében készült el. Sződ célja egy vonzó, emberközpontú település megteremtése, amely képes megőrizni hagyományos falusi arculatát, lakóhelyként mind települési képét, mind szolgáltatásait tekintve magas színvonalat nyújt, ahol fontos a helyi lakosság elégedettségének, bizalmának fenntartása, a települési környezet lakossági igényeknek megfelelő alakítása, az erőforrások ésszerű felhasználása, a fenntartható fejlődés szem előtt tartása. Sződ község jövőképe a Településfejlesztési Konceptiójában: Sződ versenyképes, élhető és gondoskodó település. A jövőkép eléréséhez kapcsolódóan 3 átfogó és 10 részelt fogalmaz meg, amelyeket az alábbi táblázat foglal össze.

36. tábla: Sződ község Településfejlesztési Konceptiójának célrendszere

Sződ versenyképes, élhető és gondoskodó település.	
1. VERSENYKÉPES TELEPÜLÉS	V1 Fejlett helyi gazdaság, nagyszámú minőségi munkahely, magasabb jövedelmi szint, hatékony gazdaságfejlesztés
	V2 A gazdaságfejlesztés infrastrukturális és szervezeti feltételeinek kialakítása
	V3 Turizmusfejlesztés gazdasági szerepének növelése
2. FENNTARTHATÓ ÉS ÉLHETŐ TELEPÜLÉS	F1 Hatékony energiatakarékos és fenntartható településüzemeltetés
	F2 Minőségi lakókörnyezet, vonzó épített környezet, táj- és településkép
	F3 Az épített környezet megőrzése
	F4 Energiatakarékos területfelhasználás, a tájhasználat optimalizálása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, a helyi erőforrások hasznosítása (táji, természeti, épített értékek)
3. GONDOSKODÓ TELEPÜLÉS	G1 Magas színvonalú humán szolgáltatások, intézmények korszerűsítése
	G2 Közösségi, szolidáris társadalom
	G3 Aktív kulturális és sportélet, rekreációs lehetőségek

Forrás: Sződ község Településfejlesztési Konceptiója és településrendezési eszközei, véleményezési dokumentáció

Csomád

Csomád község jelenleg hatályban lévő Településfejlesztési Konceptióját 2016. márciusában hagyták jóvá. Csomád hosszú távú elképzelése egy olyan, az agglomerációs előnyöket kihasználni tudó, élhető, a helyi kisléptékű fejlesztések mentén létrejövő települési közösség és lakókörnyezet megteremtése, amely maximálisan figyelembe veszi a közösségi érdekeket és értékeket. Jövőképe is ennek mentén került meghatározásra: Csomád, az agglomeráció élhető és vonzó lakóhelye. A jövőkép eléréséhez megvalósítandó célokat az alábbi táblázat mutatja be.

37. tábla: Csomád község Településfejlesztési Konceptiójának céljai és rész céljai

Csomád, az agglomeráció élhető és vonzó lakóhelye.				
1. A lakóiról gondoskodó település	2. Sajátos csomádi településkép	3. Lovas turizmus fejlesztése	4. Geotermikus energia hasznosítása	5. Településmarketing és településmenedzsment
1. Új polgármesteri hivatal építése				
2. Közterület megújítás				
3. Kerékpárút építése				
4. Útépitések				
5. Új játszótér építése				
6. Csapadékvíz, felszíni vízelvezetés				
7. Szennyvízcsatorna rendszer				
8. Termálvíz hasznosítás				
9. Közvilágítás korszerűsítés				
10. Helyi tömegközlekedés gazdaságossá tétele				
11. Településmarketing és településmenedzsment program				

Forrás: Csomád község Településfejlesztési Konceptiója

Fót

Fót Város hatályos Településfejlesztési Konceptióját 2013-ban fogadták el, a 2008-ban készült koncepció felülvizsgált változataként. 2021-ben indították el Fót Város új Településfejlesztési Konceptiójának és Integrált Településfejlesztési Stratégiájának készítését a megnyíló uniós források nyújtotta fejlesztési lehetőségekkel összhangban. Fót Településfejlesztési Konceptióját 2008-ban fogadták el, majd 2013. júliusában készült el a felülvizsgált változata. A város célja, hogy Fót egy olyan karakteres kisváros legyen, ahol az egyes funkcionális egységek egymástól jól elkülöníthetően fejlődnek. Egy kellemes, alapvetően családi házas kertvárosi lakóhely, a külső kerületek alternatívája, melyet az autópályák adta lehetőségekre épült kereskedelmi, logisztikai környezetkímélő, csendes ipar egészít ki. Fót Város jövőképe a Településfejlesztési Konceptiójában: Dinamikusan fejlődő, komfortos kertváros. A jövőkép

eléréséhez elengedhetetlen megújulás építőköveit, a koncepció célrendszerét az alábbi táblázat foglalja össze.

38. tábla: Fót Város Településfejlesztési Koncepciójának célrendszere

Fót a dinamikusan fejlődő, komfortos kisváros.				
Gazdaságfejlesztés		Társadalmi kohézió		Kistérségi munkamegosztás
Komfortos Kisváros	Erős gazdasági bázis	Karakteres Kisváros	Térségi turisztikai központ	Térségi intézményi központ
Rehabilitált városmag projektek				
Új városi alközpontok létrehozása program				
Kulturális város projektek				
Szolgáltató város projektek				
Egészségváros projektek				
Helyi gazdaságot fejlesztő projektek				
Szabadidős és turisztikai célú projektek				
Ökológiai város projektek				

Forrás: Fót Településfejlesztési Koncepció, Felülvizsgált 2012-13.

III.2.2. A Pest megyei területfejlesztési program rendelkezéseinek áttekintése

A Pest megyei területfejlesztési program (PMTF) prioritásai, illetve jelen Stratégia illeszkedése a PMTF céljaihoz a IV.1.6. fejezetben kerülnek részletes bemutatásra.

III.2.3. A gödi különleges gazdasági övezet jogszabályi környezete

Az Országgyűlés 2020. június 16-án fogadta el a **2020. évi LIX. törvényt** a különleges gazdasági övezetről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról. (a továbbiakban: Törvény). A Törvény célja, hogy „Magyarország nemzetgazdasági stabilitása, gazdasági termelőképességének előmozdítása és versenyképességének fokozása, valamint kiemelt gazdasági jelentőséggel bíró területei gazdasági fejlődésének előmozdítása érdekében” „minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson”. A Törvény ezért „elkülönített területek létrehozásával kedvező körülményeket teremtsen a gazdasági tevékenység folytatására”.

A Törvényben meghatározott különleges gazdasági övezet kijelölésének feltétele, hogy az új beruházás vagy bővítés:

- a) legalább 5 milliárd forint teljes költségigényű,
- b) a megye területének jelentős részére kiható gazdasági jelentőségű, és

- c) munkahelyek tömeges elvesztésének elkerülését, vagy új munkahelyek létesítését szolgálja.”

A Törvény értelmében a Kormány az érintett területet rendeletben különleges gazdasági övezetté nyilváníthatja, továbbá „meghatározza a különleges gazdasági övezet területét és a beruházással közvetlenebbül érintett települési önkormányzatokat.”

A Törvény hatálya kiterjed „a beruházásnak a helyszínére és közvetlen környezetére”. A különleges gazdasági övezet kijelölése esetében a Törvény rendelkezik arról, hogy az ott folytatott gazdasági „tevékenységből származó pozitív gazdasági eredmények és azok hasznainak arányos, a területén élők jólétének és biztonságának kiteljesedése, az életminőség javítása, ezáltal a közösség gyarapodása, valamint az érintett helyi önkormányzatok hatékonyabb feladatellátása céljára történő felosztása” megvalósuljon.

„A különleges gazdasági övezet területén kizárólag kereskedelmi, szolgáltató, valamint ipari tevékenység folytatható.”

A különleges gazdasági övezethez tartozó „ingatlanok tulajdonjogát a különleges gazdasági övezet fekvése szerinti megye megyei önkormányzata az ingatlanok terheivel, és az azokkal kapcsolatos egyéb kötelezettségekkel együtt szerzi meg.”

A Kormány a 2020. évi LIX. törvény felhatalmazása alapján alkotta meg a **294/2020. (VI. 18.) Korm. rendeletet** a Göd város közigazgatási területén különleges gazdasági övezet kijelöléséről (a továbbiakban: Rendelet).

A Rendeletben a Kormány különleges gazdasági övezetet jelölt ki Göd város közigazgatási területén. A Rendelet 1. melléklete tartalmazza az érintett ingatlanokat. Az érintett ingatlanok nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások helyszínéül szolgálnak a **141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet** az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról alapján, és annak 22. mellékletében kerültek meghatározásra. A beruházás kormányrendelet szerinti meghatározása: 7. „Ipari-innovációs fejlesztési terület kialakítása, valamint a területen megvalósítandó feldolgozóipari beruházások Göd város területén”; továbbá 7a „Ipari-innovációs fejlesztési terület kialakítás, valamint a területen megvalósítandó feldolgozóipari beruházások megvalósításához szükséges közlekedési és egyéb infrastruktúra-beruházások és véderdő telepítések Göd város területén”. A Kormányrendelet 3. melléklete tartalmazza a 2. mellékletben foglalt táblázat 7 és 7a sora szerinti beruházások közlekedési kapacitásbővítéssel összefüggő útszélesítései által érintett ingatlanok beruházási helyszíneinek felsorolását.

A Rendelet értelmében „Beruházással közvetlenebbül érintett települési önkormányzat”: Csomád, Dunakeszi, Göd, Fót és Sződ települések Önkormányzatai.

A gödi különleges gazdasági övezet településeinek támogatásra vonatkozó általános szabályokat Pest Megye Önkormányzata Közgyűlésének **14/2020. (X.5.) önkormányzati rendelete** az önkormányzati támogatásokról, IV. fejezete tartalmazza (2020. október 6.).

„11. Az övezeti települések támogatásra vonatkozó általános szabályok

31. § A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Törvény) 8. § (4) bekezdése alapján Pest Megye Önkormányzata saját bevételét képező helyi adóbevételből a Göd város közigazgatási területén különleges gazdasági övezet kijelöléséről szóló 294/2020. (VI. 18.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése szerint a beruházással közvetlenebbül érintett települések (a továbbiakban: övezeti település), valamint más Pest megyei település fejlesztéseinek támogatására az e rendeletben foglaltakat a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

32. § (1) A Közgyűlés a Törvény 8. § (4) bekezdése alapján Pest Megye Önkormányzatát megillető adóbevétel 97%-a (a továbbiakban: forrás) felhasználására az alábbi alapokat hozza létre:

- a) Településfejlesztési alap,
- b) Gödi útfenntartási és -fejlesztési alap,
- c) Gödi zöld-fenntarthatósági alap,
- d) Civil támogatási alap.

(2) Az önkormányzat éves költségvetési rendeletében tervezett adóbevétel (1) bekezdés a-d) pont szerinti alapok közötti allokációjáról a Közgyűlés dönt.”

12. Településfejlesztési alap

33. § (1) A településfejlesztési alap forráskeretének felhasználása

- a) pályázati felhívás útján településfejlesztési és az ezzel kapcsolatban közvetlenül felmerülő tevékenységekre,
 - b) a Közgyűlés döntése alapján Pest Megye Önkormányzata által Pest megyében megvalósítandó településfejlesztési vagy területfejlesztési tevékenységekre, vagy
 - c) kivételes esetben – egyedi támogatási kérelem útján – az övezeti települési önkormányzat vagy más szervezet által az övezeti településeken megvalósítandó településfejlesztési célú tevékenységekre,
 - c) kivételes esetben – egyedi támogatási kérelem útján – az övezeti települési önkormányzat vagy más szervezet által az övezeti településeken megvalósítandó településfejlesztési célú tevékenységekre,
- és az ezekkel kapcsolatban közvetlenül felmerülő tevékenységekre történik.

(2) Támogatást igénylő az (1) bekezdés a) pont szerinti pályázati eljárásban övezeti település önkormányzata vagy más szervezet lehet.

- 34. § (1)** A településfejlesztési alappal kapcsolatban támogatónak a 33.§ (1) bekezdés a), c) és d) pontjában meghatározott esetben a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság minősül.
- (2) A pályázati eljárás két fordulóból áll.
- (3) A pályázati eljárás 1. fordulójának pályázati felhívása legalább az 5. § (1) bekezdés 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8., 12., 13., 16., 18., 19. 20. és 21. pontjaiban meghatározott tartalmat foglalja magában.
- (4) A pályázati felhívásban meghatározott támogatható tevékenység a pályázati felhívás 1. fordulójában kizárólag keretjelleggel, településfejlesztési tevékenységként kerülhet meghatározásra. A pályázati eljárás 1. fordulójában a pályázati felhívás alapján a támogatást igénylők – a pályázati felhívásban ismertetett módon és tartalommal – kidolgozzák a településfejlesztési projektjavaslataikat.
- (5) A 33.§ (1) bekezdés d) pontja alapján befogadott kérelmekre egy naptári évben a településfejlesztési alappól legfeljebb 50 millió forint fordítható.
- 35. § (1)** Pest Megye Önkormányzata köteles gondoskodni az övezeti települések területét magában foglaló fejlesztési program (a továbbiakban: fejlesztési program) kidolgozásáról, amely figyelembe veszi az övezeti települések településfejlesztési dokumentumaiban foglaltakat, továbbá a megyei területfejlesztési program rendelkezéseit is.
- (2) A fejlesztési programról a Közgyűlés hoz döntést.
- (3) A fejlesztési program kidolgozásának költsége településfejlesztési alap terhére elszámolható.
- 36. § (1)** Támogató a pályázati eljárás 1. fordulójára benyújtott pályázatokat a fejlesztési programhoz való illeszkedés szempontjából bírálja el, és dönt a pályázatokban foglalt projektjavaslatoknak a pályázati eljárás 2. fordulójára bocsátásáról.
- (2) Azok a pályázatok, amelyek nem vagy nem megfelelő mértékben illeszkednek az övezeti fejlesztési programhoz, a pályázati eljárás 1. fordulójában elutasításra kerülnek.
- 37. § (1)¹⁶** A pályázati eljárás 2. fordulójában a támogató pályázati felhívás útján a támogatást igénylőket az 1. fordulóban támogatott pályázatok műszaki-szakmai-költségvetési szempontból részletesebb, a pályázati felhívásban kifejtett szempontok szerinti kidolgozására hívja fel.

¹⁶ Módosította a 4/2021. (II.17.) önkormányzati rendelet 3. § (4) bekezdése, hatályos 2021. 02. 18-tól.

- (2) A pályázati felhívásban meghatározott értékelési szempontok szerint a támogató felállítja a pályázatokban meghatározott projektek támogathatósági rangsorát.

13. Gödi útfenntartási és -fejlesztési alap

- 38. §** (1) A Gödi útfenntartási és -fejlesztési alap Göd város közigazgatási területén közutak kialakítására, fejlesztésére és karbantartására, valamint az e tevékenységekkel kapcsolatban közvetlenül felmerülő tevékenységek finanszírozására fordítható.
- (2) Az alap forráskerete
- a) a Pest Megye Önkormányzata által megvalósítandó tevékenységekre, vagy
- b) – ha a közút kialakítására, fejlesztésére, karbantartására jogszabály alapján más szerv jogosult vagy köteles – más szerv részére nyújtott támogatásra – a Törvény hatályba lépésének napjára visszamenő hatállyal – fordítható.
- (3) A (2) bekezdés b) pont szerinti támogatás egyedi támogatási kérelem alapján történik.
- (4) Az útfenntartási alappal kapcsolatban támogatónak a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság minősül.
- (5) Az alap éves forráskeretének felhasználásra a Közgyűlés vagy a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság prioritásokat határozhat meg.

14. Gödi zöld-fenntarthatósági alap

- 39. §** (1) A Gödi zöld-fenntarthatósági alap Göd város közigazgatási területén megvalósuló, a lakossági életminőséget, a klímavédelmet és a hatékony erőforrás-gazdálkodást célzó
- a) zöld infrastruktúra fejlesztésekre,
- b) a környezeti ártalmak, a környezetterhelés csökkentésére vagy megszüntetésére irányuló beavatkozásokra, és
- c) a természeti értékek megőrzését és védelmét szolgáló beavatkozásokra használható fel.
- (2) Az alap forráskerete
- a) a Pest Megye Önkormányzata által megvalósítandó tevékenységekre, vagy
- b) más szerv részére nyújtott támogatásra – a Törvény hatályba lépésének napjára visszamenő hatállyal – fordítható.
- (3) A (2) bekezdés b) pont szerinti támogatás egyedi támogatási kérelem alapján történik.
- (4) A zöld-fenntarthatósági alappal kapcsolatban támogatónak a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság minősül.

- (5) Az alap éves forráskeretének felhasználása érdekében a Közgyűlés vagy a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság prioritásokat határozhat meg.

15. Civil támogatási alap

- 40. §** (1) A Civil támogatási alap a (3) bekezdésben meghatározott szervezetek működésének, tevékenységének támogatására használható fel.
- (2) A Civil támogatási alap forráskerete pályázati felhívás útján kerül felhasználásra.
- (3) A pályázati felhívásban támogatást igénylőként az alábbi formában működő szervezeteket lehet meghatározni:
- a) egyesület,
 - b) egyesület jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége,
 - c) alapítvány,
 - d) alapítvány jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége, intézménye,
 - e) közalapítvány,
 - f) közalapítvány önálló intézménye,
 - g) sportszövetség,
 - h) sportegyesület,
 - i) polgárőr egyesület,
 - j) nemzetiségi egyesület,
 - k) vallási egyesület vagy
 - l) egyházi jogi személy.
- (4) A pályázati felhívásban támogatást igénylőként nem határozható meg párt, szakszervezet, munkavállalói, munkáltatói, tulajdonosi érdekképviseleti szervezetek, kölcsönös biztosító egyesület, pártalapítvány és közérdekű vagyonkezelő alapítvány formában működő szervezet.
- (5) Támogatást igénylő a (3) bekezdés a)-k) pontjában meghatározott szervezetek közül az lehet, amelynek székhelye a (7) bekezdés szerinti települések valamelyikén található, és támogatható tevékenységét a pályázati felhívásban meghatározott település területén valósítja meg.
- (6) Egyházi jogi személy támogatást igénylő akkor lehet, ha támogatható tevékenységét a (7) bekezdés szerinti települések meghatározott település területén valósítja meg.
- (7) A pályázati felhívásban meghatározott település elsősorban övezeti település vagy az övezeti település közigazgatási határával közvetlenül határos település lehet.
- (8) A Civil támogatási alappal kapcsolatban támogatónak a Megyei Értéktár Bizottság minősül.

Részletes indoklás

32. §

A rendelet-tervezet az adóbevétel 97%-ának felhasználása érdekében négy alap létrehozását rendeli el. A Közgyűlés jogosult dönteni arról, hogy a rendelkezésre álló adóbevételt az alapok között milyen megoszlásban allokálja. A tervezet nem tartalmaz szabályozást arra nézve, hogy az allokációról szóló döntést pontosan mekkora adóbevétel rendelkezésre állása esetén kell meghozni. Az allokációról szóló döntést a Közgyűlésnek akkor célszerű meghozni, amikor ésszerű, a célok végrehajtása érdekében megfelelő mértékű adóbevétel rendelkezésre áll. A rendelet szintén nem tartalmaz arra vonatkozó szabályozást, hogy az allokáció egy vagy több lépcsőben történjen, így lehetőség van arra is, hogy a Közgyűlés csak egy vagy több meghatározott alapra határoz meg forrást, míg a más alapokra az erről szóló döntést más időpontban hozza meg.

33. §

A településfejlesztési alap két módon használható fel: 1. pályázati felhívás keretében kizárólag a négy övezeti település önkormányzatai kaphat támogatást településfejlesztési célra, 2. Pest Megye Önkormányzata Pest megyében – beleértve az övezeti településeket is – valósít meg saját maga településfejlesztési vagy területfejlesztési tevékenységet, beleértve az ehhez kapcsolódó közvetlen költségeket.

34. §

A rendelet-tervezet szerinti támogatónak a pályázati eljárásban a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság minősül, azaz e bizottság dönt – többek között – a pályázati felhívások megjelentetéséről és a pályázatokra vonatkozó döntésekről (elbírálásról) is.

A településfejlesztési alap forrásának felhasználása kétfordulós pályázat útján történik.

A pályázati eljárás 1. fordulójára vonatkozó pályázati felhívásban törekedni kell arra, hogy a települési projektjavaslatok kidolgozásának követelménye nem szükségszerűen minden részletre kiterjedő, a támogatást igénylők számára jelentős kapacitások lekötését nem igénylő, ésszerű mértékű legyen, ugyanakkor a településfejlesztési projektjavaslat indokoltsága, megalapozottsága, műszaki-szakmai megvalósíthatósága, és előzetes költségbecslése kellő megalapozottsággal bírjon.

35-36. §

A Közgyűlés az övezeti települések területét magában foglaló fejlesztési program kidolgozásáról köteles gondoskodni. Ennek összhangban kell lennie az övezeti települések településfejlesztési dokumentumaiban foglaltakkal, továbbá a megyei területfejlesztési programmal.

E fejlesztési programhoz való illeszkedés határozza meg azt, hogy a települési önkormányzat által benyújtott pályázat a 2. fordulóra bocsátható –e. Az erre vonatkozó döntést támogatói minőségében a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság hozza meg.

37. §

A pályázati eljárás 2. fordulója során az 1. fordulóban nyertes pályázatok részletesebb kidolgozása történik meg. A Gazdasági és Pénzügyi Bizottság az értékelést követő döntésében rangsorolja a pályázatokat. Figyelemmel a 33. § (3) bekezdésre, Göd Város Önkormányzata által benyújtott pályázatok rangsorának felállítása az elkülönített keret alapján történik.

38. §

A gödi útfenntartási és -fejlesztési alap felhasználása kizárólag Göd város közigazgatási területén történik.

Ha más szerv támogatása történik meg az alapból, támogatónak a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság minősül, azaz e bizottság dönt a támogatási kérelmekről. Pest Megye Önkormányzata által elvégzendő beruházások / beavatkozások esetében az erről szóló döntést a Közgyűlés hozza meg.

39. §

A zöld-fenntarthatósági alap felhasználása szintén kizárólag Göd város közigazgatási területén, az útfenntartási alappal gyakorlatilag azonos módon történik.

Pest Megye Önkormányzata Közgyűlésének 4/2021. (II.17.) önkormányzati rendelethez

Részletes indoklás

3. §

A tervezet a Településfejlesztési alap forráskeretének felhasználását Rendeletben meghatározott öt települési önkormányzat mellett olyan szervezetek számára is lehetővé teszi, amelyeknek tevékenysége illeszkedik az övezeti programhoz: például egyházak által fenntartott közoktatási intézmények fejlesztése, egészségügyi ellátórendszerhez tartozó különböző intézmények fenntartói stb. Ennek részletszabályait a pályázati felhívásban kell meghatározni, erre a támogatónak minősülő Gazdasági és Pénzügyi Bizottság jogosult.

A hatályos szabályozás kiegészül azzal, hogy indokolt esetben (például a beruházás sürgőssége vagy más indokolt ok miatt) a pályázati eljárás mellőzésével, egyedi támogatási kérelem útján is biztosítható legyen – kizárólag az övezeti településen – településfejlesztési célú tevékenység megvalósítása.

III.3. HELYZETÉRTÉKELÉS – SWOT-ANALÍZIS

A SWOT-analízis az övezeti települések helyzetét összefoglaló értékelés, az alábbi csoportosítás szerint:

- Belső tényezők vizsgálata (belső pozitív és negatív adottságai)
 - Strengths (Erősségek)
 - Weaknesses (Gyengeségek)

- Külső tényezők vizsgálata (a befolyásoló külső pozitív és negatív tényezők)
 - Opportunities (Lehetőségek)
 - Threats (Veszélyek)

Az elemzés az övezet működését befolyásoló belső adottságok (erősségek, gyengeségek) és külső feltételek (lehetőségek, veszélyek) értékelése.

A belső adottságok és lehetőségek jelen esetben az övezeti települések jellemzőit jelenti, amelyekre az övezet fejlesztőinek és vezetőinek többnyire közvetlen vagy közvetett hatása van, az erősségek növelésével, kiaknázásával, a gyengeségek csökkentésére vagy megszüntetésére irányuló tevékenységgel. A külső tényezők és feltételek az övezet fejlesztői és vezetői számára adottságként jelentkeznek, rájuk jellemzően közvetlen ráhatásuk nincs, a megvalósítás során azonban a lehetőségek kihasználására és a veszélyek elhárítására, csökkentésére irányuló tevékenységekre van szükség.

Az elemzés azzal a feltételezéssel készült, hogy a Covid-19 válság mielőbbi lecsengése és/vagy a vakcina révén kezelése várható, és a Projekt indulására a korábbi üzleti viszonyok és trendek közel helyreállnak.

Belső tényezők

Erősségek

- Az övezet magterületei gazdag és nagy múltú ipari hagyományokkal és jelenleg is prosperáló ipari bázissal rendelkezik.
- A külföldi működőtőke beruházások számára igen kedvezőek az övezet kínálta betelepülési feltételek: képzett munkaerő, ipari-termelési hagyományok, előkészített, kedvező árú iparterületek, jó közlekedés kapcsolatok, kedvező elhelyezkedés Pest megyén belül, különleges gazdasági övezet státusz.
- A Samsung Gödön működő gyártelepe nemzetközi szinten is jelentős ipari, technológiai és K+F kapacitást testesít meg, amely magas szintre emeli a terület

szakmai és beruházói ismertségét és vonzerejét, egyben magas szintű munkakultúrát honosít meg a szélesebb térségben.

- A térségben jelentős a még kihasználatlan, már kereskedelmi-gazdasági, vagy ipari-gazdasági övezetbe sorolt terület, mely egy részben már meglévő, más részében kialakítandó infrastruktúrával fogadóképes bázisként alkalmas a szektor fejlesztésére.
- Az övezeti településeken a növekvő, fiatalos korösszetételű, képzett népesség, ezen belül is a felsőfokú végzettségűek magas aránya erős és versenyképes munkaerőpiaci hátteret biztosíthat az egyre növekvő és innováció-orientált piaci igények számára is.
- Az övezet közlekedési elérhetősége és kapcsolatai mind a közút, mind a vasút tekintetében kiemelkedően jók, az M0, M2, M3 csomópontoknak megfelelően sugaras és harántirányú vonatkozásban egyaránt. Az M0 révén tulajdonképpen az összes hazai autópályával gyorsforgalmi úthálózati kapcsolatban van. Az övezet két páneurópai (TEN-T), ún. Helsinki folyosóhoz kapcsolódik: az V. (Velence-Ljubljana-Budapest-Kijev) közúti és a VII. Duna vízi közlekedési folyosókhöz.
- Az övezeti településeken a lakosság országos átlagnál jóval kedvezőbb jövedelmi viszonyai jelentős belső keresletet jelentenek a helyben működő kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások számára.
- Az övezet gazdaságának sajátos színfoltja a fóti Mafilm filmgyár, ahol számtalan nemzetközi filmes produkció készült, ami speciális ismertséget biztosíthat az övezetnek.

Gyengeségek

- Az övezeti településekre betelepült vagy korábban is ott működő ipari kapacitások jellemzően gyártó, összeszerelő tevékenységet folytatnak, a K+F+I tevékenység kevésbé jellemző az övezetben, ami a jövedelemtermelő képesség és a hosszú távú fejlődési pályák szempontjából kedvezőtlen.
- Az övezet központi településeire nagy sűrűségű beépítettség és a közlekedési hálózatok sűrűsödése jellemző, ahol kedvezőtlen a lakó és gazdasági funkciók mozaikos keveredése és a funkciók közötti szükséges távolság, védőzónák szűkössége.
- Az övezeti településeken a multinacionális termelő és kereskedő-szolgáltató cégek a munkaerőpiacon igen jelentős elszívó hatással bírnak, ami a kisebb, hazai cégek számára kedvezőtlen a munkaerő utánpótlás területén.
- A Duna, úgyis mint VII. páneurópai közlekedési (Helsinki) folyosó az övezeti települések alkotta nyugati határát alkotja, de ipari-kereskedelmi kikötő hiányában csak rekreációs-turisztikai előnyöket jelent.
- Az övezetben a logisztika-raktározás, illetve a bevásárlóközpontok jelentette kiskereskedelem és lakossági szolgáltatások nagy koncentrációt mutatnak a közlekedési csomópontokban és döntően Budapest ilyen irányú igényeit

szolgálják ki, ami az övezeti gazdaság termelékenysége és fejlődési perspektívája szempontjából kedvezőtlen.

- Az övezetben a vasúti közlekedés elavult, a hozzá kapcsolódó P+R parkolási lehetőség fejlesztendő, szintbeli vasúti-közúti keresztezéseknek jelentős a forgalmat lassító hatása.
- Az övezeti településekre irányuló nagymértékű bevándorlás okozta lakónépesség növekedés kedvezőtlen mellékhatásai a túlterhelt intézményrendszerek, az állandó infrastruktúra fejlesztési kényszer és a közlekedési hálózatok periodikus túlszűfolttsága, az állandósult közlekedési dugók.

Külső tényezők

Lehetőségek

- A telephelyet kereső külföldi vállalkozások érdeklődése fokozott az olyan adottságokkal rendelkező területek iránt, mint a gödi különleges gazdasági övezet.
- Különleges lehetőséget jelent a budapesti metropoliszrégió vásárlóereje, valamint kulturális és tudásbázisa, egyetemei és innovációs központjai, üzleti szolgáltatásainak kínálata, az elérhető humán erőforrás koncentrációja és sokfélesége, amelynek a gödi különleges gazdasági övezet is része.
- A meglévő jelentős hazai és globális cégek által képviselt gyártókapacitás a vállalati központok és innovációs, K+F tevékenységek számára telephelyet kereső globális cégek számára is attraktív lehet.
- Budapest közvetlen közelsége és jó közlekedési elérhetősége óriási piacot és partnerségi lehetőségeket, hálózati potenciált jelent az övezetben folytatott szinte minden gazdasági tevékenység számára. A kapuszerep és a közlekedési folyosók ezen külső előnyöket kiterjeszti a távolabbi Pest megyei és szomszéd megyei településekre, mint potenciális vonzáskörzetre.

Veszélyek

- Az alacsonyabb szintű és globális szervezeti keretek között működő termelési tevékenységek esetében fokozott a kivettsége a külső válságok, vagy csupán vállalati racionalizálások és átszervezések következtében bekövetkező gyárbezárásoknak, ami drasztikus „lyukat üthet” a jelentős részt ezekre a cégekre épülő helyi foglalkoztatásban.
- Az övezeti településeken jelentős és várhatóan fokozódó a külső tranzitforgalomból eredő fokozott környezeti terhelés, ami jelentősen meghaladja a helyi forgalom mértékét.
- Az övezetben a tudáspotenciál örvendetesen magas (pl. felsőfokú végzettségűek aránya), ugyanakkor fennáll a veszélye annak, hogy képzett munkavállalók többsége nem az övezeti gazdaságban, hanem külső munkahelyeken (főleg Budapesten) dolgozik, és az övezeti települések alvóvárosként funkcionálnak.

- Az övezeti településekre Budapestről és az ország más részeiről betelepülők száma lassan kezelhetlenné válik, a fejlesztések nem képesek lekövetni a növekedésből fakadó igényeket és az övezet egyre élhetetlenebb lesz. A robbanásszerű gazdasági fejlődés felerősítheti a már így is nehezen kontrolálható szuburbanizációs folyamatokat, amely által az övezet települései túlzott népességkoncentrációból fakadó nehézségekkel nézhetnek szembe, mint pl. a társadalmi konfliktusok, közlekedési nehézségek, túlterhelt infrastruktúra.

IV. A STRATÉGIA ELKÉSZÍTÉSÉNEK JAVASLATTEVŐ FÁZISA

A Stratégia javaslattevő fejezete tartalmazza a jövőképet és elérendő célokat, amelyek a gödi különleges gazdasági övezet fejlesztése során elérni, megvalósítani kíván, az övezeti fejlesztéspolitikai alapelvekeit, amelyeket minden fejlesztés során érvényesíteni kell, illetve azon prioritásokat és megvalósítandó intézkedéseket, amelyek a célok megvalósítását szolgálják.

A különleges övezet fejlesztésének időhorizontja négy év, amelyben a klasszikus hosszú távú jövőkép közvetlenül nem értelmezhető. Ugyanakkor a megvalósuló fejlesztések hatásai túlnyúlnak a különleges övezeti hatály időkeretein, és jelentős mértékben befolyásolják az itt élő lakosság és a vállalkozások jövőbeni életfeltételeit, lehetőségeit. Ezért jelen Stratégiában meghatározásra kerülnek az övezeti fejlesztések hosszú- és középtávú időhorizonttal rendelkező célrendszerei.

A fejlesztési célrendszer alapját egyrészt az övezetet alkotó települések fejlesztési dokumentumaiban lefektetett célok és fejlesztési elképzelések adják; másrészt a helyzetértékelésben meghatározott problémák és veszélyek kezelése, elhárítása, illetve az övezeti települések alkotta térség erősségeinek hasznosításával a fejlesztési lehetőségek kiaknázását célozzák a Stratégia céljai és prioritásai. Jelen célrendszer tematikus rendszerben, térségi kitekintéssel és a részletes célok szintjén kifejezetten és célzottan a különleges gazdasági övezettel kapcsolatos stratégiai célrendszert határozza meg, azon potenciális fejlesztések esetében, amelyek az érintett települési önkormányzatok illetékességébe tartoznak.

A különleges gazdasági övezet Stratégiája felépítése tekintetében nem jogszabályi elvárás a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendeletben meghatározott tartalom, a könnyebb illeszkedés érdekében ugyanakkor a Stratégiai és Operatív program a fenti jogszabályban meghatározott tartalmi követelményeket figyelembe veszi.

IV.1. A GÖDI KÜLÖNLEGES GAZDASÁGI ÖVEZET FEJLESZTÉSÉNEK STRATÉGIAI PROGRAMJA

A gazdasági környezet és a legfontosabb piacok dinamikus változása új kihívások elé állítja a nemzeti szintű és regionális fejlesztést. A negyedik ipari forradalom, a digitális technológiák térhódítása és a nemzetközi ellátási láncok működésével kapcsolatos kockázatok tovább erősítik a versenyt, ugyanakkor lehetőséget teremtenek arra, hogy Európa gyors ütemben fejlődő keleti része, s azon belül Magyarország termelési és ezzel szorosan összekapcsolódva, fejlesztési központja legyen az ipari, technológiai ökoszisztémának. Nemzeti érdek, hogy az ilyen, magas hozzáadott értéket teremtő, a korszerű (ún. fejlett) ipari technológiákat alkalmazó, a munkavállalók számára is jelentős szakmai fejlődést, méltányos munkavállalást biztosító ipari beruházások kiemelt támogatásban részesüljenek – összhangban Pest Megye Önkormányzata részéről elfogadott hatályos területfejlesztési koncepcióban foglaltakkal.

A gyors alkalmazkodás Európa és Magyarország számára is a jövőbeni versenyképesség egyik záloga, ami a technológiai/ipari ökoszisztémában részben a vállalkozások ösztönzésével, részben a kiemelkedő jelentőségű értékláncok, illetve stratégiai iparágak korai és integrált fejlesztésével valósulhat meg. Ezt a tényt már nem csak Magyarország, de az Európai Unió is felismerte, és megfogalmazta átfogóan az EU Iparstratégia felülvizsgálatában; illetve specifikusan az olyan közösségi szintű kezdeményezésekben, mint az európai iparági szövetségek létrehozása, valamint a közös európai érdekek szerint „fontos” projektek (Important Project of Common European Interest - IPCEI) elismerése.

Az elektromos mobilitás és a kapcsolódó iparágak tekintetében Magyarország már korán felismerte, hogy a járműgyártás és általában a feldolgozóipar jövőjét határozzák meg. Az elmúlt években gyors ütemben bővültek a mobilitáshoz kapcsolódó stratégiai projektek és kezdeményezések: a termelő és fejlesztő központok, a tesztkörnyezetet biztosító beruházások, valamint a projekteket keretező nemzeti technológiai és ipari platformok. A szerkezetváltás azonban azt is jelenti, hogy olyan stratégiai beruházásokra van szükség a hazai versenyképesség további erősítéséhez, amelyek a jövőben kulcsjelentőséggel bírnak. Magyarország ezért nagy hangsúlyt fektet az akkumulátorgyártás és a kapcsolódó beszállítók, szolgáltatók letelepítésére, mivel az elektromos mobilitás, a járműgyártás egészének fejlődését meghatározzák az ilyen, világszinten is kiemelkedő léptékű termelési és technológia központok. E célt szolgálja a gödi Samsung beruházás támogatása is.

Az EU stratégiai iparágak tekinti az akkumulátorgyártást, ezért az iparági szereplőket kiemelten támogatják. Erről a European Battery Alliance létrehozása, a Bizottság által 2018-ban közreadott Stratégiai Akcióterv, majd a 2019 decemberében meghozott döntés tanúskodnak, amelyben a területet elismerték, mint a közösség érdekét szolgáló stratégiai projekt (IPCEI), és 3,2 Mrd euró állami támogatást hagyott jóvá az iparág fejlesztésére, kifejezetten az akkumulátorgyártó üzemek fejlesztésére is. Az adott döntéssel összefüggésben Németország, valamint Franciaország is gyors ütemben megkezdte az ilyen kiemelt termelési központok építését, továbbá azzal, hogy a projektek ilyen minősítéssel rendelkeznek (IPCEI), a beruházások tekintetében a Bizottság kedvezményeket ad az állami támogatásra vonatkozó korlátozások tekintetében.

A különleges támogatást az alapozza meg, hogy az ilyen termelési központok stratégiai jelentőséggel bírnak a jövőbeni piacokon, jelenlétüktől közvetlenül is függ a járműgyártás más vállalatainak versenyképessége, a jövőbeni innovatív vállalkozások piaci sikere. Továbbá, az ilyen gyártási technológia önmagában is innovatív, az ilyen gyárak telepítése kifejezetten motorja az új technológiák és szakismeretek gyors fejlesztésének, a témához kapcsolódó szakképzés, szakképzett munkaerő gyors ütemű fejlesztésének. A Bizottság részéről kifejezetten hangsúlyozzák, hogy a környezeti fenntarthatóság és a mobilitás egy sor jövőbeni piacának fejlődése függ az ilyen termelési központok európai fejlesztésétől, továbbá ösztönzik a tagállamokat, hogy a kérdésben e szerint járjanak el.

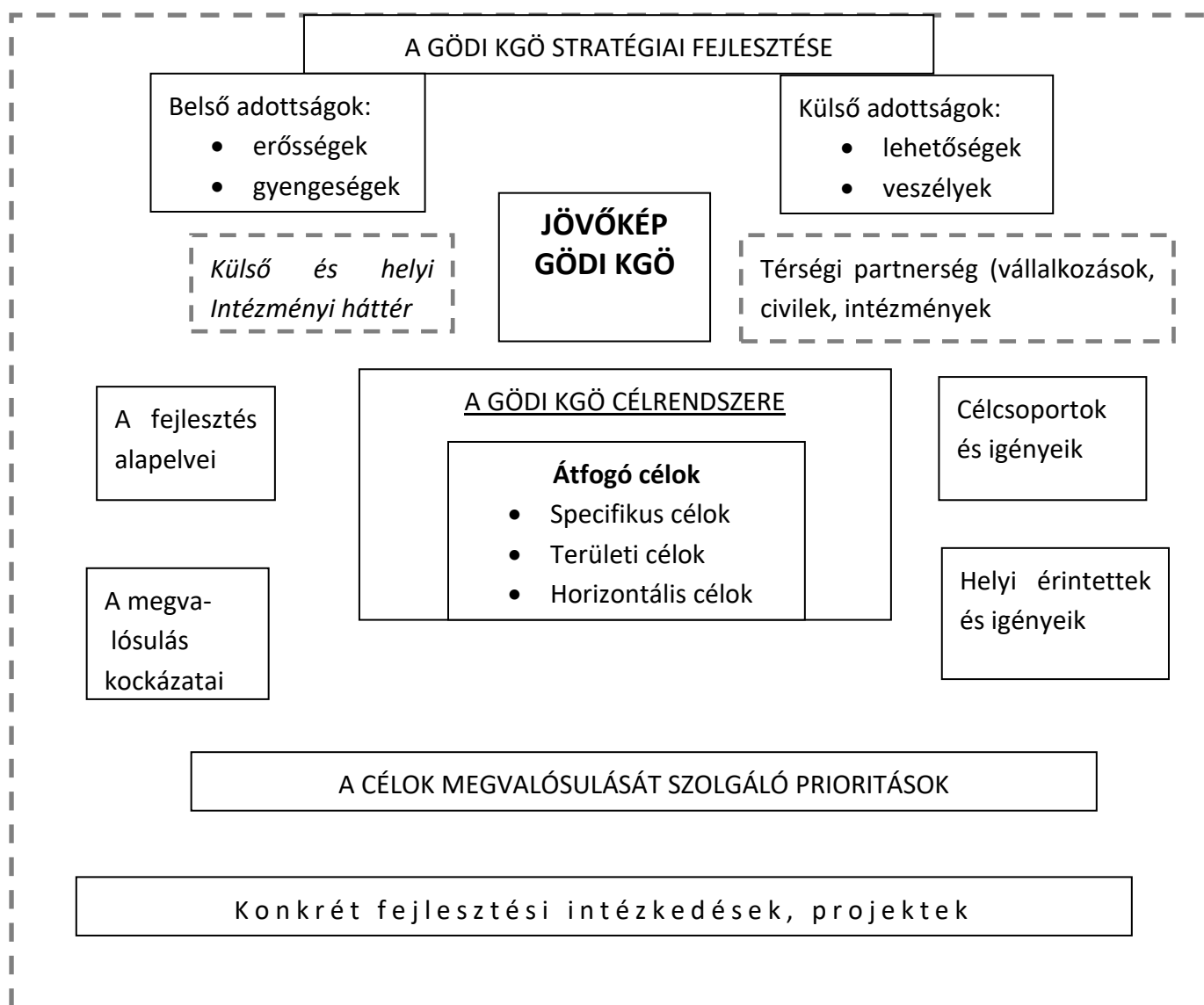
Az egyes európai tagállami, valamint a közös politika alapján meghozott döntések azt mutatják, hogy az iparágban fontos szempont a támogatási eszközök tartós és kiszámítható erősítése, valamint az adott fejlesztésekkel érintett területek tudatos és integrált fejlesztése. Az ilyen beruházások évtizedre előrettekintő fejlesztések. Pest megye területén a különleges gazdasági övezet létrehozása lehetőséget ad arra, hogy a folyamatban lévő, és különösen a tervezett, valamint újabb vállalatok és vállalkozások letelepítésével megvalósuló beruházások esetében mindez megvalósuljon. Azaz olyan nemzetközi, európai szintű termelési központ jöjjön létre, amely Európában belül és azon kívül is versenyképes, még hozzá egy olyan iparágban, ahol az állami szerepvállalás minden egyes országban kiemelkedő.

Magyarország egésze és az egyes térségek fejlődését az fogja meghatározni, hogy a beruházások és fejlesztések milyen időrendben és léptékben valósulnak meg, miközben a beruházásokhoz kapcsolódó kockázatok a jelenlegi helyzetben szükségszerűen növekednek. A magyar gazdaság egészének, és a munkahelyeknek a jövője függ attól, hogy gyors, határozott és hatásos intézkedések történjenek e tekintetben.

IV.1.1. A gödi különleges gazdasági övezet jövőképe

A gödi különleges gazdasági övezet térségének gazdasági és innovációs potenciálja, globális beágyazottsága révén a Budapest és Pest megye, mint nemzetközi-regionális szintű növekedési pólus egyik meghatározó elemévé fejlődik, miközben fokozza vonzó lakóhelyi adottságait és megőrzi fiatalos korosztályú, magas képzettségű és jövedelmű népességét.

32. ábra: a fejlesztési célrendszer alapsémája

IV.1.2. A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztési elvei

A stratégiaalkotás első lépéseként szükséges meghatározni azon fő alapelveket és helyi elvárásokat, amelyeket a különleges gazdasági övezeti Stratégia tervezése és alkalmazása során minden esetben figyelembe kell venni, érvényre kell juttatni.

A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztésének alapelvei:

- A különleges gazdasági övezet és a kapcsolódó térség települései hosszú távon is fenntartható módon fejlődő, versenyképes gazdaságú, lakóinak perspektívát kínáló, lakosságszámában kiegyensúlyozottan bővülő, élhető térség kíván maradni.
- A különleges gazdasági övezetben zajló, elsősorban a Samsung gyár bővülését jelentő iparfejlesztés beruházások maximális hatékonysággal járuljanak hozzá az övezeti települések és a tágabb térség társadalmi-gazdasági, várospolitikai céljainak megvalósulásához, míg a kedvezőtlen folyamatok, hatások, kockázatok minimalizálásra kerülnek.
- Az övezeti településeken élők és az itt működő vállalkozások számára a nagy léptékű ipari fejlesztések nem csak lehetőséget, de olykor többlet terheléseket is okoznak, ezért alapelv, hogy a helyi gazdaság hasznaiból ezen csoportok – akár közvetett módon - fokozott módon részesüljenek.
- A fejlesztések komplex és integrált módon valósuljanak meg, a gazdaság, az egyéb helyi adottságok, intézmények és szervezetek - szakmai és civil szereplők - bevonásával, széleskörű térségi partnerséggel és munkamegosztással, a potenciálok egymásra építésével, az elérhető pozitív szinergiák létrehozásával. Az övezeti gazdaság fejlesztését a gödi gazdasági övezet a gazdaság fejlődéséhez szükséges háttérinfrastruktúrák és feltételek megteremtésével támogatja.
- A fejlesztéseket a társadalmi-, környezeti- és gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság szempontjainak figyelembe vételével kell megvalósítani, kiemelt tekintettel az övezeti településeken a lakókörnyezeti minőség megóvására és a fenntartható mértékű gazdaságfejlesztésre.

A fejlesztési alapelvek részletes bemutatása

A különleges gazdasági övezet és a kapcsolódó térség települései hosszú távon is fenntartható módon fejlődő, versenyképes gazdaságú, lakóinak perspektívát kínáló, lakosságszámában kiegyensúlyozottan bővülő, élhető térség kíván maradni.

Az övezeti települések térsége Pest megye egyik legdinamikusabban fejlődő része, ahol a nagy közlekedési folyosók csomópontjaihoz kötődően a gazdaság – ezen belül az ipari termelés, a logisztikai-raktározás, a nagy kiterjedésű bevásárlóközpontokban kereskedelmi és szolgáltatási funkció – nagy koncentrációban és messze az övezeti települések viszonylatát

meghaladó volumenben jelenik meg. Ehhez kapcsolódik a jelentős bevándorlásból adódó népességnövekedés és a lakóterületek robbanásszerű kiterjedése. Ez a pezsgő életű övezet olyan fejlesztések megvalósulását igényli, amelyek a helyi gazdaságban a versenyképesség és a fenntarthatóság növelését szolgálják, ami növeli a termelékenységet, a jövedelemtermelő képességet, mint a térség fejlődésének alapját; ugyanakkor a gazdaság bővülése nem terpeszkedhet rá az övezet egészére, mert akkor épp azok a lakóhelyi vonzerők szűnnek meg, amelyek jelenleg a betelepülés alapját adják. Ezért a fejlesztések során alapelv, hogy azok egyszerre szolgálják a gazdaság és a lakosság érdekeit.

A különleges gazdasági övezetben zajló, elsősorban a Samsung gyár bővülését jelentő iparfejlesztés beruházások maximális hatékonysággal járuljanak hozzá az övezeti települések és a tágabb térség társadalmi-gazdasági, várospolitikai céljainak megvalósulásához, míg a kedvezőtlen folyamatok, hatások, kockázatok minimalizálásra kerülnek.

Az övezeti településeken, elsősorban Gödön zajló, globális szinten is jelentős beruházások tekintetében elvárás, hogy azok ne csupán a megvalósító vállalatok érdekeit szolgálják, hanem olyan módon valósuljanak meg, ami a helyben és az övezet környezetében élők érdekeit is szolgálják. Ebbe azon kívül, hogy ezek a cégek munkahelyeket, jövedelmet és perspektívát kínálnak az övezeti települések munkavállalói számára, az is elv, hogy az itt megtermelt jövedelem egy része a térség fejlődését, a településfejlesztési célok megvalósulását támogassa; másrészt, hogy olyan fejlesztéseket és célokat támogasson, amely az esetleges kedvezőtlen hatások és kockázatok elhárítására, minimalizálására irányul.

Az övezeti településeken élők és az itt működő vállalkozások számára a nagy léptékű ipari fejlesztések nem csak lehetőséget, de olykor többlet terheléseket is okoznak, ezért alapelv, hogy a helyi gazdaság hasznaiból ezen csoportok fokozott módon részesüljenek.

A fentiekből adódóan is alapelv, hogy azon övezeti és tágabb térségi csoportok, amelyek elszenvedni kénytelenek a nagyléptékű fejlesztések elkerülhetetlen hatásait – ilyenek pl. a vállalkozók esetében a nagy cégek munkaerő elszívó és bérszínvonal emelő hatása, a lakosság esetében a fokozott közlekedési terhelésből adódó forgalmi terhelés, dugók.

A fejlesztések komplex és integrált módon valósuljanak meg, a gazdaság, az egyéb helyi adottságok, intézmények és szervezetek - szakmai és civil szereplők - bevonásával, széleskörű térségi partnerséggel és munkamegosztással, a potenciálok egymásra építésével, az elérhető pozitív szinergiák létrehozásával.

Fontos, hogy a projektek egymásra épülve, egymást támogatva kerüljenek tervezésre és megvalósításra, az érintett térségi szereplők, stakeholderok minél szélesebb körű bevonásával és egyetértésével, a helyi szereplők igényeinek figyelembe vételével. Így olyan fejlesztések fognak megvalósulni, amelyek tényleges helyi igényeket, szolgálnak ki és hatásaikban egymást támogatják (pl. a közlekedésfejlesztési projektek a helyi gazdaság infrastruktúra alapjait teremtik meg).

A fejlesztéseket a társadalmi-, környezeti- és gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság szempontjainak figyelembe vételével kell megvalósítani, kiemelt tekintettel az övezeti településeken a lakókörnyezeti minőség megóvására és a fenntartható mértékű gazdaságfejlesztésre.

A fenntarthatóság szempontjainak érvényesítése minden fejlesztés megvalósítása esetében alapelvárás, beleértve a környezeti fenntarthatóság (sustainability) és a gazdasági-műszaki fenntarthatóság (maintenance) érvényesülését egyaránt.

IV.1.3. A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztésének átfogó céljai

ÁTFOGÓ CÉLOK

Á-1: A magas életminőség és a vonzó települési és beruházói környezet feltételeinek megtartása, fokozása az övezetben és térségében.

A különleges gazdasági övezet településein a gazdaság növekedésének, bővülésének prioritása van. Ez azonban nem számolhatja föl az érintett településeken a magas életminőségű lakhatási lehetőségek alapjait. A cél, hogy egyidőben, párhuzamosan fejlődjön az övezet olyan módon, hogy lakossága számára továbbra is és egyre inkább vonzó lakóhelyet kínáljon, másrészt vonzó beruházási, letelepedési és működési környezetet kínáljon a vállalkozások számára. Az övezet átfogó célkitűzése, hogy éppen a növekvő gazdaság eredményeiből juttasson azon célok megvalósítására, amelyek a gazdasági növekedést újratermelik, egyben javítják és fejlesztik a települések környezetét, az itt élők minőségi életfeltételeit

Á-2: Az övezet térségében magas hozzáadott értékű, globális-regionális szinten versenyképes és fenntartható gazdaság megteremtésével Pest megyei növekedési-innovációs pólus fenntartása és erősítése.

A gödi különleges gazdasági övezet Stratégiája kiemelt célkitűzésként foglalkozik az övezet versenyképességének fokozásával. Az övezet jellegéből adódóan a gazdaságfejlesztési célkitűzések a közvetett gazdasági hatások elérésére irányulnak, illetve a közsféra fejlesztéseinek keresztül a gazdaság fejlődéséhez szükséges háttérinfrastruktúra megteremtését, működési feltételeik javítását, a szervezeti háttér biztosítását stb. szolgálják. A gazdálkodó szervezetek direkt módon történő támogatására jelen keretből nincs mód. Ezen átfogó, több területre kiterjedő célkitűzés fő elemei az övezeti célrendszer alapjait jelentik:

- A Samsung, illetve más jelentősebb övezeti ipari és szolgáltató-kereskedelmi cégek bázisán olyan magas szintű ipari-üzleti konglomerátum kialakulásának támogatása,

amely Pest megye egyik kiemelt növekedési pólusa, ezáltal Budapest és térsége nemzetközi szintű versenyképességének is eleme.

- Az átfogó cél része az övezetben a technológia szint emelésének támogatása, ami része az övezeti versenyképesség növelésének, ez pedig alapja a magasabb jövedelemtermelő képességnek, így az övezetben képződő és felhasználható jövedelem szintjének is. A célkitűzés ezen része döntően az övezeti, hazai cégekre vonatkozik, amelyeknek fel kell zárkózniuk a betelepült globális cégek szintjére.
- A technológiai fejlődés a globális versenyképészen túl az üzletileg fenntartható modellt is jelenti a cégek számára, mert a nemzetközi versenyben csak a folyamatos innováció és technológiai megújulást jelentheti az esélyt a leginkább fizetőképes piacok megszerzésére, a termelés és értékesítés biztonságára, a fenntartható üzletmenetre – ez pedig az övezeti települések gazdasága számára is a biztos, kiegyensúlyozott, fenntartható gazdaság meglétének garanciája.

IV.1.4. A fejlesztési célok a gödi különleges gazdasági övezet települései és a közvetlenebbül érintett környező települések vonatkozásában

IV.1.4.1. *Specifikus, területi és horizontális célok*

SPECIFIKUS CÉLOK

S-1. Az övezeti gazdaság szerkezetének átalakítása, a tudás- és technológiaigényes, magas hozzáadott értéket termelő iparágak és a globális cégek helyi beszállítói arányának növekedése.

S-2. A helyi – hazai és külföldi -, illetve potenciális betelepülő vállalkozások infrastrukturális igényeinek kielégítése, versenyképességük javítása.

S-3. Az övezeti lakosság munkaerőpiaci versenyképességét növelő intézményi szolgáltatások minőségi javulása és kapacitásbővülése a térségi versenyképesség növelése érdekében.

S-4. Az övezet településein az ott lakók mindennapi életminőségét javító intézményi és infrastrukturális feltételek javulása, okos rendszerek bevezetése.

TERÜLETI CÉLOK

T-1. A gazdasági övezet magterületein a Samsunghoz és más nagyvállalatokhoz való beszállítói kapcsolódások fokozott megjelenése, övezeten belüli termelési-innovációs beszállítói hálózatok kialakulása.

T-2. Az övezeti településeket felfűző 2-es főút térségében minőségi belső övezeti közlekedési-gazdasági (kereskedelmi, szolgáltató, rekreációs) tengely kialakulása.

T-3. A helyi lakosság rekreációs igényeit támogató új lehetőségek, illetve a meglévők minőségi fejlődése a Duna-part mentén és a Somlyó térségében.

HORIZONTÁLIS CÉLOK

H-1. A különleges gazdasági övezethez kapcsolódó fejlesztések esetében a környezettudatosság, környezeti fenntarthatóság (sustainability) és a gazdasági-műszaki fenntarthatóság (maintenance) érvényesülése.

H-2. A munkaképes korú övezeti lakosság számára az esélyegyenlőség javulása a helyi-térségi munkahelyekhez kapcsolódó munkához jutás tekintetében.

H-3. Erősödő hálózatosodás az övezet üzleti-gazdasági, intézményi és önkormányzati rendszerei között.

IV.1.4.2. A célrendszer részletes bemutatása

S-1. Az övezeti gazdaság szerkezetének átalakítása, a tudás- és technológiaigényes, magas hozzáadott értéket termelő iparágak és a globális cégek helyi beszállítói arányának növekedése.

Az övezet településeinek iparterületein működő, illetve oda betelepülő globális vállalatok csúcstechnológiát képviselő termelést honosítanak meg a térségben. Ez megköveteli az alkalmazott helyi munkaerő részéről is a magas szintű munkakultúra és technológiai ismeretek elsajátítását. A termelésirányítás, illetve a ráépülő vezetői illetve üzleti- pénzügyi szolgáltatások pedig a legmagasabb szintű gazdasági és műszaki ismeretekkel rendelkező szakemberállomány alkalmazását teszik szükségessé. Mindez jelentősen növeli a térség munkaerőpiaci presztízsét és versenyképességét. Mindezek olyan potenciálok, amelyek abba az irányba mutatnak, hogy az övezetben az ipari termelés a minél magasabb technológia szint és termelékenység irányába tolódjon el, ami az övezet célkitűzése is egyben. Fontos cél továbbá, hogy a termelés minél inkább a tudásigényes szegmensek irányába fejlődjön, és épüljenek föl az övezetben azt ezt kiszolgáló tudásközpontok és intézmények rendszere.

Az övezeti településeken a gazdaság szintemelkedésének a másik eleme pedig az övezeti ipari és szolgáltató vállalkozásainak beszállítói válása, ami nem csupán ezen cégek számára jelent extra üzleti lehetőséget, de a szükséges szervezeti, informatikai, vállalatirányítási, technológiai stb. szint elérése minél több övezeti vállalkozás esetében az övezet és a települések ipari szerkezetének egészét emeli magasabb szintre.

Az övezeti települések gazdasága által kínált egyik legnagyobb lehetőség a helyi KKV-k számára a beszállítói kapcsolódás a Samsunghoz és a többi övezeti globális céghez. A beszállító cégeknek igen magas minőségi követelményeknek kell megfelelniük, amelyre sok kisebb, hazai vállalkozás nem alkalmas, ezért a cél ezek fölkészítése az övezet fontos célkitűzése kell, hogy legyen.

További, rövid távú lehetőséget jelent az üzem építése során a kapcsolódás az építés-szerelés munkálataihoz, majd az üzemeltetés során a karbantartáshoz való beszállítói csatlakozás.

Ehhez szükséges a vállalkozások megszólítása, információval való ellátása a potenciális tevékenységekre, a bejutás feltételeire, az elvárásokra és a szükséges felkészülésre vonatkozóan.

Az övezet gazdaságának bővülése és diverzifikálódása a közvetlen termelési láncokhoz való kapcsolódáson túl is jelentős előnyöket és lehetőségeket rejt a különböző, főleg szolgáltató vállalkozások számára. Ilyenek pl. a logisztika, a beszállítói szolgáltatások (pénzügyek, jogi, egyéb üzleti szolgáltatások stb.), ellátás, étkeztetés, a külsős munkaerő elhelyezése stb. Mindezek különböző térbeli vonzaskörzettel rendelkeznek, de mindenképp csak térségi és településközi funkciómegosztással és együttműködéssel oldhatók meg - ezen elv át kell, hogy hassa a tervezés és a megvalósítás összes fázisát az övezeti Stratégiában.

S-2. A helyi – hazai és külföldi -, illetve potenciális betelepülő vállalkozások infrastrukturális igényeinek kielégítése, versenyképességük javítása.

A különleges gazdasági övezet célja, hogy lehetőségeihez mérten maximálisan kiszolgálja, támogassa az övezetben működő, és/vagy oda betelepülni szándékozó, elsősorban ipari termelő vállalkozásokat. Ennek közvetett eszköze, hogy megteremti számunkra azokat a direkt infrastrukturális feltételeket, amelyek szükségesek egy üzem megtelepedéséhez, bővüléséhez. Az övezet településein jelenleg is több ipari/vállalkozási zóna, ipari park működik, a várható növekedés azonban újabb területek bevonását és fejlesztését teszi szükségessé. Az övezet forrásaiból elsősorban azok a kisebb léptékű iparterület előkészítő önkormányzati beruházások megvalósítása célozható, amelyek a beszállítói KKV kör várható igényeinek felelnek meg.

Fontos, hogy a célkitűzés megvalósulása révén fölösleges vagy túlzó kapacitások ne alakuljanak ki, a fejlesztések ütemezett módon, a várható igényeknek megfelelően, de proaktívan valósuljanak meg.

A vállalkozások infrastruktúra igénye a közvetett fejlesztésekre is kiterjed, azaz a célkitűzés magában foglalja az övezet településein a szükséges közlekedési háttérinfrastruktúra fejlesztéseket, mind az iparterületek környezetében, mind a ráhordó, illetve lakóövezeteket elkerülő utak tekintetében. Például elkerülő utak építésével csökkenthető a településekre nehezedő átmenő forgalmi terhelés és növelhető az ipari területek elérésének hatékonysága.

S-3. Az övezeti lakosság munkaerőpiaci versenyképességét növelő intézményi szolgáltatások minőségi javulása és kapacitásbővülése a térségi versenyképesség növelése érdekében.

A gazdasági övezet egyik elsőszámú versenyképességi és a befektetővonzás szempontjából kiemelt tényezője a helyi, a munkaerőpiacon elérhető humán erőforrás. A betelepült globális vállalkozások is elsősorban a helyi munkaerőt hasznosítják az övezet települési által kínált erőforrások közül. Ezért annak minősége, képzettségi szintje, képezhetősége és motiváltsága,

illetve a munkabérigények árszintje egyaránt meghatározzák az övezet befektetővonzó- és megtartó képességét. A cél a munkaerő képzettségi szintjének növelése, rugalmasságának megteremtése, a munkaerőpiaci igényeknek történő megfelelés és alkalmazkodás képességeinek kialakítása.

Az övezeti településekre jellemző a növekvő létszámú és fiatalos népesség, amely szükségessé teszi a kapacitások bővítését, és a fiatalok igényeit is figyelembe vevő, ugyanakkor piacképes oktatás-képzés biztosítását a helyi intézményekben. Az övezeti cél ezen tevékenységek alapjául szolgáló oktatási-képzési intézményi infrastruktúrák megteremtése, fejlesztése, bővítése. Ugyanilyen fontos a munkaerő újratermelődésének támogatása, az oktatási intézményrendszerek fejlesztésével.

S-4. Az övezet településein az ott lakók mindennapi életminőségét javító intézményi és infrastrukturális feltételek javulása, okos rendszerek bevezetése.

Az övezet települései a gazdasági funkciókon túl, mindenekelőtt lakóhelyek, ahol a cél az ott élők – és az övezeti munkahelyekre napi szinten ingázók – megfelelő, magas minőségű életfeltételeinek biztosítása, megteremtése, fejlesztése. A gödi különleges gazdasági övezet településein ez annyiban speciális, az ország más térségeihez képest, hogy a nagymértékű betelepülésnek köszönhetően jellemző a népességnövekedés és a fiatal korosztály magas aránya.

A mindennapi élethez szükséges alapvető intézményi és infrastrukturális – pl. közlekedési viszonyok, elérhetőség, közműellátottság, okos-rendszerek és IT szolgáltatások stb. - feltételeken túl ez jelenti a kulturális, szabadidős, rekreációs szolgáltatásokat is, amelyek nagyban hozzájárulnak a helyben élők számára a minőségi életérzés kialakulásához. Ez előbbiek tekintetében a fiatalos korosztályú települések lakossága speciális igényekkel áll elő, amit figyelembe kell venni az intézményi fejlesztéseknél és a rekreációs – pl. sport – tevékenységek kiemelt kezelésében. Ugyanígy kiemelt jelentőségű a terület „green belt” jellegének megőrzése és fejlesztése, különös tekintettel az ipari jellegű beruházások okozta terhelések hatásainak mérséklésére.

TERÜLETI CÉLOK

T-1. A gazdasági övezet magterületein a Samsunghoz és más nagyvállalatokhoz való beszállítói kapcsolódások fokozott megjelenése, övezeten belüli termelési-innovációs beszállítói hálózatok kialakulása.

Az övezet általános és specifikus gazdaságfejlesztési célkitűzései mellett területi célként is megfogalmazásra kerül az iparfejlesztés és vállalkozásfejlesztés szükségszerűsége, koncentráltan az övezeti településeken található magterületekre. A térbeli közelség lehetőségének megteremtése a vállalatok közötti együttműködések egyik alapja, egyes termelési folyamatok esetében pedig előfeltétele. A beszállítóvá válás, és ezzel párhuzamosan

a beszállítói státushoz való felzárkózás sok esetben alapul a térbeli közelségre alapuló formális és informális kapcsolati hálózatokra. A cél ezért az ipari-gazdasági magterületekben elősegíteni a beszállító, vagy beszállítói potenciállal rendelkező cégek megtelepedését, integrálódását az övezet nagyvállalati struktúráiba.

A területi alapú fejlesztés alapja az övezet három érintett városa, Dunakeszi, Fót és Göd. Közöttük az együttműködés és munkamegosztás kialakítása alapvető, a cél a hatékony feladatmegvalósítás elsősorban a funkciómegosztás területén. Az együttműködés a helyi gazdaságfejlesztés területén a túlzó kapacitások és párhuzamosságok kialakítása ellen is hatékony, ugyanakkor szolgálja az egyes városok fejlesztési érdekeit is. A területi cél, hogy minden szükséges és fejlesztendő funkció ott legyen fejlesztve, ahol az a leghatékonyabban történhet meg. Az iparterületi fejlesztések, az innovációs és technológiai fejlesztések támogatásán túl az együttműködés elsősorban a közszolgáltatások (Dunakeszi, mint járási székhely, és a térségi szintű fejlesztések támogatása), a szabadidő-rekreáció és a közlekedés-logisztikai területein működhet.

A tervezési feladatok során szükséges az egyes funkciókra vonatkozó területi lehatárolások, vonzaskörzetek fölvázolása. E funkcionális lehatárolások jelentik alapját a területi együttműködéseknek.

T-2. Az övezeti településeket felfűző 2-es főút térségében minőségi belső övezeti közlekedési-gazdasági (kereskedelmi, szolgáltató, rekreációs) tengely kialakulása.

A 2-es főút a gödi különleges gazdasági övezet elsődleges tengelye, amely nem csupán közlekedési folyosó, hanem kereskedelmi-szolgáltató, illetve intézményi-közigazgatási zóna is egyben. Az M2 autópályát a tranzitforgalom zömét elvitte a 2-es főútról, amely révén még inkább az övezet már használható forgalmi termeléssel bíró, belső korridorjaként funkcionál. Jelenleg adottságai révén sok szempontból elmarad attól a színvonalától, amely funkcióinak kifejtéséhez lenne szükséges. Arculati megjelenésében, a parkolási lehetőségeket vagy a kapcsolódó zöldfelületeket tekintve egyaránt elmarad mind az elvárható színvonalától, mind attól a funkcionális gazdagságtól, amely révén az övezet valódi funkcionális tengelye lehetne. A cél ezen alapfeltételek megteremtése, a parkolási helyzet rendezése, ezáltal közvetve a funkciógazdagság, a minőségi kereskedelem és szolgáltatások megteremtése a 2-es főút belterületi szakaszai mentén, kiemelten a városközpontokban és közelükben.

T-3. A helyi lakosság rekreációs igényeit támogató új lehetőségek, illetve a meglévők minőségi fejlődése a Duna-part mentén és a Somlyó térségében.

A lakossági rekreációs és szabadidős-sportolási lehetőségek iránti igények kielégítését, fejlesztését szolgálja a célkitűzés, amelynek területi fókuszában az övezet Duna-menti területei, illetve a Fót határában emelkedő Somlyó található. E kiemelt területek döntően a helyi lakosság munkaidő utáni, illetve hétvégi szabadidőre kikapcsolódási lehetőségeit

szolgálhatják. Ugyanakkor célként jelenik meg ezen területeken a „csendes turizmus” fejlesztése, a Dunakanyar kapuja funkció erősítése is.

HORIZONTÁLIS CÉLOK

H-1. A különleges gazdasági övezethez kapcsolódó fejlesztések esetében a környezettudatosság, környezeti fenntarthatóság (sustainability) és a gazdasági-műszaki fenntarthatóság (maintenance) érvényesülése.

Cél, hogy minden övezeti fejlesztés, intézkedés, projekt csak akkor valósuljon meg, ha a környezeti szempontokat teljesíti, illetve a környezet állapotát javítja; másrészt, teljesíti a fenntartásával kapcsolatos műszaki és gazdasági követelményeket.

H-2. A munkaképes korú övezeti lakosság számára az esélyegyenlőség javulása a helyi-térségi munkahelyekhez kapcsolódó munkához jutás tekintetében.

Az övezet településein és térségében minden hátrányos helyzetű társadalmi csoport számára valós lehetőséget kínálnak az övezeti fejlesztések a kitörésre a munkaerőigény biztosítása révén - különös tekintettel a női munkaerőre, a hátrányos helyzetűekre és az alacsonyabban képzettekre.

H-3. Erősödő hálózatosodás az övezet üzleti-gazdasági, intézményi és önkormányzati rendszerei között.

Az üzleti-gazdasági környezet hálózatosodása, a minél szélesebb körű kapcsolatrendszerek elterjedtsége és az üzleti lehetőségekkel kapcsolatos tudás áramlása a formális és informális hálózatokban a helyi gazdaság fejlődésének és fenntarthatóságának is feltétele, ezért fontos horizontális cél, hogy a tervezett fejlesztések minél szélesebb partnerségre alapozva, az érintettek széles körű bevonásával valósuljanak meg, és hatásaikban támogassák az újabb üzleti kapcsolódások kialakulását.

IV.1.5. Belső koherencia: a célrendszer és a prioritások kapcsolata

Az övezeti stratégia céljait – a klasszikus tervezési módszertannak megfelelően – ún. prioritástengelyek valósítják meg, amelyek fókuszálják a stratégia megvalósítását szolgáló források felhasználását. Egy adott prioritástengely és az azt szolgáló intézkedések köre egyidejűleg több stratégiai cél megvalósításához is hozzájárulhat. A prioritások és a célok összefüggéseit az alábbi táblázatban foglaltuk össze, ahol a számok az összefüggés erősségét jelzik (0 = egyáltalán nem; 1 = kis mértékben; 2 = közepes mértékben; 3 = nagymértékben).

39. tábla: A Stratégia céljai és prioritásai közötti illeszkedés

Célok / Prioritások	P-1. Az övezeti versenyképesség növekedését és fenntartható fejlődését indukáló helyi gazdaságfejlesztés.	P-2. A vállalkozások és a helyi lakosság esélyeit és életminőségét növelő műszaki infrastruktúra fejlesztés.	P-3. Övezeti intézmények fejlesztése a növekvő létszámigények és a minőségi közösségi ellátás érdekében.	P-4. Az övezet környezeti állapotának fejlesztése és javítása.	P-5. Települési környezet fejlesztése a vonzó és élhető közösségi terek létrehozása érdekében.
S-1. Az övezeti gazdaság szerkezetének átalakítása, a tudás- és technológiaigényes, magas hozzáadott értéket termelő iparágak és a globális cégek helyi beszállítói arányának növekedése.	3	2	2	1	0
S-2. A helyi – hazai és külföldi -, illetve potenciális betelepülő vállalkozások infrastrukturális igényeinek kielégítése, versenyképességük javítása.	3	3	1	0	1
S-3. Az övezeti lakosság munkaerőpiaci versenyképességét növelő intézményi szolgáltatások minőségi javulása és kapacitásbővülése a térségi versenyképesség növelése érdekében.	2	2	3	0	0
S-4. Az övezet településeiben az ott lakók mindennapi életminőségét javító intézményi és infrastrukturális feltételek javulása, okos rendszerek bevezetése.	1	3	2	3	2
T-1. A gazdasági övezet magterületein a Samsunghoz és más	3	3	1	0	0

nagyvállalatokhoz való beszállítói kapcsolódások fokozott megjelenése, övezeten belüli termelési-innovációs beszállítói hálózatok kialakulása.					
T-2. Az övezeti településeket felfűző 2-es főút térségében minőségi belső övezeti közlekedési-gazdasági (kereskedelmi, szolgáltató, rekreációs) tengely kialakulása.	2	2	1	1	3
T-3. A helyi lakosság rekreációs igényeit támogató új lehetőségek, illetve a meglévők minőségi fejlődése a Duna-part mentén és a Somlyó térségében.	2	0	2	3	3

40. tábla: A pénzügyi alapok és a prioritásai közötti illeszkedés¹⁷

Célok / Prioritások	P-1. Az övezeti versenyképesség növekedését és fenntartható fejlődését indukáló helyi gazdaságfejlesztés.	P-2. A vállalkozások és a helyi lakosság esélyeit és életminőségét növelő műszaki infrastruktúra fejlesztés.	P-3. Övezeti intézmények fejlesztése a növekvő létszámigények és a minőségi közösségi ellátás érdekében.	P-4. Az övezet környezeti állapotának fejlesztése és javítása.	P-5. Települési környezet fejlesztése a vonzó és élhető közösségi terek létrehozása érdekében.
a) Településfejlesztési alap.	3	3	3	3	3
b) Gödi útfenntartási és -fejlesztési alap.	1	3	0	1	0
c) Gödi zöld-fenntarthatósági alap.	0	2	0	3	3
d) Civil támogatási alap.	1	1	3	3	3

¹⁷ Pest Megye Önkormányzata Közgyűlésének 14/2020. (X.5.) önkormányzati rendelete az önkormányzati támogatásokról

IV.1.6. Külső koherencia: a célrendszer kapcsolata más országos és megyei tervdokumentumokkal

A gödi különleges gazdasági övezet Stratégiájának célrendszere szervesen kapcsolódik a Pest Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027-es tervezési időszakra megfogalmazott prioritásaihoz, illetve a Pest Megyei Területfejlesztési Konceptióban rögzített célokhoz. A megyei tervdokumentumokban kitűzött célok nagyban hozzájárulnak a jelen Programban elérni kívánt célok eléréséhez. Az egyes célok kapcsolódási erősségének feltételezett mértéke az alábbi táblázatokban kerülnek bemutatásra, egy 4 fokozatú skálán értékelve (0 = egyáltalán nem; 1 = kis mértékben; 2 = közepes mértékben; 3 = nagymértékben).

41. tábla: A Pest Megyei Területfejlesztési Program prioritásai, illetve a gödi különleges gazdasági övezet Fejlesztési Stratégiai és Operatív Program céljai közötti összefüggések, szinergiák

A gödi különleges gazdasági övezet Fejlesztési Stratégiai és Operatív Programjának céljai	A Pest Megyei Területfejlesztési Programjának prioritásai				
	I. Prioritás: Versenyképes megye	II. Prioritás: Szolidáris megye	III. Prioritás: Elérhető megye	IV. Prioritás: Élhető megye	V. Prioritás: Emberközpontú megye
S-1. Az övezeti gazdaság szerkezetének átalakítása, a tudás- és technológiaigényes, magas hozzáadott értéket termelő iparágak és a globális cégek helyi beszállítói arányának növekedése.	2	0	1	0	0
S-2. A helyi – hazai és külföldi -, illetve potenciális betelepülő vállalkozások infrastruktúrális igényeinek kielégítése, versenyképességük javítása.	3	0	3	1	1
S-3. Az övezeti lakosság munkaerőpiaci versenyképességét növelő intézményi szolgáltatások minőségi javulása és kapacitásbővülése a térségi versenyképesség növelése érdekében.	0	0	0	2	3
S-4. Az övezet településein az ott lakók mindennapi életminőségét javító intézményi és infrastruktúrális feltételek javulása, okos rendszerek bevezetése.	0	0	2	3	2
T-1. A gazdasági övezet magterületein a Samsunghoz és más nagyvállalatokhoz való beszállítói kapcsolódások fokozott megjelenése, övezeten belüli termelési-innovációs beszállítói hálózatok kialakulása.	1	0	1	0	2
T-2. Az övezeti településeket felfűző 2-es főút térségében minőségi belső övezeti közlekedési-gazdasági (kereskedelmi, szolgáltató, rekreációs) tengely kialakulása.	1	0	3	1	0
T-3. A helyi lakosság rekreációs igényeit támogató új lehetőségek, illetve a meglévők minőségi fejlődése a Duna-part mentén és a Somlyó térségében.	0	0	0	2	2
H-1. A különleges gazdasági övezethez kapcsolódó fejlesztések esetében a környezettudatosság, környezeti fenntarthatóság (sustainability) és a gazdasági-műszaki fenntarthatóság (maintenance) érvényesülése.	3	0	2	3	1
H-2. A munkaképes korú övezeti lakosság számára az esélyegyenlőség javulása a helyi-térségi munkahelyekhez kapcsolódó munkához jutás tekintetében.	0	0	0	2	3
H-3. Erősödő hálózatosodás az övezet üzleti-gazdasági, intézményi és önkormányzati rendszerei között.	0	0	0	2	3

Megjegyzés: a területfejlesztési program prioritásai az alábbi mértékben segítik a Program céljainak megvalósulását: 0 = egyáltalán nem; 1 = kis mértékben; 2 = közepes mértékben; 3 = nagymértékben

Pest Megye Területfejlesztési Programjában a 2021-2027-es tervezési időszakra megfogalmazott prioritások, illetve illeszkedésük a Gödi Különleges Gazdasági Övezet Fejlesztési Programjának céljaihoz.

I. Prioritás: Versenyképes Pest megye: a megye több lábon álló gazdaságának dinamizálása

A prioritás a megye gazdaságának megerősítését, a vállalkozások versenyképességének, hatékonyságának javítását célozza, különös tekintettel a megye húzóágazataira és gazdasági szempontból kiemelt jelentőségű térségeiben.

A prioritás a vállalkozások versenyképességét többek között a termelési és szolgáltatási folyamataiknak a fenntarthatóság szempontjából történő felülvizsgálatával, illetve mindennapi tevékenységükbe való integrálásával is kívánna növelni. Ez a gondolkodás versenyképességi szempontból szintén egyre fontosabbá válik a szigorodó iparági jogszabályok, szabványok bevezetésével és a tudatos társadalmi és környezeti szerepvállalás szükségességének általános felismerésével. A metropolisz térség számára óriási terhet jelent a jelentős mennyiségű háztartási és ipari hulladék kezelése, így különösen fontos és sürgető, hogy a gazdasági szereplői a körforgásos gazdaság megteremtésének irányába tegyenek lépéseket. A vállalkozások teljes tevékenységét (tervezéstől az értékesítésig) átható szemlélet integrálása révén a vállalkozások képesek lehetnek nemcsak környezetterhelésük csökkentésére, de egyúttal termelési színvonaluk és hatékonyságuk növelésére is.

II. Prioritás: Szolidáris Pest megye: Pest megye társadalmi-gazdasági lemaradásban lévő térségeinek (Szobi, Aszódi, Dabasi, Ceglédi, Nagykátai, Nagykőrösi és Ráckevei járásainak) komplex fejlesztése

A prioritás a megye leszakadó járásainak komplex fejlesztését célozza, amelyben első sorban a társadalmi kohézió, felzárkózás, esélyegyenlőség megteremtésén keresztül kívánjuk megteremteni a hosszú távú fejlődés alapjait, egyúttal lépéseket teszünk a közlekedés helyzetének javítására és ezek eredőjeként a helyi gazdaság megerősítésére.

A prioritás Pest megye lemaradásban lévő járásainak fejlesztését jelöli ki, így nem érinti a gödi térséget (Dunakeszi és Váci járások).

III. Prioritás: Elérhető Pest megye: Közlekedésfejlesztés Pest megye nemzetközi, regionális és térségi kapcsolatainak javítása érdekében

A prioritás a megye kiváló közlekedés földrajzi helyzetére alapozva kívánja megerősíteni a megye és az egész nagyrégióknak a transzeurópai közlekedésben betöltött szerepét, oly módon, hogy egyúttal a megye belső közlekedési kapcsolatainak fejlesztésére is nagy hangsúlyt fektet, hiszen a közlekedés elemeinek készen kell állniuk e két szintű makroregionális és az intraregionális közlekedés fenntartható kiszolgálására.

A prioritásban szeretnének lehetőséget adni továbbá a települések belterületi útjainak fejlesztésére is, illetve a leromlott úthálózati elemek felújítása és közlekedésbiztonsági beavatkozások is szerepelnek. A fenntarthatósági és környezeti szempontok figyelembevétele ebben a pontban is fontos szerepet képvisel, amelyek figyelembevétele mellett további

műszaki megoldások keresését tartja szükségesnek, a Dunai hajózás, mint a páneurópai közlekedési rendszer kitűntetett elemének hosszú távú biztosítására.

IV. Prioritás: Élhető Pest megye: települési infrastruktúra- és környezetfejlesztés az élhetőbb-, fenntarthatóbb lakókörnyezetért

A prioritás egy a mainál kiegyensúlyozottabb policentrikus térszerkezet létrehozását célozza, mindezt úgy, hogy az egyes települések környezetükkel összhangban, fenntartható módon működjenek, az ott élők számára kedvező lakó- és életkörülményeket teremtve.

A prioritás a megye településeit többek között számos környezetvédelmi intézkedéssel (pl.: épületenergetikai fejlesztések, vállalkozások körforgásos gazdaság irányába terelése, zajvédelmi eszközök, környezetbarát elővárosi közlekedési módok fejlesztése), a rekreációra szolgáló zöldterületek fejlesztésével, a társadalmi esélyegyenlőséget javító programokkal, illetve közösség-szervező, civil szerveződések erősítő kezdeményezések támogatásával szeretné a lakosság számára élhetőbbé tenni.

V. Prioritás: Emberközpontú Pest megye: képzett-, egészséges-, együttműködő-, értékeit megőrző és fejlesztő-, a lemaradókat segítő megyei társadalom építése

Az egyén boldogulása a társadalom megfelelő működésének az alapja, a prioritás a magas színvonalú egészségügyi, oktatási, rekreációs és kulturális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést kívánja megvalósítani.

A prioritás célul ki a pest megyei humán erőforrás fejlesztését, például a duális képzésben résztvevők számának bővítéséhez hozzájáruló fejlesztésekkel, pályaválasztási tanácsadási rendszer kialakításával, köznevelési intézmények bővítésével. A tudás megszerzésének, elmélyítésének további eszközeiként a közművelődési intézmények, a könyvtárak és a múzeumok szolgáltatási színvonalát is javítanák. Szintén cél a megye egészségügyi intézményrendszerének fejlesztése, emellett pedig az egészséges életmód és a prevenció ösztönzése. A fejlesztési kezdeményezés keretében az atipikus foglalkoztatási formák ösztönzésével, illetve a munkaerő-mobilitás javítását célzó fejlesztésekkel próbálják (pl. munkavállalók utazási, szállítási, illetve lakhatási feltételeit javító eszköz- és infrastrukturális beruházások) a nők munkaerő piaci alkalmazkodását megkönnyíteni, az esélyegyenlőséget biztosítani a munkához jutás terén. Ezek az intézkedések azonban nem képzelhetők el széleskörű összefogás, a partneri kapcsolatok fejlesztése nélkül. Fontos, hogy a fejlesztések átgondoltan, ne pontszerűen menjenek végbe, ne az legyen az általános, hogy a fejlesztések kizárólag egy település, vagy egy kisebb közösség szükségleteit, törekvéseit elégítsék ki, hanem rendszerbe kapcsolódva stratégiai célok teljesülését, nagyobb térségek felemelkedését szolgálják.

42. tábla: A Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció stratégia céljai, illetve a gödi különleges gazdasági övezet Fejlesztési Stratégiai és Operatív Program céljai közötti összefüggések, szinergiák

A gödi különleges gazdasági övezet Fejlesztési Stratégia és Operatív Programjának céljai	A Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció stratégia céljai											
	Társadalmi megújulás (TM)				Gazdaság dinamizálása (GD)				Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása (TF)			
	TM.1.	TM.2.	TM.3.	TM.4.	GD.1.	GD.2.	GD.3.	GD.4.	TF.1.	TF.2.	TF.3.	TF.4.
S-1.	0	1	0	1	3	3	0	0	1	1	1	1
S-2.	0	1	0	0	1	3	0	0	2	2	1	1
S-3.	3	0	0	3	2	1	0	0	0	0	3	1
S-4.	3	0	0	2	2	2	0	0	0	2	1	2
T-1.	0	3	0	0	3	1	0	0	2	3	3	0
T-2.	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	3	1
T-3.	1	0	3	1	2	1	0	0	0	2	1	3
H-1.	0	0	0	0	2	0	0	0	1	2	3	3
H-2.	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
H-3.	2	3	2	0	2	2	0	0	0	0	1	0

Megjegyzés: a Koncepció céljai az alábbi mértékben segítik a Program céljainak megvalósulását: 0 = egyáltalán nem; 1 = kis mértékben; 2 = közepes mértékben; 3 = nagymértékben

A Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció stratégiai céljai, illetve kapcsolódásuk a gödi különleges gazdasági övezet fejlesztési stratégiai és operatív programjának céljaihoz.

TÁRSADALMI MEGÚJULÁS (TM) testben és lélekben egészséges, együttműködő egyén és közösségek

- TM.1. A szociális és létbiztonság megerősítése, a közösségek megújítása, a családi értékek előtérbe helyezése, „családbarát” megye, a társadalmi bizalom erősítése.
- TM.2. Az együttműködések intézményesítése a térségi szereplőkkel, a megye belső intézményfejlesztése, menedzsment kapacitásának fejlesztése.
- TM.3. Egészséges társadalom, a megye lakossága egészségi állapotának javítása, kiemelt hangsúlyt fektetve az egészséges életmódra és a prevencióra.
- TM.4. Kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása, az oktatás intézményrendszerének infrastrukturális és tartalmi megújítása, a kultúra, kulturális értékek megőrzése és fejlesztése, a térségi és helyi identitás erősítése.

A Konceptió Társadalmi megújulás átfogó célja szerint az egyén, a közösségek, a társadalom egészének megújulása, megújítása nélkül nem várható a gazdaság fellendülése sem. Ezért kiemelt szerepet kap az egyén megújulásának részeként az egész életen át való tanulás, a felnőttképzés, a duális képzés támogatása. Emellett a jövőben a közösségekkel való együttműködésekre, azok építésére, illetve intézményesítésére is nagyobb hangsúly jutna, amelyben nagyobb szükség lenne a civil szervezetek és egyházak munkájára is. Az együttműködések nagyban javíthatják a szociális biztonság megerősítését is.

GAZDASÁG DINAMIZÁLÁSA (GD) az értékteremtő képesség növelése a társág adottságaira, külső- és belső kapcsolatrendszerére építve

- GD.1. A gazdaság teljesítményének, hatékonyságának és stabilitásának erősítése; több lábbon álló gazdaság; a technológia és tudás intenzív, valamint a foglalkoztatást erősítő hagyományos ágazatok kiegyensúlyozott fejlesztése, a gazdasági ágak közül kiemelten az ipar, az építőipar, a turizmus, a közlekedés, kereskedelem, raktározás, az információ és kommunikáció ágakban működő vállalkozások versenyképességének növelése, technológiai felkészültségének javítása.
- GD.2. Gazdasági húzóteréseink innovációs teljesítményének, versenyképességének, exportjának növelése.
- GD.3. Makroregionális logisztikai funkciók és a rászervezhető értékteremtő képesség erősítése kiemelten az MO mentén a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér térségében.
- GD.4. A fejlődésben elmaradott Szobi és Nagykátai, illetve a lemaradó Aszódi, Ceglédi és Ráckevei térségek gazdasági-társadalmi felzárkóztatása.

A Konceptió Gazdaság dinamizálásához tartozó stratégiai céljai leginkább a gödi különleges gazdasági övezet Fejlesztési Stratégia és Operatív Programjának S-1., S-2., és T-1., célkitűzéseinek elérését segítik elő.

TÉRSZERKEZET FEJLESZTÉSE ÉS KIEGYENSÚLYOZÁSA (TF) a lokális- és makrotérségi érdekeket kiszolgáló, fenntartható környezet

- TF.1. Pest megye térségének nemzetközi és országos multimodális közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése a transzfer szerep ellátása és hálózatos térstruktúra kialakulása érdekében
- TF.2. A térség kohéziójának javítása érdekében a megye belső közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése, kiemelten kezelve a térségközpontok és vonzaskörzetük közlekedését és az elővárosi közlekedést.
- TF.3. Tervezett, koordinált térségfejlesztés, policentrikus települési struktúra, fenntartható városfejlesztés, takarékos területhasználat, épített és környezeti értékek megóvása és fejlesztése.
- TF.4. Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, közműfejlesztés és környezetvédelem a térségek és települések fejlődésének szolgálatában

A Konceptió harmadik, Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása átfogó célja alá tartozó stratégiai céljai a közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztés gödi különleges gazdasági övezet

Fejlesztési Stratégia és Operatív Programnak leginkább a területi céljainak megvalósulásához járulnak hozzá.

IV. 2. A GÖDI KÜLÖNLEGES GAZDASÁGI ÖVEZET FEJLESZTÉSÉNEK OPERATÍV PROGRAMJA

IV.2.1. Prioritások bemutatása

PRIORITÁSOK

P-1. Az övezeti versenyképesség növekedését és fenntartható fejlődését indukáló helyi gazdaságfejlesztés.

P-2. A vállalkozások és a helyi lakosság esélyeit és életminőségét növelő műszaki infrastruktúra fejlesztés.

P-3. Övezeti intézmények fejlesztése a növekvő létszámigények és a minőségi közösségi ellátás érdekében.

P-4. Az övezet környezeti állapotának fejlesztése és javítása.

P-5. Települési környezet fejlesztése a vonzó és élhető közösségi terek létrehozása érdekében.

IV.2.2. Intézkedések leírása

PRIORITÁSOK - INTÉZKEDÉSEK

P-1. Az övezeti versenyképesség növekedését és fenntartható fejlődését indukáló helyi gazdaságfejlesztés

P-1.1. Globális cégek helyi beszállítói körének bővítése, ezzel a KKV szektor erősítése.

P-1.2. Inkubátorházak és innovációs központok fejlesztése a helyi technológiai és tudásbázis fejlesztése érdekében.

P-1.3. Kisléptékű iparterület fejlesztések.

P-1.4. A magas szintű szolgáltatásokat nyújtó, csomóponti logisztikai központok támogatása.

P-1.5. Lakossági és üzleti ellátást támogató kereskedelmi-szolgáltató központok támogatása.

P-2. A vállalkozások és a helyi lakosság esélyeit és életminőségét növelő műszaki infrastruktúra fejlesztés.

P-2.1. Az övezett települések közlekedési infrastruktúra hálózatának (belterületi utak, kerékpárutak, járdák, parkolók stb.) fejlesztése.

P-2.2. Parkolási viszonyok fejlesztése a gazdasági-üzleti magterületek közelében.

P-2.3. Települési csapadékvíz és szennyvízelvezető rendszerek fejlesztése.

P-2.4. Közösségi biztonsági rendszerek és közvilágítás, illetve okos rendszerek fejlesztése.

P-3. Övezeti intézmények fejlesztése a növekvő létszámigények és a minőségi közösségi ellátás érdekében.

P-3.1. Szociális ellátás fejlesztése az övezeti településeken: bölcsődei ellátás és idősek ellátása.

P-3.2. Az övezet oktatási rendszerének korszerűsítése.

P-3.3. Az egészségügyi rendszer egységeinek, komplex minőségi fejlesztése, beleértve azok eszközállományát is.

P-3.4. Kulturális és örökségi helyszínek, illetve sport-rekreációs intézmények és feltételek fejlesztése.

P-3.5. Egyéb önkormányzati intézmények és rendszerek fejlesztése.

P-4. Az övezet környezeti állapotának fejlesztése és javítása.

P-4.1. A települési zöldterületek fejlesztése és bővítése.

P-4.2. Az illegális hulladéklerakók felszámolása.

P-4.3. A települési környezet védelmét szolgáló egyéb beruházások.

P-5. Települési környezet fejlesztése a vonzó és élhető közösségi terek létrehozása érdekében.

P-5.1. Településközpontok komplex fejlesztése.

P-5.2. A 2-es főút településeken átvezető szakaszainak komplex fejlesztése – zöldterületek, parkolók, kereskedelem és szolgáltatások stb.

P-5.3. Új lakóterületek kialakításának előkészítése.

P-5.4. Közösségi terek fejlesztése a lakóterületeken.

P-5.5. Egyéb településfejlesztési beruházások megvalósítása.

IV.3. A MEGVALÓSÍTÁS MECHANIZMUSA

IV.3.1. Intézményrendszeri javaslatok

A gödi különleges gazdasági övezet fejlesztésének keretrendszerét a „Pest Megye Önkormányzata Közgyűlésének 14/2020. (X.5.) önkormányzati rendelete az önkormányzati támogatásokról” című rendeletben foglaltak határozzák meg.

A Pest Megye Önkormányzata által nyújtott támogatások fő szabályai:

- 1. §** A rendelet hatálya a Pest Megye Önkormányzata által természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet részére nyújtott támogatásra terjed ki.
- 3. § (1)** Támogatás támogatói okirattal vagy támogatási szerződéssel, jogszabály vagy egyedi döntés alapján, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívüli támogatási kérelem (a továbbiakban: egyedi támogatási kérelem) útján nyújtható.

A Pályázati rendszerre vonatkozó fő szabályok:

- 4. §** Pályázati felhívás jóváhagyásáról a támogató dönt.
- 7. §**
 - (3) A pályázat befogadásának szempontjait a Pest Megyei Önkormányzati Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) vagy Pest Megye Önkormányzata tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaság vizsgálja. A befogadás vizsgálatát végző személyeket a közgyűlés elnöke jelöli ki.
 - (4) A pályázat befogadásáról vagy érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról a közgyűlés elnöke dönt a pályázati felhívásban meghatározott határidőn belül.
- 9. §** (2) A pályázat értékelését – ha a támogató ettől eltérően nem rendelkezik – a Hivatal vagy Pest Megye Önkormányzata tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaság végzi el. Az értékelést végző személyeket a közgyűlés elnöke jelöli ki.
- 12. §**
 - (1) A pályázatokról – ha a Közgyűlés rendeletben vagy határozatban ettől eltérően nem rendelkezik – a támogató dönt.
 - (2) A támogató a pályázatokról – ha jogszabály vagy e rendelet ettől eltérően nem rendelkezik – az alábbiak szerint dönt:
 - a) támogatás,

- b) támogatás csökkentett mértékkel (vagy elszámolható összköltséggel),
- c) támogatás csökkentett mértékkel (vagy elszámolható összköltséggel) és feltételekkel,
- d) támogatás feltételekkel,
- e) elutasítás,
- f) elutasítás forráshiány miatt,
- g) elutasítás és tartaléklistára helyezés vagy
- h) többfordulós pályázati eljárás esetén döntés a következő fordulóba bocsátásról vagy annak elutasításáról.

- (4) A közgyűlés elnöke a pályázati felhívásban meghatározott határidőn belül írásban tájékoztatja a támogatást igénylőt a döntésről.

14. § (1) A támogatási döntést követően a támogatási jogviszony támogatói okirat kibocsátásával vagy hatósági szerződésnek nem minősülő támogatási szerződés megkötésével jön létre. A támogató által meghozott döntés alapján a támogatási szerződés megkötésére vagy a támogatói okirat kibocsátására a közgyűlés elnöke jogosult.

19. § (1) A támogatás rendelkezésre bocsátása egy összegben vagy részletekben, időarányosan vagy teljesítésarányosan történhet.

- (2) A támogatás rendelkezésre bocsátásának módját a pályázati felhívás, valamint a támogatási szerződés tartalmazza.

21. § (1) A kedvezményezettet beszámolási kötelezettség terheli a támogatás rendeltetésszerű felhasználásáról.

26. § (1) A támogatási igény jogosságát, a támogatás és a saját forrás felhasználását a támogató és jogszabályban meghatározott szervek ellenőrizhetik.

- (2) Támogatói ellenőrzés lefolytatására – ha a támogató ettől eltérően nem rendelkezik – a Hivatal vagy Pest Megye Önkormányzata tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaság jogosult. Ha a támogatott tevékenység jellege indokolja, az ellenőrzéshez külső szakértő is igénybe vehető.

- (3) Az ellenőrzés elrendelésére és az ellenőrzést végző személyek kijelölése a közgyűlés elnöke jogosult.

Az egyedi támogatási kérelem útján nyújtott támogatásokra vonatkozó fő szabályok:

- 27. § (1)** Az egyedi támogatási kérelem útján nyújtott támogatásokra a II. fejezetben a pályázatokra meghatározott szabályokat a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel alkalmazni kell.
- 29. § (1)** Egyedi támogatási kérelemre vonatkozó kötelezettségvállalásra csak akkor van lehetőség, ha az ehhez szükséges előirányzat Pest Megye Önkormányzata éves költségvetésében rendelkezésre áll.
- (2) Az 500.000 forintot el nem érő egyedi támogatási kérelem esetén a közgyűlés elnöke, 500.000 forintot elérő vagy meghaladó támogatási kérelem esetén a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság dönt.

A gödi különleges gazdasági övezettel kapcsolatos fő szabályok:

IV. FEJEZET

A GÖDI KÜLÖNLEGES GAZDASÁGI ÖVEZETTEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

12. Az övezeti települések támogatásra vonatkozó általános szabályok

- 31. §** A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Törvény) 8. § (4) bekezdése alapján Pest Megye Önkormányzata saját bevételét képező helyi adóbevételeiből a Göd város közigazgatási területén különleges gazdasági övezet kijelöléséről szóló 294/2020. (VI. 18.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése szerint a beruházással közvetlenebbül érintett települések (a továbbiakban: övezeti település), valamint más Pest megyei település fejlesztéseinek támogatására az e rendeletben foglaltakat a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
- 32. § (1)** A Közgyűlés a Törvény 8. § (4) bekezdése alapján Pest Megye Önkormányzatát megillető adóbevételek 97%-a (a továbbiakban: forrás) felhasználására az alábbi alapokat hozza létre:
- a) Településfejlesztési alap,
 - b) Gödi útfenntartási és -fejlesztési alap,
 - c) Gödi zöld-fenntarthatósági alap,
 - d) Civil támogatási alap.
- (2)¹⁸ Az önkormányzat éves költségvetési rendeletében tervezett adóbevételek (1) bekezdés a-d) pont szerinti alapok közötti allokációjáról a Közgyűlés dönt.

A fenti alapok felhasználásának részletes bemutatását lásd a III.2.3. fejezetben!

¹⁸ Módosította a 4/2021. (II.17.) önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdése, hatályos 2021. 02. 18-tól.

A fenti alapok felhasználásával kapcsolatosan, a feladatok szerteágazó jellege és a projektek várható nagy száma miatt, javasolt a megyei önkormányzat hivatala mellett egy a pályázati rendszert kezelő közreműködő szervezet bevonása.

43. tábla: A közreműködő szervezeti jellegű tevékenységhez kapcsolódó fő feladatokra és munkafolyamatokra vonatkozó javaslatok

Feladat típus
1. Előkészítés
1.1. Konstruktívtervezés (pályázati felhívás és adatlapok / kitöltő felület elkészítése).
1.2. Eljárásrendek, szabályzatok
2. Bírálati szakasz pályázatkezelési feladatai
2.1. Beérkezés dokumentálása
2.2. Formai ellenőrzés
2.3. Tartalmi ellenőrzés (jogosultság, összeghatárok, intenzitások megfelelő számítása stb.). szükség esetén hiánypótlás, tisztázó kérdés feltétele
2.4. Felterjesztés döntéshozatalra, döntéshozatal rögzítése
2.5. Döntéshozatal
3. Szerződéskötési és kifizetési szakasz
3.1. Kiértésítés, szerződés összeállítása, kiküldés, szerződéskötés, döntéshozó által a szerződéskötéshez meghatározott feltételek ellenőrzése (pl. engedély, biztosíték stb.).
3.2. Benyújtott számlák, projekt teljesülés, előrehaladás adminisztratív / helyszínen történő ellenőrzése (ellenőrzési nyomvonalban meghatározott esetekben).
4. Általános feladatok (állandó jelleggel elvégzendő)
4.1. Ügyfélszolgálat (írásban és telefonon).
4.2. Titkársági feladatok ellátása (előterjesztések előkészítése, felterjesztés, döntések dokumentálása).
4.3. Általános adminisztrációs, iktatási feladatok, nyilvántartások vezetése.
4.4. Forrásfelhasználás nyomon követése.
4.5. Monitoring jelentések, statisztikák.
5. Fenntartás és programzárás

Feladat típus
5.1. Projekt fenntartási jelentések) feldolgozása, értékelése (felhívás a beküldésre)
5.2. Projektzárás, záró fenntartási jelentés ellenőrzése
5.3. Fenntartási időszak alatti irattározás
6. Megőrzés, hosszú távú irattározás

IV.3.2. Forrástérkép

A gödi különleges gazdasági övezetben a támogatási rendszert meghatározó fő szabályok.

12. Az övezeti települések támogatásra vonatkozó általános szabályok

31. § A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Törvény) 8. § (4) bekezdése alapján Pest Megye Önkormányzata saját bevételét képező helyi adóbevételeiből a Göd város közigazgatási területén különleges gazdasági övezet kijelöléséről szóló 294/2020. (VI. 18.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése szerint a beruházással közvetlenebbül érintett települések (a továbbiakban: övezeti település), valamint más Pest megyei település fejlesztéseinek támogatására az e rendeletben foglaltakat a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

32. § (1) A Közgyűlés a Törvény 8. § (4) bekezdése alapján Pest Megye Önkormányzatát megillető adóbevételek 97%-a (a továbbiakban: forrás) felhasználására az alábbi alapokat hozza létre:

- a) Településfejlesztési alap,
- b) Gödi útfenntartási és -fejlesztési alap,
- c) Gödi zöld-fenntarthatósági alap,
- d) Civil támogatási alap.

(2) Az önkormányzat éves költségvetési rendeletében tervezett adóbevételek (1) bekezdés a-d) pont szerinti alapok közötti allokációjáról a Közgyűlés dönt.

(3) A költségvetési év során befolyó, rendelkezésre álló adóbevételek alapok közötti allokációjáról, felhasználásának ütemezéséről a közgyűlés elnöke dönt azzal, hogy e döntés alapján az egyes alapokra jutó forráskeret nem haladhatja meg a (2) bekezdés alapján a Közgyűlés által meghatározott mértéket. A közgyűlés elnöke e döntéséről a jelen alcímben támogatónak minősülő bizottságokat írásban értesíti. A támogatónak minősülő bizottság a közgyűlés elnöke által meghatározott, rendelkezésre álló forráskeret alapján hozhatja meg az alap forráskeretének felhasználásáról szóló döntéseit.